

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY ŁĘKA OPATOWSKA NA LATA 2004-2006

URZĄD GMINY ŁĘKA OPATOWSKA
UL. AKACJOWA 4
63-645 ŁĘKA OPATOWSKA
tel. (062)78-14-520

PLAN POWSTAŁ W RAMACH PRAC DORADCZYCH
WIELKOPOLSKIEGO OŚRODKA KSZTAŁCENIA I STUDIÓW SAMORZĄDOWYCH

CZERWIEC 2004

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	7
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU	8
2.1. Położenie, powierzchnia, ludność	8
2.2. Środowisko przyrodnicze.....	10
2.3. Turystyka	12
2.4. Zagospodarowanie przestrzenne	13
2.4.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	13
2.4.2. Infrastruktura techniczna.....	14
2.4.3. Własność nieruchomości.....	18
2.4.4. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego.....	20
2.4.5. Identyfikacja problemów.....	20
2.5. Gospodarka	22
2.5.1. Główni pracodawcy.....	22
2.5.2. Struktura podstawowych branż na terenie gminy	23
2.5.3. Liczba osób zatrudnionych w sektorach gospodarki.....	28
2.5.4. Rynek pracy.....	28
2.5.5. Identyfikacja problemów.....	32
2.6. Sfera społeczna.....	34
2.6.1. Struktura demograficzna i społeczna terenu	34
2.6.2. Warunki i jakość życia mieszkańców	35
2.6.3. Grupy społeczne wymagające wsparcia.....	43
2.6.4. Identyfikacja problemów.....	46
3. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE	48
3.1. Lista zadań poprawiających sytuację społeczno-gospodarczą gminy Łęka Opatowska _	48
3.1.1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	48
3.1.2. Zmiany w sposobie użytkowania terenu	48
3.1.3. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	48
3.1.4. Poprawa stanu środowiska naturalnego	48
3.1.5. Poprawa stanu środowiska kulturowego	49
3.1.6. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców	49
3.1.7. Rozwój zasobów ludzkich.....	49
3.2. Lista zadań do realizacji według hierarchii ważności	49
4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.....	55
4.1. Planowane projekty i/lub zadania inwestycyjne w okresie 2004-2006	55
Zadanie 1	56
Zadanie 2	58
Zadanie 3	60
4.2. Planowane projekty i/lub zadania inwestycyjne w następnych latach – projekty długoterminowe.....	62

Zadanie 4	63
Zadanie 5	65
5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANIAM I REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/POWIATU/WOJEWÓDZTWA.....	67
5.1. Powiązanie Planu Rozwoju Lokalnego z innymi dokumentami	67
5.1.1. Cele strategiczne rozwoju gminy Łęka Opatowska	67
5.1.2. Cele strategiczne rozwoju powiatu kępińskiego	68
5.1.3. Cele strategiczne rozwoju województwa wielkopolskiego.....	68
5.2. Zadania finansowane ze środków własnych oraz zewnętrznych, w tym przedakcesyjnych	70
5.3. Zgodność planowanych do realizacji w latach 2004 – 2006 zadań z priorytetami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego	70
6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	73
7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006 (OBLIGATORYJNIE) I NA NASTĘPNE PLANOWANE LATA (FAKULTATYWNIE).....	77
8. SYSTEM WDRAŻANIA	87
8.1. Instytucja Zarządzająca Planem Rozwoju Lokalnego	87
8.2. Instytucja Wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego	88
9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	89
9.1. System monitorowania planu rozwoju lokalnego	89
9.2. Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego.....	89
9.3. Public Relations planu rozwoju lokalnego	89
SPIS TABEL.....	91
SPIS WYKRESÓW.....	93

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego jest jednym z dokumentów, wymaganych w przypadku ubiegania się o środki strukturalne Unii Europejskiej. Obowiązek posiadania tego dokumentu nakłada Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004–2006. W „Ogólnym Podręczniku Wdrażania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006” jest mowa o tym, że w przypadku starania się o fundusze w ramach ZPORR: Działania 3.1. – „Obszary wiejskie” oraz Działania 3.2. – „Obszary podlegające restrukturyzacji”, wymagane są Plany Rozwoju Lokalnego. W ramach Działania 3.1., niewątpliwie najpopularniejszego wśród mniejszych i średnich samorządów, dotację otrzymają lokalne projekty z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej oraz bazy kulturalnej i turystycznej o wartości do 1 mln euro.

W podręczniku jest wskazana przykładowa struktura PRL. Struktura niniejszego dokumentu odpowiada wskazaniom podręcznika. Obejmuje ona następujące elementy:

1. Określenie obszaru i czasu realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

2. Opracowanie „Raportu o aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze objętym wdrażaniem planu”

Celem przygotowania Raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną samorządu w chwili opracowywania raportu. W niniejszym dokumencie zgromadzone zostały szczegółowe dane o wszystkich aspektach funkcjonowania Gminy według stanu na dzień opracowywania Raportu.

Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji planu rozwoju, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Raport w niniejszym dokumencie zawiera analizę następujących obszarów funkcjonowania Gminy (która odpowiada analizie aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i jest poszerzoną wersją danych wymaganych w UZPORR):

- położenie i powierzchnia
- demografia
- środowisko naturalne
- turystyka, sport, kultura
- zagospodarowanie przestrzenne
- sfera gospodarcza
- sfera społeczna.

3. Opracowanie listy „Zadań polegających na poprawie sytuacji na danym obszarze” wraz z określeniem hierarchii ich ważności

Lista zadań obejmuje:

- zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
- zmiany w sposobie użytkowania terenu

- rozwój systemu komunikacji i infrastruktury
- poprawę stanu środowiska naturalnego
- poprawę stanu środowiska kulturowego
- poprawę warunków i jakości życia mieszkańców, w tym zmiany w strukturze zamieszkania.

4 Rozpisanie projektów i zadań inwestycyjnych proponowanych do ZPORR w zakresie szczegółów realizacji z podziałem na projekty i/lub zadania inwestycyjne w okresie 2004-2006 oraz w następnych latach (projekty długoterminowe)

Projekty/zadania zostaną wymienione z nazwy, określony zostanie harmonogram rzeczowy i finansowy ich realizacji (zakres, terminy, nakłady z podziałem na źródła finansowania), kryteria ustalenia kolejności wykonania, a także oczekiwane rezultaty oraz instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu.

5. Zestawienie powiązań projektu/ów z innymi działaniami, realizowanymi na terenie gminy/powiatu/województwa

6. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

7. Plan finansowy na lata 2004–2014 dla zadań planowanych w PRL z rozbiciem na źródła finansowania

Zgodnie z wymaganiami UZPORR, konieczne jest opracowanie planu finansowego uwzględniającego zadania inwestycyjne, ujęte w PRL. Prace będą polegać na przygotowaniu Wieloletniego Planu Finansowego, czyli prognozy dochodów i wydatków Gminy w celu oszacowania możliwości inwestycyjnych - prognozy wolnych środków na inwestycje i oceny zdolności kredytowej Gminy, przy wykorzystaniu komputerowego programu MAFI (Model Analizy Finansowo-Inwestycyjnej). Posłuży on do analizy budżetu Gminy, na podstawie której, przy przyjęciu określonych założeń, dokonuje się prognozy budżetu Gminy na następnych 10 lat (2005-2014). Najważniejszym jej elementem, z punktu widzenia kolejnych etapów prac, jest **prognoza wolnych środków**. Dzięki niej uzyskujemy odpowiedź na pytanie, jakie są **możliwości inwestycyjne i kredytowe** w odniesieniu do zaplanowanych inwestycji.

Do programu wprowadzane są również dane o planowanych inwestycjach, co daje możliwość przeprowadzenia symulacji ich wpływu na przepływy pieniężne. Innymi słowy program ten pozwala na dostosowanie zakresu rzeczowego przewidywanych inwestycji do zdolności finansowych Gminy (z uwzględnieniem ewentualnych obciążeń kredytowych). Dzięki temu będziemy wiedzieli, czy budżet stać na wszystkie przewidywane w poszczególnych latach planu inwestycje, czy też zachodzi konieczność przesunięcia niektórych z nich na następne okresy, czy wręcz całkowitej z nich rezygnacji.

8. Zaproponowanie i opisanie systemu wdrażania PRL wraz ze stosownymi uchwałami Rady

9. Opisanie sposobów monitorowania, oceny i komunikacji społecznej, w tym:

- b) System monitorowania planu rozwoju lokalnego
- c) Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego
- d) Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

e) Public Relations planu rozwoju lokalnego.

Cezura czasowa Planu obejmuje lata 2004–2006. Wskazuje jednak na planowane działania w latach 2007–2013, czyli w kolejnym okresie programowania Unii Europejskiej.

Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną Gminy, formułuje cele i opisuje strategie, zmierzające do osiągnięcia rozwoju społecznego. Plan szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych Gminy.

Podstawą w pracach nad dokumentem było rozpoznanie sytuacji na terenie Gminy oraz spotkania z Wójtem Gminy, Radnymi Rady Gminy, pracownikami Urzędu Gminy oraz przedstawicielami społeczności lokalnej, co świadczy o jej udziale w programowaniu inwestycji wpisanych do Planu.

Dokumentami pomocnymi w pracach nad PRL-em były przede wszystkim: *Strategia rozwoju gminy Łęka Opatowska na lata 2001–2010*, *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęka Opatowska*, *Program ochrony środowiska dla Gminy Łęka Opatowska* oraz *Analiza rynku pracy. Rok 2003*.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łęka Opatowska został opracowany przez zespół konsultantów Stowarzyszenia Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu w składzie:

- Adam Baszyński
- Bartłomiej Kustoń
- Radosław Szarleja.

Koordynatorem prac ze strony Gminy była Pani Halina Drobina.

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego opracowany został dla gminy Łęka Opatowska, położonej na południowym skraju województwa wielkopolskiego, w powiecie kępińskim.

Plan przygotowano w związku z ubieganiem się o środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na lata 2004 - 2006 oraz na kolejny okres programowania UE – lata 2007 - 2013.

Opracowany dokument jest wymagany przy składaniu wniosków w ramach priorytetu 3 (działania 3.1. i 3.2.) w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego.

2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność

Położenie

Gmina wiejska Łęka Opatowska położona jest w powiecie kępińskim na południowym skraju województwa wielkopolskiego (dawniej województwo kaliskie), przy drodze krajowej nr 11 (dawniej nr 43) relacji Poznań – Bytom. Gmina Łęka Opatowska jest jedną z 226 gmin województwa wielkopolskiego i jednocześnie jedną ze 118 gmin wiejskich województwa oraz jedną z 7 gmin, wchodzących w skład powiatu kępińskiego.

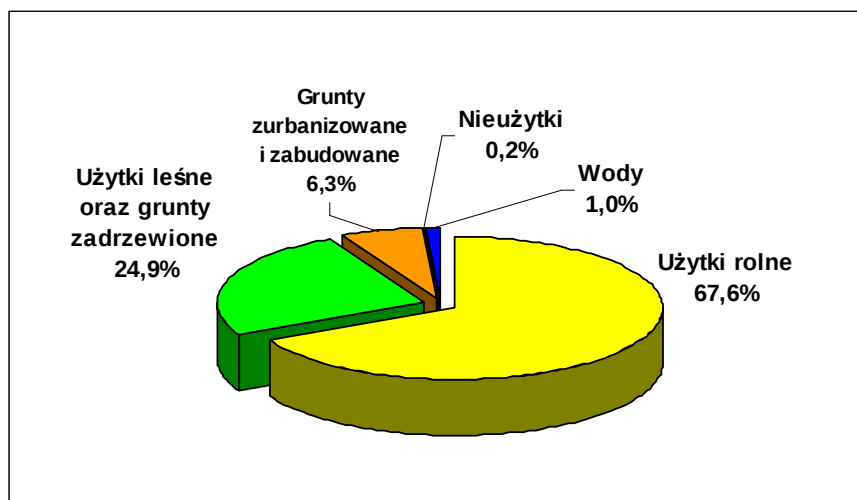
Granica północna i wschodnia gminy przebiega na styku województwa wielkopolskiego i łódzkiego. Granica południowa biegnie wzdłuż linii, rozdzielającej województwo wielkopolskie od opolskiego. Gmina Łęka Opatowska sąsiaduje od zachodu z gminą Trzcinica, od północno-zachodu z gminą Baranów (obie w województwie wielkopolskim), od północy z gminą Wieruszów, od wschodu z gminą Bolesławiec (obie w województwie łódzkim), a od południa z gminą Byczyna (województwo opolskie).

Odległości drogowe do ważniejszych dużych miast są następujące: stolica województwa – Poznań – oddalona jest o 190 km, najbliższe wielkie miasto – Wrocław – oddalony jest o 90 km od centrum gminy. Siedzibą władz gminy jest wieś gminna Łęka Opatowska, oddalona od miasta powiatowego Kępno o 16 km.

Powierzchnia

Powierzchnia gminy wynosi 77,5 km² (7.746 ha). Pod względem powierzchni gmina Łęka Opatowska zajmuje 194 miejsce w województwie wielkopolskim i 4 w powiecie kępińskim. Tereny zabudowane i zainwestowane zajmują ponad 6% powierzchni gminy, a pozostały obszar to tereny otwarte, użytkowane w różny sposób: głównie użytki rolne, ponadto kompleksy leśne, wody powierzchniowe oraz nieużytki. Szczegółowe dane na temat struktury użytkowania gruntów przedstawiono na wykresie 2.1.

Wykres 2.1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Łęka Opatowska

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Z danych wynika, że gmina Łęka Opatowska ma rolniczo-leśny charakter. Użytki rolne zajmują blisko 68% jej powierzchni. Warto również odnotować wysokie – jak na warunki Wielkopolski – zalesienie. Użytki leśne oraz grunty zadrzewione zajmują około 25% terytorium gminy.

Ludność

Według stanu na dzień 31 grudnia 2002 r. w gminie mieszkało 5.150 mieszkańców, z czego 49,6% stanowiły kobiety. Wskaźnik feminizacji, tj. liczba kobiet przypadających na 100 mężczyzn, równy jest 99. Prawidłowa struktura płci wymaga, aby liczbie 100 mężczyzn odpowiadała liczba kobiet z przedziału od 100 do 105. Wartości niższe lub wyższe wskaźnika feminizacji mogą w przyszłości niekorzystnie wpływać na biologiczną reprodukcję ludności.

Gmina Łęka Opatowska pod względem liczby mieszkańców znajduje się na 190 miejscu wśród gmin województwa wielkopolskiego. Gęstość zaludnienia wynosi około 67 osób/km². Podstawowe dane dotyczące liczby ludności przedstawiono w tabeli 2.1.

Tabela 2.1. Struktura ludności gminy Łęka Opatowska według grup wiekowych w 2002 r.

Wiek	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
OGÓŁEM	5.150	100,0	2.556	100,0	2.594	100,0
0 - 2	200	3,9	104	4,1	96	3,7
3 - 6	268	5,2	139	5,4	129	5,0
7 - 16	865	16,8	422	16,5	443	17,1
17 - 19	319	6,2	149	5,8	170	6,6
20 - 24	413	8,0	198	7,7	215	8,3
25 - 39	1.086	21,1	512	20,0	574	22,1
40 - 59	1.207	23,4	581	22,7	626	24,1
60 - 64	202	3,9	101	4,0	101	3,9
65 - 69	169	3,3	95	3,7	74	2,9
70 - 79	290	5,6	172	6,7	118	4,5
80 lat i więcej	131	2,5	83	3,2	48	1,9

Uwaga: stan na V'02.

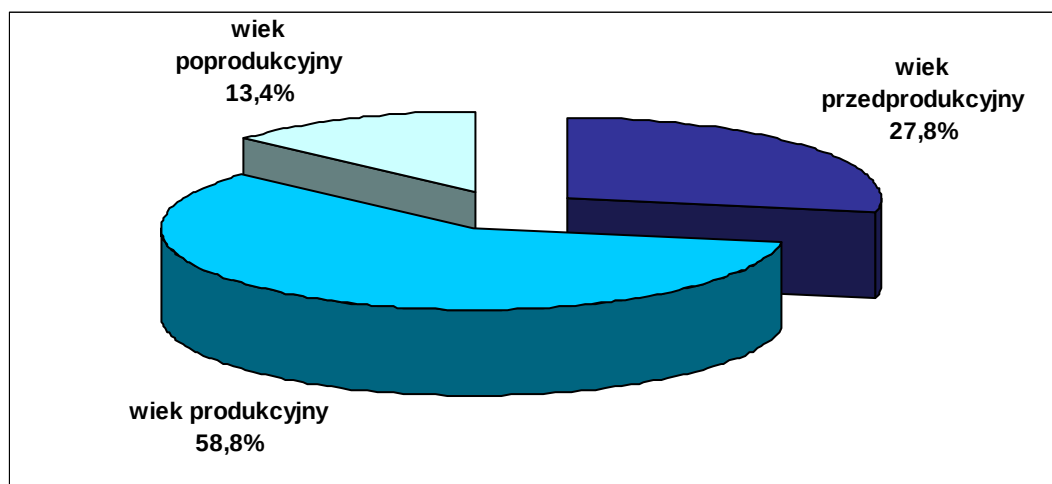
Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 12-13.

Ruch ludności (napływ do i odpływ z) gminy jest stosunkowo niewielki. Według danych USC w Łęce Opatowskiej, w roku 2003 zameldowano w gminie na pobyt stały 42 osoby z zewnątrz, natomiast wymeldowano poza gminę 44 osoby. Napływ i odpływ ludności kształtowały się na poziomie nieco ponad 8 promili, a saldo migracji wyniosło zaledwie 0,4 promila liczby mieszkańców. Mieszkańcy gminy charakteryzują się względnie niskim stopniem mobilności. Gmina charakteryzuje się niskim przyrostem naturalnym. W 2003 r. odnotowano 72 urodzenia żywe oraz 45 zgonów. Przyrost naturalny wyniósł on 0,96% i był wyższy od przeciętnej dla województwa o 0,79%.

Struktura wiekowa społeczeństwa gminy, przedstawiona w tabeli 2.1. zbliżona jest do przeciętnej krajowej. Gminę charakteryzuje relatywnie wysoki odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym, wynoszący 27,8% (przy średniej dla Polski 24,5%). Niższy do średniej ogólnopolskiej jest odsetek ludności w wieku produkcyjnym. Wskaźniki wynoszą odpowiednio 58,8% dla gminy Łęka Opatowska i 60,9% dla kraju. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców wynosi 13,4% i jest mniejszy od średniej krajowej, która jest równa

14,6%. Niemniej jednak wskaźnik starości demograficznej (ludność w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności) określić należy jako wysoki. Wskaźnik obciążenia ekonomicznego, mierzony liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym, wynosi 70,2%, co uważane jest za korzystną wartość miernika demograficznego. Informacje na temat struktury ludności według ekonomicznych grup wiekowych przedstawiono na wykresie 2.2.

Wykres 2.2. Ludność gminy Łęka Opatowska według ekonomicznych grup wieku

Źródło: Opracowano na podstawie danych z tabeli 2.1.

Atutem gminy jest duży udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w strukturze wiekowej ludności. Ta grupa wiekowa stanowi potencjalny kapitał ludzki na przyszłe lata. Warto także podkreślić, że 2.096 osób, a więc około 69 % ludności w wieku produkcyjnym, zaliczanych jest do tzw. ludności mobilnej (mężczyźni i kobiety w wieku 18 – 44 lata), zdolnej do zmiany miejsca zamieszkania i wykonywanego zawodu.

2.2. Środowisko przyrodnicze

Uwzględniając podział województwa na naturalne mezoregiony, położenie gminy włącza się w obręb Wysoczyzny Wieruszowskiej. W morfologii terenu wyróżnia się: wysoczyznę morenową oraz dolinę Proсны i doliny boczne. Wysoczyznę morenową stanowi falista powierzchnia wyniesiona na wysokość 165-200 m n.p.m. Nie wykazuje ona większego zróżnicowania poziomów. Dolinę Proсны stanowi płaska powierzchnia terasy zalewowej, wyniesiona około 2 m nad poziom lustra wody w rzece. Występujące w niej starorzecza i tereny podmokłe znajdują się na wysokości 154-165 m n.p.m. Dolinę rzeki – tworzącą wschodnią granicę gminy – od wysoczyzny oddziela wyraźna krawędź kilkumetrowej wysokości.

Klimat lokalny jest na ogół mało zróżnicowany. Zróżnicowanie to wynika z dominującego wpływu mas powietrza morskiego bądź kontynentalnego. Na obszarze Wielkopolski masy powietrza morskiego pochodzą głównie z Oceanu Atlantyckiego, a powietrze kontynentalne pochodzi z Europy Wschodniej i Azji. Amplitudy wahań temperatury są tutaj mniejsze niż przeciętne na terytorium Polski. Ciepła wiosna i lato przychodzą dość wcześnie, a zimy są łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną, zalegającą około 60 dni. Okres wegetacyjny jest relatywnie długi i trwa od 210 -217 dni. Dni z przymrozkami rejestruje się w przedziale 105-118 rocznie. Występujące różnice termiczno-wilgotnościowe występują między doliną Proсны i dolinami bocznymi (np. rzeki Pomianki), a wysoczyzną. Na terenie gminy przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Podstawowe parametry klimatyczne przedstawiono w tabeli 2.2.

Tabela 2.2. Parametry klimatyczne gminy Łęka Opatowska

Parametr	Wartość	Jednostka miary
Średnia roczna temperatura powietrza	9,4	°C
Średni roczny opad	550	Mm
Średnia roczna prędkość wiatru	3,5	m/sek

Źródło: Dane stacji meteorologicznej w Siemianicach

Teren gminy odwadniany jest przez rzekę Prosnę - lewobrzeżny dopływ Warty. Zbiera ona wody Pomianki i kilku innych mniejszych cieków wodnych oraz rowów melioracyjnych. Gminę charakteryzuje niski udział wód w ogólnej powierzchni, równy 1%. Są to wyłącznie wody płynące. Występujące tu warunki wodne są niekorzystne. Zaobserwowano zjawisko stepowienia, gdyż cały obszar gminy ma charakter odpływowy. Na terenie gminy występują dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i jurajski. Wody czwartorzędowe pod względem czystości należą do klasy Ib. Są to wody bardzo słabo zmienione antropogenicznie i nadają się do picia bez uzdatniania.

Zanieczyszczeniu wód na terenie gminy sprzyjają głównie następujące czynniki:

- niewłaściwa gospodarka odpadowa i wodno-ściekowa
- brak kanalizacji przy postępującym wodociągowaniu wsi
- nadmierna chemizacja pól
- magazyny paliw płynnych stanowiące potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia wód i gleb substancjami ropopochodnymi.

Gmina stanowi obszar ubogi w surowce mineralne. Na jej obszarze odnotowano trzy punkty występowania piasków, eksploatowanych na skalę lokalną. Ponadto surowcem, występującym w znikomych ilościach, jest torf, którego pola nie nadają się do eksploatacji ze względu na małą miąższość surowca.

Gmina Łęka Opatowska została zakwalifikowana jako obszar krajobrazu chronionego „Dolina Prosną i Kotliny Grabowskiej”. Na terenie gminy nie można prowadzić działalności gospodarczej uciążliwej dla środowiska naturalnego. Najważniejszym zasobem przyrodniczym gminy są zasoby leśne. Lasy zajmują ponad 1.900 ha, czyli około 25% powierzchni gminy. W całości należą do Nadleśnictwa Doświadczalnego Laski Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu. Tworzą go dwa większe kompleksy w północnej i południowej części gminy. Przeważają siedliska borowe, występuje również las świeży, las mieszany oraz bór bagienny i ols. Większość kompleksów leśnych zalicza się do lasów ochronnych I grupy. Podobnie jak w całej dzisiejszej Wielkopolsce są to lasy sadzone przez człowieka. Lasów pierwotnych, o charakterze puszczańskim, nie ma wcale. Zachowały się natomiast fragmenty lasów naturalnych, to znaczy stworzonych przez przyrodę, następnie zmienionych przez ingerencję człowieka.

W południowo zachodniej części gminy znajdują się trzy rezerваты przyrody, utworzone w 1971 roku, obejmujące łącznie powierzchnię około 12,7 ha:

- Rezerwat przyrody „Oles w Dolinie Pomianki”
Jego powierzchnia wynosi 3,1 ha. Przedmiotem ochrony rezerwatowej jest drzewostan olsowy - olchy czarnej - tworzący drzewostan jednopiętrowy. W runie występują gatunki charakterystyczne dla olsu jesionowego: śledziennica skrętnolistna, ostrożeń błotny, kmięć błotna, pokrzywa zwyczajna, niecierpek pospolity, bodziszek cuchnący.
- Rezerwat przyrody „Las Łęgowy w Dolinie Pomianki”

Rezerwat o powierzchni 6,1 ha utworzono w celu zachowania zespołu lasu łęgowego. Drzewostan na terenie rezerwatu liczy około 90 lat. Tworzą go olsza czarna i jesion wyniosły. Olsza osiąga w rezerwacie wysokość do 31 metrów. Bardzo bogata jest warstwa zielona. Ogółem w rezerwacie występuje 127 gatunków roślin.

– Rezerwat przyrody „Stara Buczyna w Rakowie”

Jego powierzchnia wynosi 3,5 ha. Głównym przedmiotem ochrony jest drzewostan bukowy na granicy naturalnego zasięgu. W runie leśnym występują takie gatunki, jak: trądownik bulwiasty, konwalia majowa, fiolek leśny, konwalia dwulistna, kosmatka owłosiona, dąbrówka rozłogowa.

Za park krajobrazowy uznano przypałacowy park w Siemianicach. Obok rzadkich gatunków drzew rośnie w nim 78 lip, uznanych za pomniki przyrody. Na terenie gminy istnieją jeszcze dwa parki: w Łęce Opatowskiej i Opatowie. W odległości 2,5 km na północny-wschód od Siemianic znajduje się uroczysko „Wesoła”, ciągnące się wzdłuż rzeki Proсны. Podobne uroczysko znajduje się nad Prosną obok leśnictwa Dobrygość. Lasy, którymi zawiaduje Leśny Zakład Doświadczalny (LZD) w Siemianicach, są określane jako „Mała Białowieża”. Charakteryzują się bowiem one obniżonym, wilgotnym terenem oraz mozaikowatym sposobem występowania poszczególnych gatunków drzew. Występują tu następujące gatunki drzew: sosna zwyczajna, świerk pospolity, modrzew europejski, jodła pospolita, daglezja zielona, buk pospolity, klon jawor, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, jesion wyniosły, brzoza brodawkowata, olsza czarna, olsza szara, olsza odroślowa, topola, robinia alejowa, czeremcha amerykańska, cyprysiki, grab pospolity, topola osika. Z wymienionych gatunków na szczególną uwagę zasługują dęby oraz modrzewie. Niektóre z nich dochodzą do wieku 140 lat, a w przypadku modrzewia dorasta on do 40 m wysokości. Rejestr pomników przyrody zawiera tabela 2.3.

Tabela 2.3. Rejestr pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Łęka Opatowska

Nr rejestru	Miejscowość	Obiekt	Obwód w pierścienicy [cm]
472	Siemianice	park o powierzchni 4,5 ha	–
611	Siemianice	buk zwyczajny na skraju lasu na granicy z województwem opolskim	300
612	Raków	4 dęby szypułkowe w wieku około 350 lat	350 – 480

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Poza cennymi drzewostanami spotyka się w tutejszych lasach stosunkowo dużo okazałych, pojedynczych drzew różnych gatunków, które ze względu na wiek, wymiary i pokrój są pomnikami przyrody lub zasługują na objęcie ochroną prawną. Ich istnienie świadczy o długowieczności odnośnych gatunków na tym terenie.

2.3. Turystyka

Gmina posiada dobre warunki do rozwoju turystyki, rekreacji i wypoczynku. Na jej terenie znajdują się trzy rezerваты przyrody: Stara Buczyna w Rakowie, Rezerwat Oles w Dolinie Pomianki oraz Las Łęgowy w Dolinie Pomianki. W miejscowości Ustronie, położonej w środku lasu, znajduje się Dom Pracy Twórczej, posiadający dużą bazę noclegową. Usługi noclegowe świadczą również Pałac Szembeków w Siemianicach oraz Motel „Wielkopolski” w Siemianicach przy drodze krajowej nr 11. Istniejącą bazę turystyczną określić należy jako słabo rozwiniętą.

Zabytkami architektury, wpisanymi do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków, są:

- park w Łęce Opatowskiej (nr decyzji PSOZ Kal-40/118/96, rejestru 726)
- dzwonnica przy kościele parafialnym w Siemianicach (nr dec. KL -111-880/217/69, rej. 269)
- pałac w Siemianicach, (nr dec. KL-III-880/218/69, rej. 270)
- spichlerz w Siemianicach (nr dec. KL-III-880/219/69, rej. 271)
- pałac w Siemianicach (nr dec. KL-III-880/15/73, rej. 362).

Okazały pałac w Siemianicach wystawił w roku 1835 generał Piotr Szembek. W roku 1894 murowany dwór został powiększony i przebudowany przez hrabiego Piotra Szembeka, wnuka generała i ówczesnego właściciela Siemianic. Obecnie budynek pałacu jest siedzibą Leśnego Zakładu Doświadczalnego.

W Siemianicach - najbardziej na południe wysuniętym skrawku województwa wielkopolskiego – kończy się Transwielkopolska Trasa Rowerowa (TTR). Łączy ona skrajne powiaty województwa wielkopolskiego – odcinkiem północnym powiat złotowski, odcinkiem południowym powiat kępiński. Łączna długość trasy wynosi 480 km. Niestety na obszarze gminy ruch rowerowy odbywa się tutaj razem z ruchem samochodowym.

Bogate zasoby flory i fauny leśnej, brak istotnych zagrożeń ekologicznych oraz dogodny dojazd (droga krajowa nr 11, linia kolejowa relacji Poznań – Katowice), pozwalają zaliczyć gminę do rejonów atrakcyjnych turystycznie. Teren Łęki Opatowskiej zainteresuje osoby poszukujące aktywnego wypoczynku weekendowego. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom Nadleśnictwo Syców i Leśny Zakład Doświadczalny w Siemianicach organizują coroczne Mistrzostwa Polski Leśników w Biegu na Orientację.

Gmina wymaga inwestycji infrastrukturalnych w bazę turystyczną. Konieczne jest wytyczenie bezpiecznych szlaków turystyki pieszej i rowerowej. Niezbędna jest także rozbudowa bazy noclegowej.

2.4. Zagospodarowanie przestrzenne

2.4.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego w gminie Łęka Opatowska określone zostały w dokumencie pt. „Program ochrony środowiska dla gminy Łęka Opatowska” w kwietniu 2004 roku. W ww. projekcie sporządzono listę problemów ekologicznych, występujących na terenie gminy w następujących obszarach degradacji środowiska:

- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego
- hałas
- promieniowanie elektromagnetyczne
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych
- skażenie gleby
- degradacja szaty roślinnej
- ubożenie świata zwierzęcego
- obniżenie walorów estetyczno-widokowych.

Kluczowe znaczenie dla zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na terenie gminy ma nasilony ruch komunikacyjny (na drodze krajowej i wojewódzkiej) oraz stosowanie indywidualnego ogrzewania mieszkań w oparciu o spalanie węgla kamiennego. Działania z

zakresu ochrony powietrza powinny się koncentrować przede wszystkim na tworzeniu zielonych obszarów ochronnych wzdłuż głównych szlaków komunikacji samochodowej oraz przechodzeniu na paliwa ekologiczne w zakresie ogrzewania mieszkań, takie jak: gaz, źródła energii odnawialnej. Podstawowym problemem jest tutaj budowa rozdzielczej sieci gazowej na terenie gminy.

Zagrożenie dla klimatu akustycznego na terenie gminy powoduje duży ruch komunikacyjny, zarówno samochodowy, jak i kolejowy. Ochrona środowiska przyrodniczego w tym zakresie sprowadza się do budowy ekranów dźwiękochłonnych i stref izolacyjnych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Na terenie gminy nie występują istotne źródła hałasu pochodzenia przemysłowego.

Zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych wynika przede wszystkim z braku kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenach gęsto zabudowanych oraz braku oczyszczalni ścieków. W efekcie występuje niebezpieczeństwo powstawania dzikich wylewisk. Źródłem zanieczyszczeń jest również chemizacja rolnictwa, a więc stosowanie nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin. Priorytetowymi zadaniami w zakresie ochrony czystości wód powierzchniowych i podskórnych są budowa kanalizacji sanitarnej, zakończonej lokalną oczyszczalnią ścieków oraz budowa kanalizacji deszczowej, odprowadzającej wodę deszczową z terenów zabudowanych do powierzchniowych zbiorników wodnych po uprzednim oczyszczeniu. Istotnymi elementami doraźnej ochrony zasobów wodnych w gminie są: likwidacja nielegalnych wylewisk nieczystości, inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych oraz kontrola ich szczelności i wywiązywania się z obowiązku ich opróżniania, kontrola składowania nawozów naturalnych (obornik, gnojowica) i kiszzonek w gospodarstwach rolnych.

Zagrożenia skażenia gleby są pochodną zanieczyszczenia powietrza, wód, sposobów składowania odpadów stałych oraz niewłaściwej działalności rolniczej. Część zagrożeń może zostać wyeliminowana poprzez rozwiązania, związane z ochroną atmosfery oraz wód. Gospodarka stałymi odpadami komunalnymi wymaga wdrożenia systemu sortowania śmieci w miejscu ich powstawania. Do poprawy ekologicznych walorów gleby konieczne jest również właściwe kształtowanie gospodarki rolnej, zwłaszcza w zakresie stosowania nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.

Zanieczyszczenia środowiska naturalnego powodują zmiany warunków siedliskowych roślin i zwierząt. Gatunki mniej odporne zanikają na danym terenie, a część z nich przenosi się na tereny lżej zdegradowane działalnością człowieka. Gmina dysponuje dobrymi warunkami siedliskowymi dla roślin i zwierząt. Ochrona zasobów szaty roślinnej oraz świata zwierząt powinna odbywać się na terenie gminy przede wszystkim poprzez realizację wymienionych wyżej działań z zakresu ochrony powietrza, wód i gleb. Wysoko oceniane walory krajobrazu gminy, względnie słabo zmienione działalnością człowieka, wymagają dalszej ochrony. Jako istotna część środowiska naturalnego analizowanego obszaru nie mogą być zmienione dużymi obiektami kubaturowymi. W tym względzie konieczne jest uporządkowanie zabudowy mieszkaniowej oraz zharmonizowanie gospodarki przemysłowo-usługowej mieszkańców gminy.

2.4.2. Infrastruktura techniczna

Komunikacja i transport

Na terenie gminy Łęka Opatowska istnieje dobrze rozwinięty system komunikacji. Składa się na niego rozbudowana sieć dróg oraz linia kolejowa. Przebiegające przez teren gminy trasy kolejowa i drogowe zapewniają dogodne połączenia komunikacyjne z Ostrowem Wlkp., Kaliszem i Kluczborkiem.

Głównym szlakiem komunikacyjnym gminy jest fragment drogi krajowej nr 11 (odcinek Kępno-Kluczbork), której długość na obszarze gminy wynosi około 11 km. Ważną funkcję pełni również droga wojewódzka nr 450 o długości 6,3 km. Komunikację społeczności lokalnej ułatwiają drogi powiatowe (łącznej długości 36,1 km) oraz drogi gminne (łącznej długości 213,2 km). Całkowita długość dróg, zlokalizowanych na terenie gminy wynosi ponad 266 km. Zbiorcze dane na temat dróg istniejących na terenie gminy Łęka Opatowska zawarto w tabeli 2.4.

Tabela 2.4. Charakterystyka dróg na terenie gminy Łęka Opatowska

Nr drogi	Opis odcinka	
	Długość ¹ [km]	Nazwa
Drogi krajowe		
11	10,8	Kępno - Kluczbork
Drogi wojewódzkie		
450	6,3	Kalisz - Opatów
Drogi powiatowe		
13509	1,4	Opatów - Wieluń
13533	5,8	Kuźnica - Piaski
13534	5,5	Świba - Opatów
13536	3,8	Laski – Zmysłona
13537	4,0	Słupia – Łęka Opatowska
13538	2,8	Łęka Opatowska – Opatów
13539	6,7	Siemianice – Kuźnica Słupska
13558	1,6	Siemianice – Gola
13563	4,5	Raków – Łęka Opatowska
Drogi gminne		
b.n.	42,6	Opatów
b.n.	9,3	Zmysłona Słupska
b.n.	16,1	Trzebień
b.n.	33,3	Siemianice
b.n.	9,2	Szalonka
b.n.	33,0	Raków
b.n.	4,5	Piaski
b.n.	5,9	Marianka Siemieńska
b.n.	29,0	Biadaszki
b.n.	15,3	Łęka Opatowska
b.n.	6,5	Kuźnica Słupska i Stogniew
b.n.	8,5	Lipie

Uwagi: b.n. – brak numeracji, ¹⁾ długość dróg określono w granicach gminy.

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Brak jest w gminie wydzielonych tras ruchu rowerowego. Problem stanowi również niewystarczająca sieć chodników dla ruchu pieszego. Zarówno ruch rowerowy, jak i pieszy odbywają się poboczem lub jezdnią, stwarzając tym samym – w sytuacji znacznego nasilenia ruchu samochodowego – zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów.

Przez teren gminy przebiega magistrała kolejowa o znaczeniu krajowym relacji Poznań – Ostrów Wlkp. – Kępno – Kluczbork – Tarnowskie Góry – Katowice. Zelektryfikowana, dwutorowa linia kolejowa obsługuje transport pasażerski i towarowy. Torowisko przebiega przez tereny niezabudowane południowo-zachodniej części gminy na odcinku 9 km. Natężenie pociągów na

linii kolejowej wynosi 8 par pociągów osobowych i 9 par pociągów pospiesznych na dobę. Stacja kolejowa znajduje się we wsi gminnej Łęka Opatowska. Odjeżdżające z niej pociągi pozwalają dotrzeć mieszkańcom do odległych terenów Wielkopolski lub Górnego Śląska. Ponadto przebieg przez obszar gminy znaczących tras komunikacyjnych jest czynnikiem, znacząco wpływającym na rozwój gminy.

Gospodarka wodno-ściekowa i gospodarka odpadami stałymi

Gospodarka wodno-ściekowa na terenie gminy ma charakter nieuregulowany. Gmina posiada znaczny stopień zwodociągowania, przy całkowitym braku sieci kanalizacji sanitarnej oraz szcztąkowej kanalizacji deszczowej, która spełnia powszechnie funkcję kanalizacji ogólnospławnej. Gmina nie posiada również komunalnej oczyszczalni ścieków sanitarnych.

Na obszarze gminy wodę do celów komunalnych i przemysłowych pozyskuje się z czterech ujęć podziemnych. Wody powierzchniowe pobierane są wyłącznie do celów nawodnień w rolnictwie i leśnictwie. Zasoby wód podziemnych są wystarczające na pokrycie potrzeb mieszkańców. Szczegółowy wykaz ujęć wód podziemnych na terenie gminy Łęka Opatowska zawiera tabela 2.5.

Tabela 2.5. Wykaz czynnych ujęć wód podziemnych na terenie gminy Łęka Opatowska

Lokalizacja	Użytkownik	Nr studni	Głębokość [m]	Średnia wydajność [m ³ /h]	Dobowy pobór wody [m ³ /d]	Obsługiwane miejscowości
Łęka Opatowska	Urząd Gminy	4	65,0	44,0	250,0	Łęka Opatowska, Kuźnica Słupska, Zmysłona Słupska, Kuźnica Słupska-Stogniew, Lipie
		1*	35,0	18,0		
		2*	35,0	18,0		
Marianka Siemieńska	Urząd Gminy	1A	44,0	57,0	300,0	Siemianice-Granice, Siemianice-Klasak, Siemianice, Raków, Szalonka, Marianka Siemieńska, Siemianice-Wesoła
		1*	42,0	26,3		
		2*	45,0	24,5		
Opatów	Urząd Gminy	1	42,0	22,0	130,0	Opatów, Wielisławice
		2	42,0	22,0		
Trzebień	Urząd Gminy	1	51,0	21,0	100,0	Trzebień, Piaski, Piaski-Opatowiec, Biadaszki

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Dla powyższych ujęć wody ustanowiono strefy ochrony pośredniej i bezpośredniej. Ujęcia Łęka Opatowska, Opatów i Trzebień wyposażono w stacje uzdatniania wody. W roku 2004 będzie wykonana stacja uzdatniania wody w Mariance Siemieńskiej.

O bezpieczeństwie zaopatrzenia ludności w wodę pitną decydujące znaczenie – oprócz wielkości zasobów – ma także system jej rozprowadzania w postaci sieci wodociągowej. Rozwój sieci wodociągowej na terenie gminy Łęka Opatowska doprowadził do roku 2003 do niemal pełnego zwodociągowania jednostek osadniczych, leżących na terenie gminy. Długość wodociągów na koniec 2003 r. wynosiła 76 km. Charakterystykę istniejącej sieci wodociągowej na terenie gminy w rozbiciu na poszczególne jednostki osadnicze zaprezentowano w tabeli 2.6.

Tabela 2.6. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Łęka Opatowska

Wodociąg	Długość sieci wodociągowej [km]	Odsetek mieszkańców objętych siecią wodociągową [%]
	Stan na koniec 2003 r.	
Ogółem, z tego:	76,0	95,7
Marianka Siemieńska	28,0	97,4
Łęka Opatowska	18,0	98,2
Trzebień	15,0	88,0
Opatów	15,0	99,3

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Sieć wodociągowa na terenie gminy wykonana jest głównie z rur PVC. Nieznaczną część - jedynie 0,5 km w miejscowości Łęka Opatowska – stanowi kolektor wykonany z rur azbestowo-cementowych.

Gmina nie ma zorganizowanego systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków sanitarnych. Są one gromadzone w zbiornikach bezodpływowych (szambach), które okresowo opróżniane są za pomocą taboru asenizacyjnego i wywożone na użytki rolne, bądź do oczyszczalni, położonych poza terenem gminy - w Kępnie lub Wieruszowie. Podmiotem, zajmującym się obsługą zbiorników bezodpływowych, jest firma „Picus” z Pierzyna, dysponująca wozem asenizacyjnym marki „IFA” o pojemności zbiornika 7 m³. Zbiorniki bezodpływowe często są nieszczelne, a gospodarstwa ich nie posiadające odprowadzają ścieki bezpośrednio do rowów melioracyjnych, co zanieczyszcza lokalne ciekі wodne.

Brak infrastruktury w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych jest częściowo kompensowany zastosowaniem przydomowych oczyszczalni ścieków o małej przepustowości. Oczyszczone w ten sposób ścieki trafiają bezpośrednio do gruntu lub zasilają rowy melioracyjne.

W gminie Łęka Opatowska problem stanowi również ujmowanie i odprowadzanie wód deszczowych, przede wszystkim na terenach o zwartej zabudowie. Całkowita długość kanalizacji deszczowej na terenie gminy wynosi 2,025 km. Kanały deszczowe znajdują się w centralnej części miejscowości Łęka Opatowska (długości 0,925 km) oraz wzdłuż głównej ulicy miejscowości Opatów (długości 1,1 km). Wody opadowe ujmowane w/w systemami kanalizacji deszczowych odprowadzane są bezpośrednio do odbiorników w postaci płynących wód powierzchniowych bez uprzedniego oczyszczenia. Pozostałe miejscowości w gminie nie posiadają zorganizowanych systemów zbierania wód opadowych. Są one odprowadzane przede wszystkim powierzchniowo otwartymi rowami wprost do cieków wodnych. W Łęce Opatowskiej istnieje jedna mechaniczna czyszczalnia ścieków deszczowych, należąca do Fabryki Mebli „Meblex”.

Gmina Łęka Opatowska nie posiada komunalnego wysypiska odpadów stałych. Najbliższe czynne wysypisko znajduje się w Kępnie. Odpady są zbierane w kontenerach i usuwane przez firmę, świadczącą usługi komunalne dla ludności. Podmioty gospodarcze wywożą odpady stałe we własnym zakresie. Wysypiska w Szalonce i Rakowie – nie spełniające wymogów w zakresie ochrony środowiska – zostały zamknięte i zrekultywowane.

Ciepłownictwo

Gmina Łęka Opatowska nie posiada sieci gazowej. Większość mieszkańców wykorzystuje do celów kuchennych gaz propan-butan, rozprowadzany w butlach. Na terenie sąsiednich gmin powiatu kępińskiego (Baranów, Trzcinica) znajdują się gazociągi wysokiego ciśnienia, z których możliwe jest doprowadzenie gazu. Brak sieci gazociągowej uniemożliwia zastosowanie na szerszą skalę gazu ziemnego jako źródła energii.

Na terenie gminy nie występują również scentralizowane systemy ogrzewania. Budynki użyteczności publicznej i podmiotów gospodarczych zaopatrywane są w energię ciepłą przez lokalne kotłownie. Budynki mieszkańców ogrzewane są piecami lub instalacjami c.o. pojedynczych budynków, głównie węglowymi lub koksowymi. Sporadycznie jako opał wykorzystywany jest gaz płynny oraz olej opałowy.

Telefonizacja i elektryfikacja

Wszystkie miejscowości gminy są telefonizowane i zelektryfikowane. Oprócz telefonii stacjonarnej, która na terenie gminy obsługiwana jest przez operatora Telekomunikację Polską SA, funkcjonują systemy telefonii komórkowej obsługiwane przez cztery stacje bazowe zlokalizowane na terenie gminy. Sieć telekomunikacyjna w gminie opiera się na liniach światłowodowych. Stacje telefoniczne włączone są do kaliskiej strefy numeracyjnej (numer kierunkowy 62). Wskaźnik gęstości telefonizacji wynosi 21,1 abonentów na 100 mieszkańców.

System elektroenergetyczny gminy Łęka Opatowska oparty jest na sieci kablowej o napięciu 110 kV. Głównymi punktami zasilania są GPZ Kępno oraz GPZ Kostów. Eksploatacją linii energetycznych zajmuje się Energetyka Kaliska SA w Kaliszu, Rejon Energetyczny Kępno. Zaopatrzenie w energię elektryczną prowadzone jest liniami napowietrznymi średnich napięć 20 kV, a rozpraszanie do poszczególnych odbiorców liniami napowietrznymi lub kablowymi niskich napięć 0,4 kV.

2.4.3. Własność nieruchomości

Grunty gminy Łęka Opatowska są własnością następujących podmiotów: osób fizycznych, Skarbu Państwa, gminy, spółek prawa handlowego, Kościoła oraz spółdzielni. Właścicielem gruntów nie są województwo oraz powiat. Własność gruntów według powierzchni przedstawiono w tabeli 2.7.

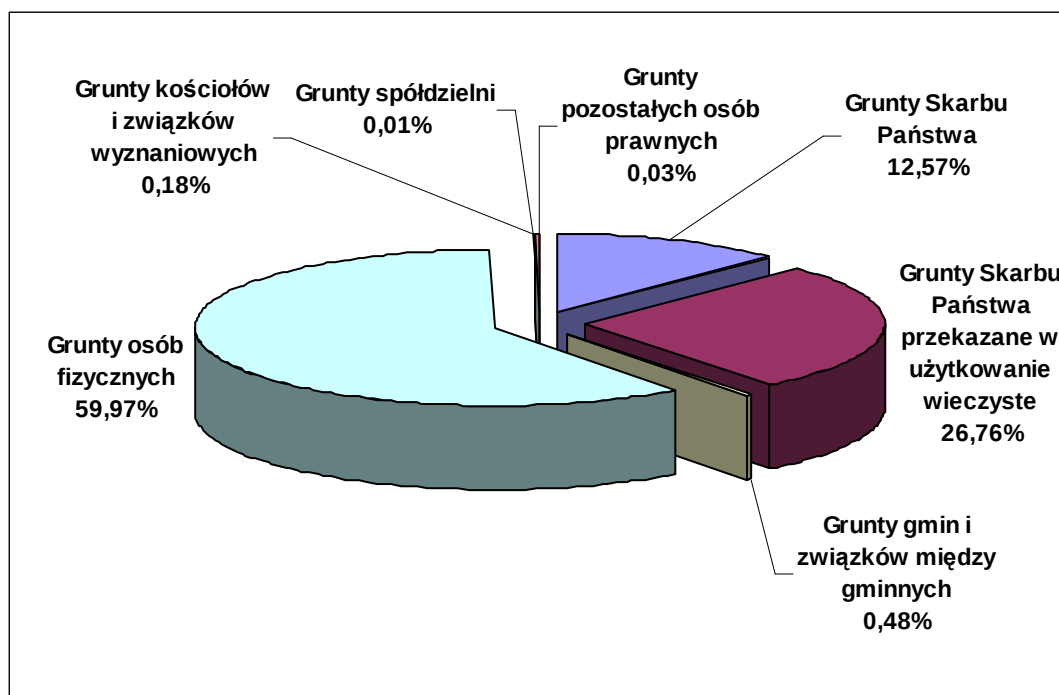
Tabela 2.7. Własność gruntów w gminie Łęka Opatowska

Własność gruntów	Powierzchnia [ha]
Grunty Skarbu Państwa, z tego:	974
Grunty Państwowego Gospodarstwa Leśnego	0
Grunty w stałym zarządzie jednostek organizacyjnych z wyłączeniem gruntów PGL	722
Pozostałe grunty Skarbu Państwa	252
Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	2.073
Grunty gmin i związków między gminnych, z tego:	37
Grunty tworzące zasoby gruntów komunalnych	37
Grunty komunalne w zarządzie lub posiadaniu jednostek organizacyjnych gmin i związków między gminnych	0
Pozostałe grunty gmin i związków między gminnych	0
Grunty gmin i związków między gminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	0
Grunty osób fizycznych, z tego:	4.645
Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	4.433
Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	212
Grunty spółdzielni	1
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	14
Grunty pozostałych osób prawnych	2
Razem	7.746

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Właścicielem blisko 60% powierzchni gruntów są osoby fizyczne. Kolejnym – pod względem udziału – właścicielem gruntów jest Skarb Państwa, który posiada ponad 39% powierzchni. Ponad 2/3 powierzchni gruntów pozostających własnością Skarbu Państwa przekazane jest w użytkowanie wieczyste. Użytkownikami tych gruntów są przede wszystkim państwowe osoby prawne. Pozostałych 0,7% powierzchni gruntów należy do gminy, spółek handlowych, Kościoła oraz spółdzielni. Strukturę własności gruntów w gminie przedstawiono na wykresie 2.3.

Wykres 2.3. Struktura własności gruntów w gminie Łęka Opatowska

Źródło: Opracowano na podstawie danych z tabeli 2.7.

W skład mienia komunalnego wchodzi budynki użyteczności publicznej (głównie szkoły, urząd gminy, boiska sportowe) i obiekty infrastrukturalne (budynki OSP i hydroforne) oraz grunty pod nimi, nieruchomości rolne, sieci wodociągowe, drogi gminne i pozostałe składniki, takie jak samochody. Wartość majątku gminnego według stanu na dzień 30 września 2003 r. wynosiła 9.561.369,86 zł. Podstawowe parametry majątku komunalnego gminy Łęka Opatowska przedstawiono w tabeli 2.8.

Tabela 2.8. Stan mienia komunalnego na dzień 30 września 2003 r.

Rodzaj obiektu	Powierzchnia działki [ha]	Długość [km]	Liczba [szt.]	Wartość księgowa [zł]		
				działki	budynku / obiektu	Sieci
Budynki	18,2	-	-	47.254,63	7.339.015,93	-
Nieruchomości rolne	15,5	-	-	124.554,50	5.000,00	-
Sieci wodociągowe	-	76,0	-	-	-	1.270.374,92
Studnie publiczne	-	-	6	-	4.578,83	-
Drogi	-	.	-	-	-	551.091,05
Samochody	-	-	1	-	219.500,00	-
Razem	33,7	-	-	9.561.369,86		

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

2.4.4. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Obiektami, wpisanymi do rejestru zabytków, są: park w Łęce Opatowskiej, dzwonnica przy kościele parafialnym, pałac i spichlerz w Siemianicach. Rejestr zabytków przedstawiono w tabeli 2.9.

Tabela 2.9. Rejestr zabytków zlokalizowanych na terenie gminy Łęka Opatowska

Nr rejestru	Miejscowość	Obiekt	Nr decyzji
726	Łęka Opatowska	Park	PSOZ-KaI-40/118/96
269	Siemianice	dzwonnica przy kościele parafialnym	KL-III-880/217/69
270	Siemianice	Pałac	KL-III-880/218/69
271	Siemianice	Spichlerz	KL-III-880/219/69
362	Siemianice	Pałac	KL-III-880/15/73

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Ponadto w gminie znajduje się szereg obiektów o walorach kulturowych. Są to budynki wzniesione w XIX i w I połowie XX w. Na szczególną uwagę zasługują:

- zespół dworski w Rakowie z końca XIX w.
- kościół parafialny św. Idziego w Siemianicach z połowy XIX w. wraz z plebanią z końca XIX w.
- strażnica graniczna (obecnie dom mieszkalny) z końca XIX w.
- park pałacowy w Siemianicach
- zespół dworski w miejscowości Stogniew z przełomu XIX i XX w.
- pałacyk w Ustroniu z 1877r. (później prewentorium dla dzieci tzw. Biały Raj, obecnie Dom Pracy Twórczej).

Niektóre z wymienionych zabytków są w złym stanie technicznym.

2.4.5. Identyfikacja problemów

Gmina Łęka Opatowska posiada istotne walory estetyczno-widokowe krajobrazu. Celem władz gminy powinno być utrzymanie istniejącego stanu okolicy. Na terenie gminy obserwuje się szereg istotnych form degradacji środowiska, związanych z zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego, wód oraz gleb, co w konsekwencji prowadzi do zubożenia gatunkowego fauny i flory.

Droga krajowa nr 11 stanowi potencjalne źródło nadzwyczajnego zagrożenia dla środowiska. Znaczne natężenie ruchu jest źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz narusza klimat akustyczny. Zagrożenie to może stać się uciążliwe w przypadku realizacji planowanej rozbudowy jezdni i modernizacji drogi do standardu drogi ekspresowej. Ponadto narastający ruch tranzytowy pomiędzy Wielkopolską a Górnym Śląskiem, odbywający się na drodze nr 11, powoduje istotne uciążliwości dla mieszkańców i zagrożenie ich bezpieczeństwa.

Źródłem hałasu komunikacyjnego jest również linia kolejowa. Nie powoduje ona natomiast emisji zanieczyszczenia powietrza.

Niekorzystnym zjawiskiem jest realizacja sieci wodociągowej przy jednoczesnym zaniedbaniu rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej. Brak kompleksowego systemu rejestracji urządzeń gospodarki wodnej i ściekowej, systemu kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, powoduje wzrost zagrożenia zanieczyszczenia środowiska ściekami bytowymi

Głównym problemem gospodarki wodno-ściekowej jest brak infrastruktury kanalizacyjnej zakończonej oczyszczalnią ścieków. W takiej sytuacji konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań, zmierzających do uporządkowania systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków.

W celu poprawy stanu czystości wód powierzchniowych należy przewidzieć odbieranie i oczyszczanie wód opadowych. Dotyczy to większych jednostek osadniczych o zwartej zabudowie (Łęka Opatowska, Opatów, Siemianice), gdzie koncentracja ścieków deszczowych jest największa z uwagi na utwardzenie nawierzchni dróg, placów, powierzchni dachowych i innych.

Mimo dobrej organizacji wywozu odpadów stałych uzasadnione wydaje się wdrożenie systemu ich sortowania w miejscu powstawania. Pozwala to w znacznej mierze ograniczyć ilość składowanych odpadów o długim okresie rozkładu oraz wtórnie pozyskać surowce.

Problem stanowi również utrzymanie należytego stanu technicznego obiektów o walorach kulturowych. Dotyczy to przede wszystkim budynków nie wpisanych do rejestru zabytków, choć cennych z uwagi na wartości historyczne.

2.5. Gospodarka

Gmina Łęka Opatowska ma charakter rolniczo-leśny, z perspektywą rozwoju wielokierunkowego zwłaszcza przemysłu stolarsko-meblowego. Dotychczasowa dominacja rolnictwa oraz gospodarki leśnej wynika ze spuścizny historycznej (tradycja) oraz uwarunkowań środowiskowych. Do potencjalnych przyczyn ekspansji innych dziedzin gospodarki zaliczyć należy przede wszystkim istnienie ważnych szlaków komunikacyjnych: drogowych i kolejowych oraz przedsiębiorczość mieszkańców.

Główną gałęzią gospodarki na terenie gminy jest rolnictwo. Obecnie na terenie gminy znajduje się 645 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni nieznacznie odbiegającej od średniej w kraju. Coraz większe znaczenie gospodarcze ma rozwijający się przemysł meblowy. W gminie funkcjonuje ponad 200 podmiotów gospodarczych, które zajmują się handlem, usługami i produkcją. Stanowią one podstawowe pozarolnicze miejsce zatrudnienia dla mieszkańców gminy oraz znaczące źródło dochodów gminy.

2.5.1. Główni pracodawcy

Na terenie gminy istnieją liczne firmy produkujące meble, funkcjonują fabryki mebli zatrudniające do 300 pracowników każda oraz liczne mniejsze zakłady meblowe. W sferze usług dominują małe firmy handlowe, gastronomiczne, hotelarskie, budowlane oraz innych rzemiosł.

Do znaczących pracodawców na terenie gminy Łęka Opatowska zaliczyć należy:

- Fabryka mebli "GABI" Piaski Jacek Jerczyński - Piaski
- Fabryka mebli "Piaski" Henryk Kaczorowski - Piaski
- Fabryka mebli "Stollech" Justyna i Lech Józwiakowscy - Piaski
- Fabryka mebli "Gortex" Ryszard Górecki - Łęka Opatowska
- Fabryka mebli "Dąbek - Meble" Małgorzata Dąbek - Opatów
- Fabryka mebli "Calitan" Jan Jagieniak - Łęka Opatowska
- Zakład mięsny Piotr Rachel - Raków
- Zakład mięsny Adam Noculak - Trzebień
- P.P.U.H. "Wumex" Magdalena i Wojciech Udała - Lipie
- P.P.U.H. "Meblomal" Justyna Kucharska - Opatów
- Zakład tapicersko - stolarski - Andrzej Gąszczak - Kuźnica Słupska
- Zajazd "U Bogusi" - Bogusława Górecka - Łęka Opatowska
- P.P.U.H. "Idźczak - Meble" Roman Idźczak - Łęka Opatowska
- Zakład mięsny - Zofia i Kazimierz Jerczyńscy - Piaski
- Pawilon handlowy - Elżbieta Kaczorowska - Piaski
- Zakład tapicerski - Andrzej Trąpczyński - Opatów
- Zakład tapicerski - Zbigniew Krawiec - Opatów
- Zakład murarski -Tadeusz Krzymiński - Opatów
- P.P.U.H. "U Kucharskiego" - piekarnia - cukiernia - spółka P. Kucharskich - Łęka Opatowska
- P.P.U.H. "Stolmex" - tapicerstwo i meble - Stanisław Lemiesz - Opatów
- Sklepy spożywcze - Elżbieta Majczyk - Łęka Opatowska
- Gospodarstwo Rolne - Józef Nawrot - Siemianice
- Motel Wielkopolski - Teodora Nawrot - Siemianice
- P.P.U.H. "Intromal" - intrologatorstwo - Michał Piszczalka - Łęka Opatowska
- P.P.U.H. "Arkama" - handel towarów masowych - Henryk Sołyga - Łęka Opatowska

- P.P.U.H. "Beata" - tartak, usługi leśne - Beata i Jarosław Szymański - Lipie
- Zakład budowlany - Paweł Wojtasik - Opatów
- Ogrodnictwo - Jarosław Skiba - Opatów
- Leśny zakład Doświadczalny A.R. - Siemianice
- Urząd Gminy i placówki oświatowe - Łęka Opatowska

2.5.2. Struktura podstawowych branż na terenie gminy

Kluczowe znaczenie w strukturze branżowej gminy – oprócz działalności rolniczej – zajmują fabryki mebli i zakłady stolarskie.

Mieszkańców gminy cechuje wysoki poziom przedsiębiorczości o czym świadczy dynamika rozwoju firm.

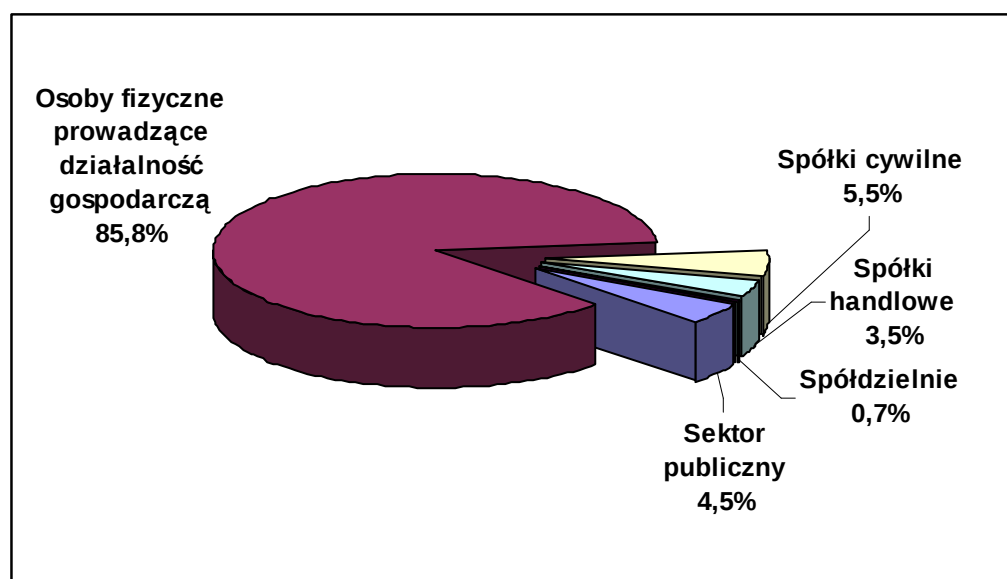
W strukturze podmiotowej dominują podmioty sektora prywatnego. Podmioty sektora publicznego stanowią jedynie 4,5% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych. W sektorze prywatnym największą liczebną grupę podmiotów stanowią osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą. Ich udział w ogólnej liczbie podmiotów wynosi blisko 86%. Zbiorową formą własności charakteryzuje się blisko 10% podmiotów gospodarczych, zlokalizowanych na terenie gminy. W tej grupie najliczniejsze są spółki cywilne (5,5%). Następnie uplasowały się spółki handlowe (3,5%) oraz spółdzielnie (0,7%). W strukturze zwraca uwagę niski wskaźnik spółek prawa handlowego, co może powodować pewną niestabilność rozwoju gospodarczego gminy.

Tabela 2.10. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w gminie według branż

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów	Udział [%]
Ogółem, w tym:	273	100,0
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	12	4,4
Przemysł	72	26,4
Budownictwo	23	8,4
Handel i naprawy	84	30,8
Hotele i restauracje	8	2,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	15	5,5
Pośrednictwo finansowe	4	1,5
Obsługa nieruchomości i firm, nauka	20	7,3
Pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	15	5,5

Uwaga: Stan na XII'01

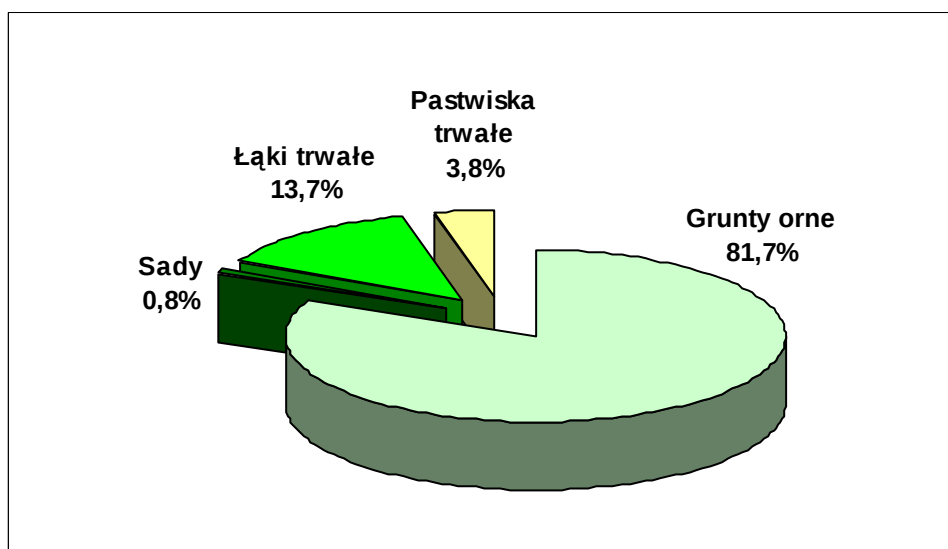
Źródło: Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim w latach 1999 – 2001, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2002, s. 44.

Wykres 2.4. Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów i formy instytucjonalno-prawnej na terenie gminy Łęka Opatowska

Uwaga: stan na XII'02

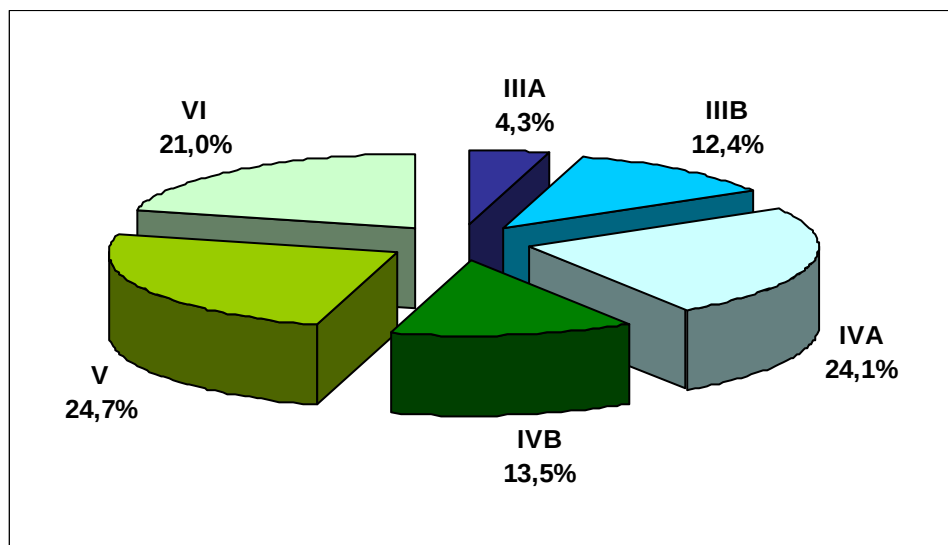
Źródło: Opracowano na podstawie *Najważniejsze dane o podregionach, powiatach i gminach województwa wielkopolskiego 2003*, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 531.

Jedną z podstawowych gałęzi gospodarki gminy jest rolnictwo. Efektywność gospodarowania wyznaczają tu takie czynniki, jak klimat, rodzaj gleb, wielkość gospodarstw rolnych, czy rodzaj prowadzonej produkcji roślinnej i zwierzęcej. Szczegółowe informacje na temat zagospodarowania użytków rolnych zaprezentowano na wykresie 2.5. W użytkach rolnych dominują grunty orne, które stanowią około 82% powierzchni użytków rolnych.

Wykres 2.5. Struktura użytków rolnych w gminie Łęka Opatowska

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

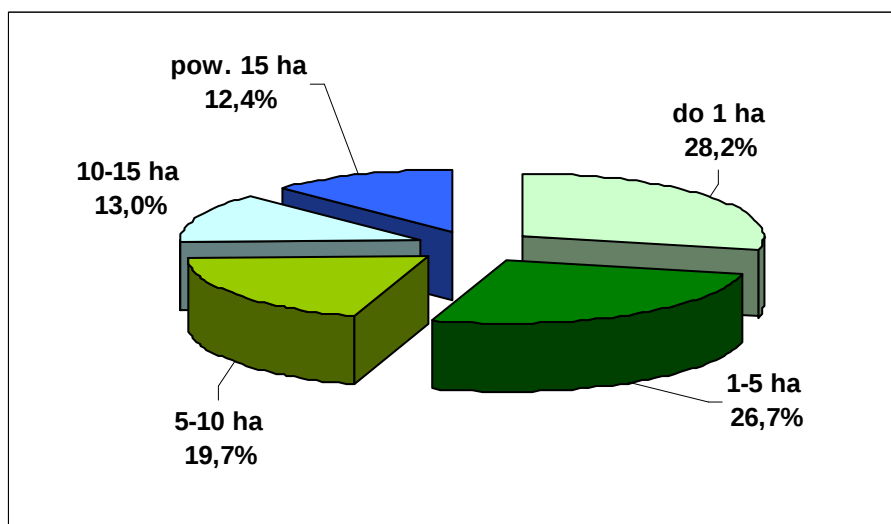
Łąki i pastwiska zajmują 17,5% powierzchni użytków rolnych, a sady tylko 0,8%. Na opłacalność prowadzenia gospodarki rolnej oddziałuje rodzaj klas bonitacyjnych gleb. Strukturę klas bonitacyjnych gruntów ornych zaprezentowano na wykresie 2.6.

Wykres 2.6. Klasy bonitacyjne gruntów ornych w gminie Łęka Opatowska

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Z danych wynika, że w gminie nie występują gleby orne najlepsze i bardzo dobre (klasy I i II). Gleby dobrej i średnio dobrej jakości (klasy IIIa i IIIb) zajmują łącznie 16,7% powierzchni gruntów ornych. Najlepsze gleby występują pasem w centralnej części gminy pomiędzy Łęką Opatowską a Opatowem oraz w południowej części gminy w okolicach Rakowa i Siemianic. W strukturze klas bonitacyjnych duży udział mają grunty średniej jakości (klasy IVa oraz IVb). Gleby w tych klasach stanowią ponad 37% powierzchni gruntów ornych. Dominującą część powierzchni gruntów ornych stanowią gleby słabe (klasy V) – około 25% oraz gleby najslabsze (klasa VI) – 21%, wytworzone z piasków lekko zaglinionych bądź luźnych. Koncentrują się one w północnej i centralnej części gminy.

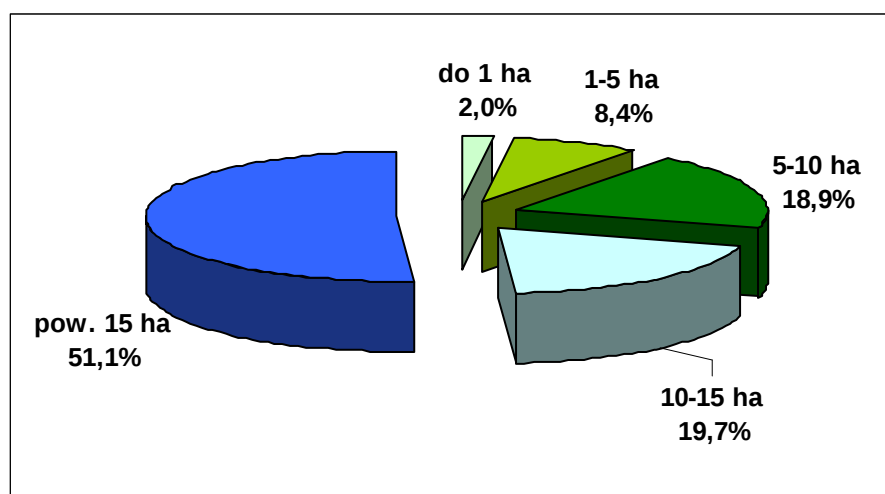
Według danych Powszechnego Spisu Rolnego 2002 na terenie gminy znajduje się 645 indywidualnych gospodarstw rolnych. Zlokalizowane na terenie gminy gospodarstwa charakteryzują się zróżnicowaną wielkością. Informacje na temat wielkości gospodarstw rolnych zaprezentowano na wykresach 2.7. i 2.8.

Wykres 2.7. Odsetek gospodarstw rolnych według wielkości w gminie Łęka Opatowska

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 37.

Wykres 2.8. Odsetek powierzchni gospodarstw rolnych według wielkości w gminie Łęka Opatowska

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 39.

W gminie dominują gospodarstwa małe o areale do 5 ha. Gospodarstwa te stanowią blisko 55% ogólnej liczby gospodarstw. Zajmują one około 10% łącznej powierzchni użytków rolnych. W grupie gospodarstw małych najliczniejsze są gospodarstwa o powierzchni nie przekraczającej 1 ha. Ich liczba odpowiada ponad 28% liczby gospodarstw. Gospodarstwa te obejmują zaledwie 2% powierzchni użytków rolnych. Dużych gospodarstw o powierzchni powyżej 15 ha jest w gminie 80, czyli ponad 12% liczby wszystkich gospodarstw. Łączna powierzchnia tych gospodarstw wynosi ponad 51% powierzchni gospodarstw indywidualnych. Gospodarstwa średniej wielkości, tj. o powierzchni od 5 do 9,9 ha i od 10 do 14,9 ha, stanowią 32,7% ogólnej liczby i 38,6% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych. Przeciętna wielkość gospodarstwa rolnego w gminie wynosi 8,1 ha i jest mniejsza od średniej dla województwa wielkopolskiego o około 1,4 ha.

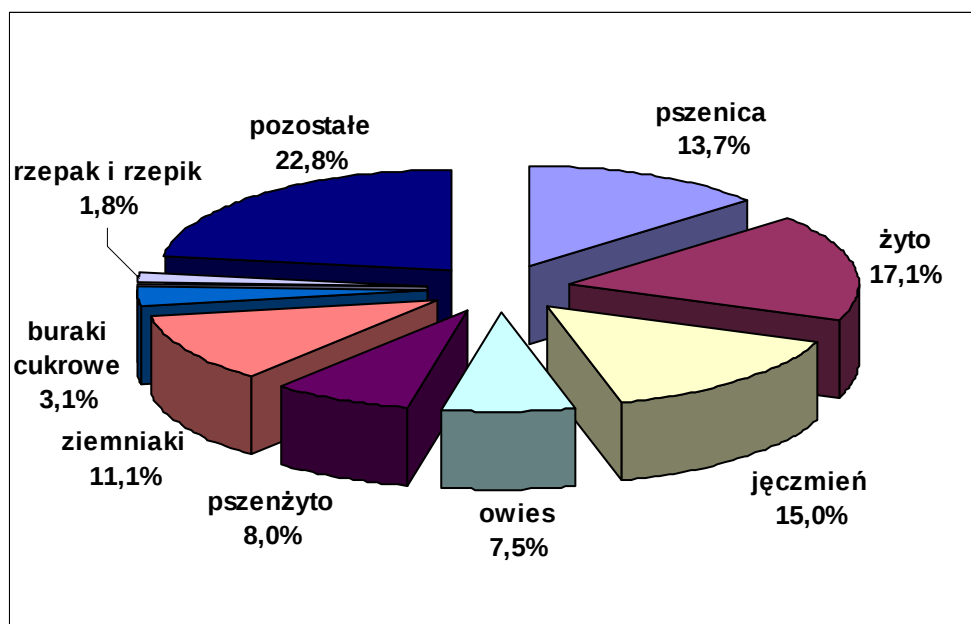
Klasy bonitacyjne gleb oraz warunki klimatyczne decydują o uprawach roślinnych na terenie gminy. Ponad 61% powierzchni zasiewów przypada na zboża podstawowe (wymienione w kolejności obsianego areалу): żyto, jęczmień, pszenica, pszenżyto i owies. Ziemiaki zajmują 11,1% powierzchni zasiewów głównych ziemioplodów. Zwraca uwagę niewielki udział ziemioplodów o charakterze przemysłowym, takich jak buraki cukrowe (3,1% powierzchni zasiewów) oraz rośliny oleiste (1,8% powierzchni zasiewów). Niski wskaźnik produkcji roślin, wykorzystywanych w przemyśle przetwórczym, wynika ze stosunkowo słabych gleb. Grupa pozostałe obejmuje przede wszystkim powierzchnię zasiewów roślin pastewnych (np. kukurydzy, mieszanek zbożowo strączkowych) oraz – w nieznacznej mierze – warzyw.

Tabela 2.11. Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym:									Pozostałe
		zboża podstawowe						ziemniaki	przemysłowe		
		razem	pszenica	żyto	jęczmień	owies	pszenżyto o		buraki cukrowe	rzepak i rzepik	
Powierzchnia zasiewów [ha]	4.252	2.601	581	725	638	318	339	474	133	75	969

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 39.

Wykres 2.9. Struktura zasiewów podstawowych ziemiopłodów

Źródło: Opracowano na podstawie danych z tabeli 2.11.

Na terenie gminy nie jest prowadzona na większą skalę uprawa drzew i krzewów owocowych. Powierzchnia tego typu upraw ograniczona jest do 14,5 ha z przeznaczeniem przede wszystkim na indywidualne potrzeby gospodarstw domowych.

Dostępność podstawowych pasz pochodzenia roślinnego, pozyskiwanych przede wszystkim z własnych upraw, warunkuje strukturę chowu zwierząt gospodarskich. W gospodarstwach rolnych na terenie gminy dominują tradycyjne gatunki zwierząt gospodarskich, przede wszystkim takie, jak bydło, trzoda chlewna oraz drób (głównie kurzy). Znikomy udział ma utrzymywanie pozostałych zwierząt gospodarskich, tj. owiec, kóz, koni i królików. Małe znaczenie ma również pszczelarstwo. Strukturę chowu zwierząt gospodarskich z podziałem na najważniejsze grupy przedstawiono w tabeli 2.12.

Tabela 2.12. Zwierzęta gospodarskie w 2002 r.

Wyszczególnienie	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Króliki	Drób		Pnie pszcze- le
	Ogół- łem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy					Ogół- łem	w tym drób kurzy	
Liczba zwierząt gospodarskich [szt.]	2.213	797	19.166	1.770	2	77	32	328	10.957	8.739	80

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 40.

2.5.3. Liczba osób zatrudnionych w sektorach gospodarki

Struktura zatrudnienia w gminie Łęka Opatowska jest charakterystyczna dla obszarów o względnie niskim rozwoju gospodarczym. Charakteryzuje się ona wysokim udziałem zatrudnienia w przemyśle i rolnictwie. Negatywną ocenę, wynikającą z niskiego udziału pracujących w sektorze usług pogarsza fakt, że blisko 2/3 z nich świadczy usługi nierynkowe, tj. głównie w zakresie administracji publicznej, edukacji, ochrony zdrowia oraz opieki społecznej.

Tabela 2.13. Zatrudnienie w sektorach gospodarki

Wyszczególnienie	Gmina Łęka Opatowska
Pracujący ogółem, z tego w sektorze:	1.371
rolniczym	31
przemysłowym	1.089
usług, z tego:	251
usług rynkowych	91
usług nierynkowych	160
Użytkownicy indywidualnych gospodarstw rolnych	698

Uwaga: stan na XII'02.

Źródło: Najważniejsze dane o podregionach, powiatach i gminach województwa wielkopolskiego 2003, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 335.

Rozwój gminy powinien koncentrować się na zwiększeniu udziału zatrudnienia w sektorze usług rynkowych, zmniejszeniu udziału ludności zatrudnionej w indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz utrzymaniu poziomu zatrudnienia w przemyśle. Szans na zwiększenie zatrudnienia w sektorze usług upatrywać należy przede wszystkim w wykorzystaniu walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy. Rozwój usług turystycznych, rekreacyjnych i wypoczynkowych na terenie gminy uzależniony jest od powstania odpowiedniej infrastruktury.

2.5.4. Rynek pracy

Rynek pracy, obok rynku towarowo-usługowego i pieniężnego, jest jednym z podstawowych składników ruchu okrężnego dóbr i usług w gospodarce. Składają się na niego podaż pracy, popyt na pracę oraz wynagrodzenie - jako kategoria cenowa.

O wielkości podaży pracy decyduje zasób ludności w wieku produkcyjnym oraz zasób ludności aktywnej zawodowo. Według danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań,

struktura zasobu ludności w wieku produkcyjnym w ujęciu bezwzględnym kształtowała się w sposób przedstawiony w tabeli 2.14.

**Tabela 2.14. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej
w gminie Łęka Opatowska**

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
		w %							
Ogółem, z tego z wykształceniem:	4.016	2.464	2.215	249	1.546	6	61,4	55,2	10,1
Wyższym	171	145	141	4	24	2	85,8	83,4	2,8
Średnim	814	615	543	72	198	1	75,6	66,8	11,7
Zasadniczym zawodowym	1.553	1.227	1.093	134	323	3	79,2	70,5	10,9
Podstawowym i bez wykształcenia	1.478	477	438	39	1.001	–	32,3	29,6	8,2

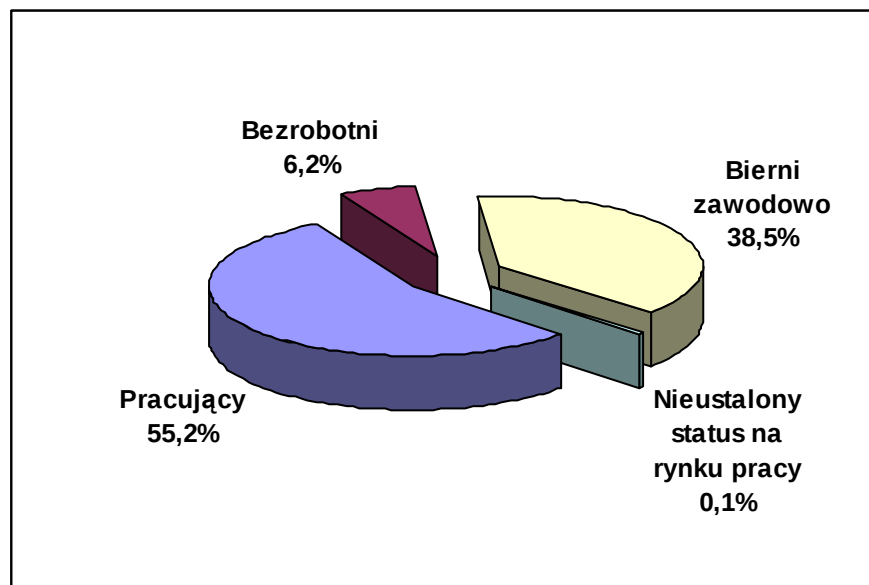
Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 19.

Aktywni zawodowo stanowili w gminie 61,4% ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat, w tym ponad 6-procentowy udział przypadał na bezrobotnych. Pozostała część ludności była bierna zawodowo, bądź cechowała się nieustalonym statusem na rynku pracy. Aktywność zawodowa ludności uwarunkowana jest w znacznej mierze posiadanym wykształceniem. Najwyższą aktywnością zawodową cechują się osoby z wykształceniem wyższym oraz zasadniczym zawodowym. Nieco niższą aktywność ekonomiczną wykazują absolwenci szkół średnich z uwagi na fakt kontynuowania nauki. Natomiast osoby z wykształceniem podstawowym lub bez wykształcenia rzadko wykazują zainteresowanie aktywnością zawodową, stanowiąc blisko 2/3 biernych ekonomicznie (przy 37-procentowym udziale w ogólnej liczbie ludności w wieku powyżej 15 lat).

Strukturę aktywności zawodowej mieszkańców gminy zaprezentowano na wykresie 2.10. Gminę charakteryzują stosunkowo korzystne wskaźniki rynku pracy. Stopa bezrobocia (10,1%) jest zdecydowanie niższa niż w powiecie (15,1%), czy województwie (18,6%), przy wyższych wskaźnikach zatrudnienia i aktywności zawodowej.

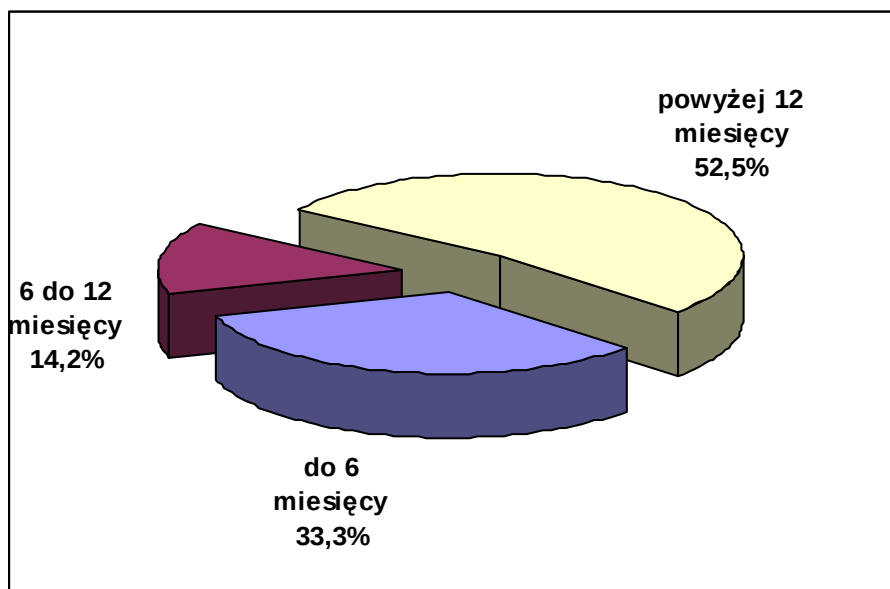
Relatywnie korzystna sytuacja na rynku pracy nie pozwala bagatelizować problemu bezrobocia. Dezaktualizacja wiedzy, którą wyniesiono ze szkoły, czy uczelni następuje o wiele szybciej niż kilkanaście lat temu. Wynika to z postępu naukowo-technologicznego. Rozwój technologii wymaga od współczesnego człowieka nieustannego kształcenia profesjonalnego, co w zasadzie możliwe jest wyłącznie poprzez pracę oraz doskonalenie zawodowe w formach pozaszkolnych. Długotrwałe pozostawanie bez pracy zawodowej prowadzi do trwałego wykluczenia społecznego jednostki.

Wykres 2.10. Struktura aktywności zawodowej ludności w gminie Łęka Opatowska

Uwaga: Stan na XII'03.

Źródło: Opracowano na podstawie danych z tabeli 2.14.

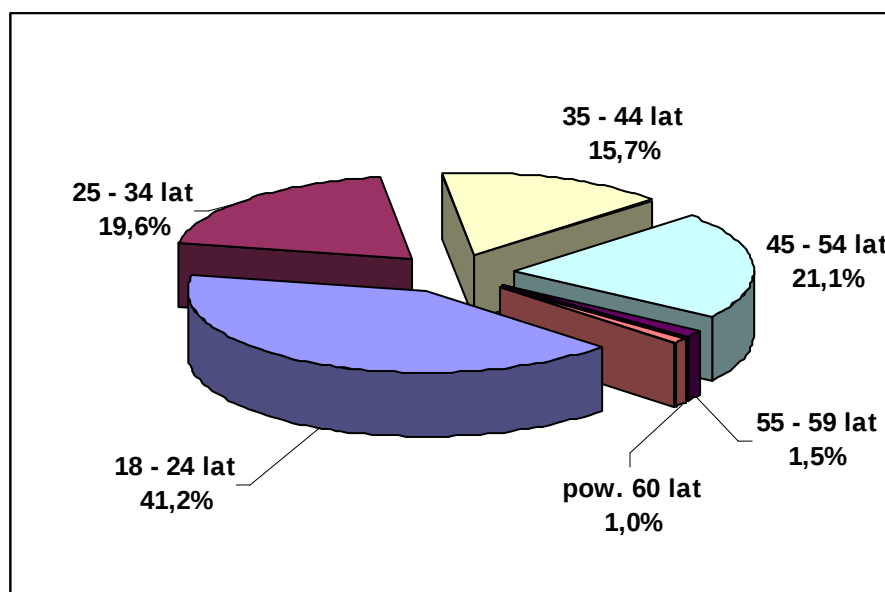
Ponad połowa bezrobotnych, zamieszkałych na terenie gminy, to bezrobotni długookresowo, tzn. powyżej 1 roku. Wraz z wydłużaniem się okresu bezrobocia spada prawdopodobieństwo podjęcia pracy, co grozi powstaniem grupy ludzi chronicznie bezrobotnych bez prawa do zasiłku i środków utrzymania. Strukturę bezrobocia ze względu na czas pozostawania bezrobotnym zobrazowano na wykresie 2.11.

Wykres 2.11. Struktura bezrobocia według czasu pozostawania na bezrobociu

Uwaga: Stan na XII'03.

Źródło: Analiza rynku pracy. Rok 2003, PUP w Kępnie, Kępno 2004, s. 67.

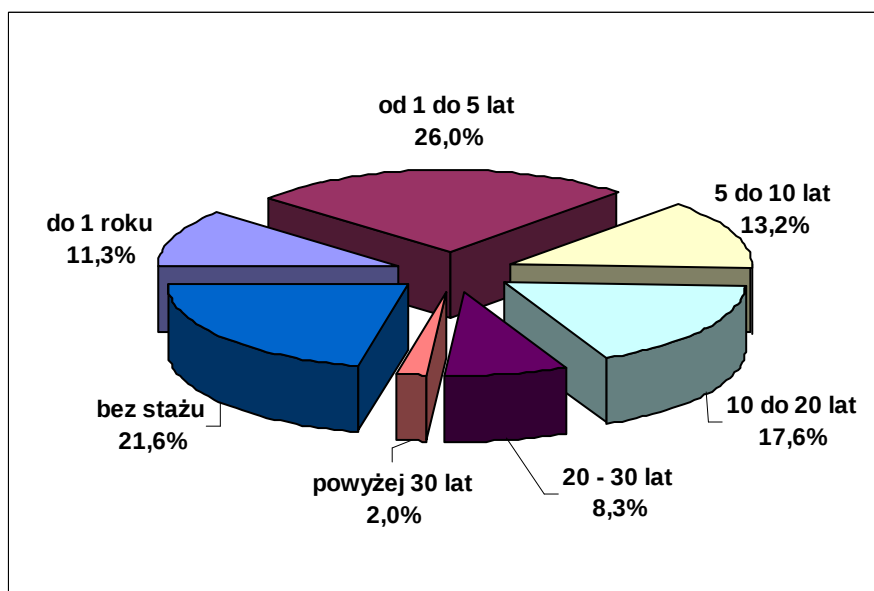
Problemem jest również struktura wiekowa zasobu bezrobotnych. Ponad 41% ogółu bezrobotnych stanowią ludzie młodzi dopiero rozpoczynający swoją karierę zawodową. Brak możliwości znalezienia pierwszej pracy przez absolwentów szkół niekorzystnie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną ludności. Strukturę wiekową bezrobotnych zilustrowano na wykresie 2.12.

Wykres 2.12. Struktura wiekowa osób pozostających na bezrobociu

Uwaga: Stan na XII'03.

Źródło: Analiza rynku pracy. Rok 2003, PUP w Kępnie, Kępno 2004, s. 64.

Struktura wiekowa osób zaliczanych do zasobu bezrobotnych znajduje swe odbicie w stażu pracy. Strukturę bezrobocia ze względu na staż pracy bezrobotnych przedstawiono na wykresie 2.13. Blisko 59% ogółu bezrobotnych posiada staż pracy krótszy niż 5 lat, z czego ponad połowa legitymuje się doświadczeniem zawodowym krótszym niż 1 rok. Brak doświadczenia zawodowego jest najczęstszą przyczyną trudności w znalezieniu pracy zarobkowej.

Wykres 2.13. Staż pracy osób pozostających na bezrobociu

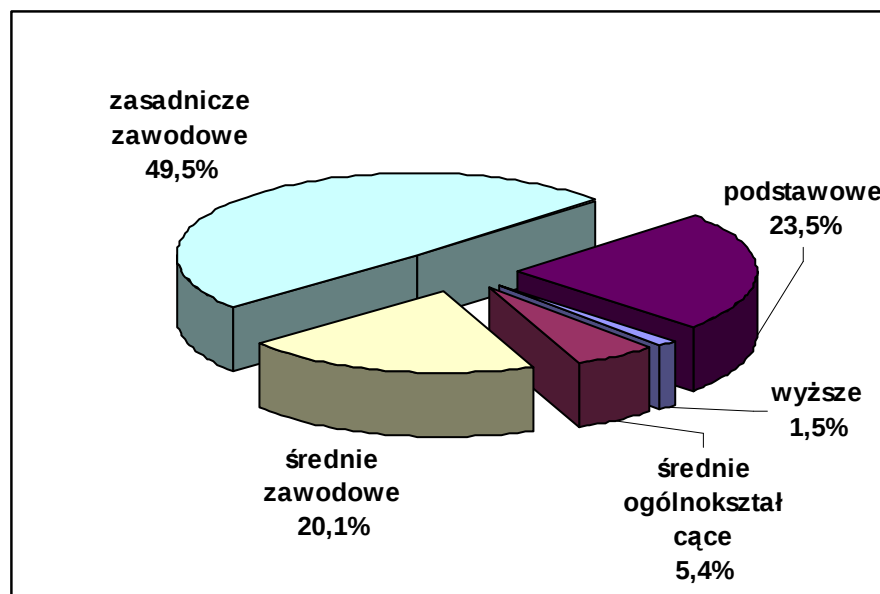
Uwaga: Stan na XII'03.

Źródło: Analiza rynku pracy. Rok 2003, PUP w Kępnie, Kępno 2004, s. 66.

Oprócz niezbędnego doświadczenia zawodowego istotnym czynnikiem, sprzyjającym podjęciu pracy zawodowej, jest odpowiednie wykształcenie. Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby o najniższym wykształceniu. 73% ogółu bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Najniższy udział – zaledwie 1,5% - wykazują

bezrobotni z wykształceniem wyższym. Ponad 25% bezrobotnych legitymuje się wykształceniem średnim, przy czym zdecydowaną większość tej grupy stanowią osoby z wykształceniem średnim zawodowym. Niski udział osób z wykształceniem średnim ogólnym wynika ze stosunkowo najlepszego przygotowania tej grupy osób do zdobycia specjalistycznych kwalifikacji zawodowych oraz podejmowania dalszej nauki na studiach.

Wykres 2.14. Struktura wykształcenia osób pozostających na bezrobociu

Uwaga: Stan na XII'03.

Źródło: Analiza rynku pracy. Rok 2003, PUP w Kępnie, Kępno 2004, s. 65.

2.5.5. Identyfikacja problemów

Głównym problemem gospodarki gminy jest ciągle slabo rozwinięty sektor usług rynkowych. Ludność znajduje zatrudnienie przede wszystkim w przemyśle przetwórczym oraz rolnictwie. Tradycyjna struktura zatrudnienia świadczy o relatywnie słabym rozwoju gospodarczym.

W zakresie form organizacyjno-prawnych podmiotów gospodarczych liczebnie dominują małe przedsiębiorstwa osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Dla zapewnienia trwałego rozwoju zbyt mały jest udział spółek prawa handlowego.

Indywidualne gospodarstwa rolne charakteryzują się nieco niższą przeciętną powierzchnią niż średnia Wielkopolski. Jest to efekt znacznego udziału gospodarstw bardzo małych, o powierzchni gruntów poniżej 1 ha. Działki rolne o takim arealnie nie zapewniają ich użytkownikom ekonomicznych podstaw utrzymania. Użytkownicy gospodarstw rolnych preferują tradycyjne kierunki produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Rynek pracy charakteryzuje się relatywnie wysokim współczynnikiem aktywności zawodowej oraz zatrudnienia przy względnie niskiej stopie bezrobocia. W zakresie bezrobocia w gminie Łęka Opatowska najwięcej problemów wynika nie tyle z jego poziomu, co z jego struktury. Do oceny takiej skłaniają:

- wysoki udział bezrobotnych długookresowo (trwale), tj. powyżej 1 roku
- wysoki udział bezrobotnych w wieku 18 – 24 lat
- wysoki udział bezrobotnych z krótkim stażem pracy, tj. do 1 roku

- wysoki udział bezrobotnych z wykształceniem najniższym, tj. podstawowym i zasadniczym zawodowym.

2.6. Sfera społeczna

2.6.1. Struktura demograficzna i społeczna terenu

Spółeczność gminy charakteryzuje się względnie niskim stopniem wykształcenia. Rozkład poziomu wykształcenia ogółem oraz według płci zaprezentowano w tabeli 2.15. Wyższym stopniem wyedukowania charakteryzuje się populacja kobiet. Dominują one w grupie osób z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim. W grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym dominują mężczyźni. Zwraca również uwagę wyższy udział kobiet niż mężczyzn w grupie osób z wykształceniem podstawowym i bez wykształcenia.

Tabela 2.15 Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci

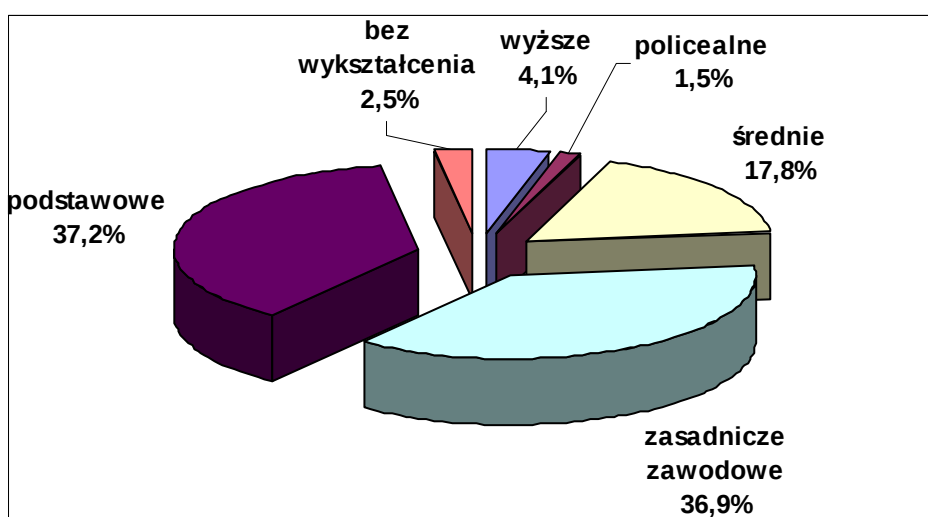
Wyszczególnienie	Ogółem	Wykształcenie:							
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe	bez wykształcenia
				razem	ogólnokształcące	zawodowe			
Ogółem	4.204	171	64	750	129	621	1.553	1.562	104
Mężczyźni	2.132	72	18	295	30	265	1.007	692	48
Kobiety	2.072	99	46	455	99	356	546	870	56

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 14.

Udział poszczególnych grup ludności ze względu na poziom wykształcenia przedstawia wykres 2.15.

Wykres 2.15. Struktura wykształcenia ludności Łęka Opatowska

Źródło: opracowano na podstawie danych z tabeli 2.15.

Udział osób z wykształceniem wyższym wynosi zaledwie 4,1% przy przeciętnej dla województwa równej 9,3%. Osoby z wykształceniem policealnym i średnim ogólnokształcącym oraz zawodowym stanowią 19,4% ludności w wieku 13 lat i więcej. Udział analogicznej grupy dla województwa wielkopolskiego przekracza 30%. W efekcie znaczny jest udział ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym oraz bez wykształcenia.

Wymienionym kategoriom odpowiada łącznie 76,6% ogółu ludności gminy. Relatywnie niski poziom wykształcenia może być istotną przyczyną spowolnionego rozwoju gospodarczego gminy w przyszłości.

Blisko połowa ludności gminy utrzymuje się z pracy najemnej. Źródłem utrzymania około 25% mieszkańców jest działalność na własny rachunek, z czego ponad 18 punktów procentowych przypada na udział utrzymujących się z pracy we własnym gospodarstwie rolnym. Pozostała część ludności (około 24%) deklaruje jako główne źródło utrzymania świadczenia z ubezpieczenia społecznego, tj. renty i emerytury.

Tabela 2.16. Ludność według głównego źródła utrzymania

Wyszczególnienie	Ogółem	Utrzymujący się z:							nie ustalono
		pracy lub najmu				pozostałych źródeł			
		razem	najemnej	na rachunek własny lub z dochodów z najmu		razem	w tym:		
				razem	w tym w swoim gospodarstwie rolnym		emerytury	renty	
Ogółem	5.150	3.782	2.511	1.271	961	1.366	781	457	2
Posiadający własne źródło utrzymania	3.160	1.978	1.307	671	542	1.182	716	375	0
Wskaźnik utrzymania [%]	61,4	52,3	52,1	52,8	56,4	86,5	91,7	82,1	0,0

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 15.

2.6.2. Warunki i jakość życia mieszkańców

Struktura sieci osadniczej

Głównym ośrodkiem gminy jest – położona w centralnej części gminy – wieś Łęka Opatowska. Największą jednostką osadniczą pod względem liczby mieszkańców jest wieś Opatów, którą zamieszkuje 1.182 osoby. W skład gminy wchodzi 12 sołectw (jednostek pomocniczych gminy), obejmujących 17 jednostek osadniczych. Ważniejsze dane na temat wsi sołeckich na terenie gminy Łęka Opatowska przedstawiono w tabeli 2.17.

Tabela 2.17. Wsie sołeckie na terenie gminy Łęka Opatowska

Miejscowość	Liczba mieszkańców	Powierzchnia [ha]
Łęka Opatowska	658	507
Biadaszki	376	1.403
Kuźnica Słupska oraz Stogniew	164	83
Lipie	194	361
Marianka Siemieńska	140	698
Opatów	1.182	1.342
Piaski	438	269
Raków	473	859
Siemianice	734	1.021
Szalonka	217	237
Trzebień	402	685
Zmysłona Słupska	148	279
Ogółem	5.126	7.744

Źródło: Dane UG w Łęce Opatowskiej

Sytuacja mieszkaniowa

Najważniejsze dane, dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie, zestawiono poniżej. Na terenie gminy dominuje budownictwo jednorodzinne. W 1.015 budynkach mieszkalnych znajduje się 1.185 mieszkań o łącznej powierzchni 117.198 m². Przeciętnie jedno mieszkanie zamieszkuje ponad 4 osoby, a na każdą z nich przypada blisko 23 m² powierzchni mieszkalnej. Sytuacja w zakresie zasobów mieszkaniowych gminy, podobnie jak całego powiatu kępińskiego, odbiega na niekorzyść od przeciętnej dla województwa wielkopolskiego. W gminie na 1.000 mieszkańców przypada 232,6 mieszkania, w porównaniu ze średnią 287,1 dla województwa.

Tabela 2.18. Sytuacja mieszkaniowa w gminie Łęka Opatowska

Wyszczególnienie	Budynki	Mieszkania:		Przeciętna powierzchnia mieszkania	Ludność w mieszkaniach	Gęstość zamieszkania	
		liczba	powierzchnia użytkowa [m ²]			[os./mk.]	[m ² /os.]
Budynki ogółem, z tego:	1.015	1.185	117.198	98,9	5.141	4,3	22,8
Mieszkalne, stanowiące własność:	980	1.143	114.486	100,2	5.034	4,4	22,7
Osób fizycznych	935	1.008	106.083	105,2	4.587	4,6	23,1
Spółdzielni mieszkaniowych	0	0	-	-	-	-	-
Gminy	1	1	120	120,0	6	6,0	20,0
Skarbu Państwa	3	6	408	68,0	24	4,0	17,0
Zakładów pracy	18	43	2.765	64,3	123	2,9	22,5
Wspólnot	19	79	4.766	60,3	284	3,6	16,8
Pozostałe	4	6	344	57,3	10	1,7	34,4
Mieszkalno-inwentarskie i mieszkalno-gospodarskie	29	32	2.000	62,5	88	2,8	22,7
Pozostałe	6	10	712	71,2	19	1,9	37,5

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 32.

Właścicielem większości mieszkań zlokalizowanych na terenie gminy są osoby fizyczne. Należy do nich 96,6% wszystkich budynków mieszkalnych, 96,7% wszystkich mieszkań oraz 97,7% powierzchni użytkowej mieszkań. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna spółdzielnia mieszkaniowa. Nieliczne mieszkania pozostają własnością publiczną, tj. gminy oraz Skarbu Państwa.

Według danych *Narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002* na terenie gminy w maju 2002 r. było 1.191 mieszkań zamieszkałych, w których znajdowało się 5.475 izb. Przeciętne mieszkanie składało się zatem z 4,6 izb. Statystyczną izbę zamieszkiwało 0,95 osoby.

Mieszkania znajdują się w budynkach wybudowanych w XIX i XX w. Liczbę i powierzchnię mieszkań ze względu na wiek budynku zaprezentowano w tabeli 2.19. Cechą charakterystyczną jest rosnąca powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w kolejnych okresach budowy, rozpoczynając od 76 m² przed pierwszą wojną światową i w okresie międzywojennym do ponad 150 m² po roku 1989.

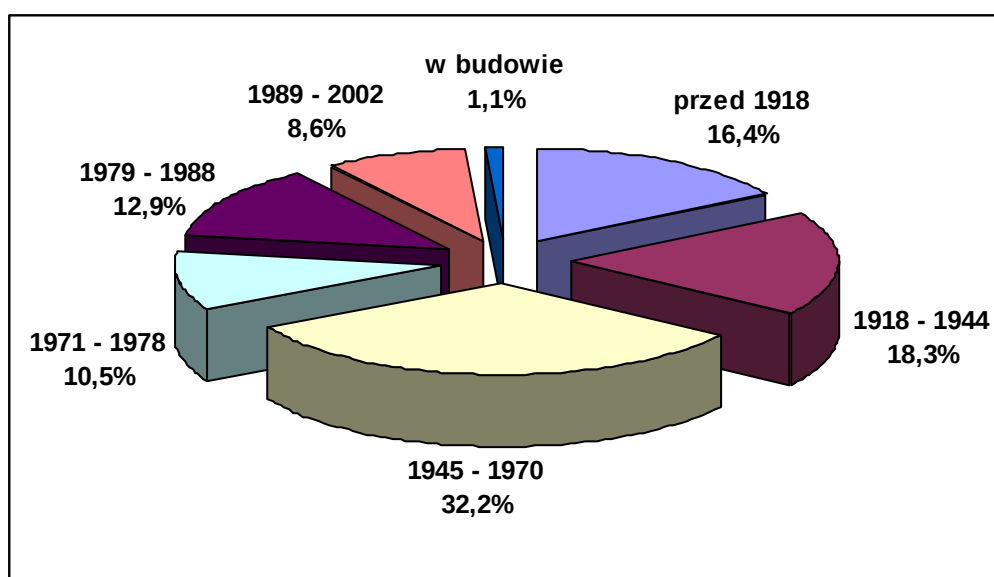
Tabela 2.19. Mieszkania według okresu budowy budynku w gminie Łęka Opatowska

Wyszczególnienie	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa	Przeciętne powierzchnia użytkowa 1 mieszkania
Ogółem	1.191	117.905	99,0
przed 1918	195	14.818	76,0
1918 - 1944	218	16.562	76,0
1945 - 1970	383	37.350	97,5
1971 - 1978	125	12.866	102,9
1979 - 1988	154	18.914	122,8
1989 - 2002	102	15.749	154,4
w tym w latach 2001 - 2002	10	1.537	153,7
w budowie	13	1.586	122,0
nie ustalono	1	60	60,0

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 21.

Ze względu na okres budowy budynki mieszkalne zlokalizowane na terenie gminy dzielą się na trzy zbliżone liczebnie części (por. wykres 2.16.). Blisko 35% budynków zbudowano przed II wojną światową. Budowa ponad 32% przypada na lata powojenne do roku 1970. Blisko 32% zbudowano w okresie ostatnich 30 lat.

Wykres 2.16. Struktura budynków mieszkalnych według okresu budowy

Źródło: opracowano na podstawie danych z tabeli 2.19.

W tabeli 2.20. przedstawiono liczbę mieszkań zamieszkałych, wyposażonych w podstawowe udogodnienia, takie jak bieżąca zimna i ciepła woda, sposób ogrzewania oraz wyposażenie w ustęp spłukiwany i łazienkę. Blisko 97% mieszkań ma doprowadzoną zimną wodę, lecz tylko około 83-84% wyposażone jest w spłukiwany ustęp, łazienkę oraz bieżącą ciepłą wodę. 95,5% mieszkań wykorzystuje w celach kuchennych gaz dostarczany wyłącznie w butlach. Dominującym sposobem ogrzewania mieszkań jest centralne ogrzewanie. Dysponuje nim 72,5% mieszkań. Ponad ¼ mieszkań ogrzewana jest z wykorzystaniem pieców węglowych.

Tabela 2.20. Wyposażenie mieszkań w gminie Łęka Opatowska

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym wyposażone w:								
		wodociąg			ustęp spłukiwany	łazienkę	bieżącą c.w.	gaz (wyłącznie z butli)	ogrzewanie	
		razem	z sieci	lokalny					c.o.	piece
Liczba mieszkań	1.191	1.154	1.070	84	986	1.004	985	1.137	863	321
Udział w ogółem	100,0	96,9	89,8	7,1	82,8	84,3	82,7	95,5	72,5	27,0
Liczba ludności	5.141	5.030	4.681	349	4.450	4.556	4.494	5.010	4.074	1.043
Udział w ogółem	100,0	97,8	91,1	6,8	86,6	88,6	87,4	97,5	79,2	20,3

Uwaga: stan na V'02.

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Łęka Opatowska, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, s. 22 - 23.

Sytuacja oświatowa

Niezwykle istotną sferą życia społecznego jest system oświaty. W gminie Łęka Opatowska realizowane jest kształcenie na poziomie przedszkolnym oraz szkoły podstawowej i gimnazjum. Obsługą placówek oświatowych na terenie gminy zajmuje się wyodrębniona jednostka budżetowa – Gminny Zespół Placówek Oświatowych (GZPO). GZPO zajmuje się zcentralizowaną obsługą oraz nadzorem w zakresie finansów nad: przedszkolami samorządowymi, szkołami podstawowymi i gimnazjum.

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

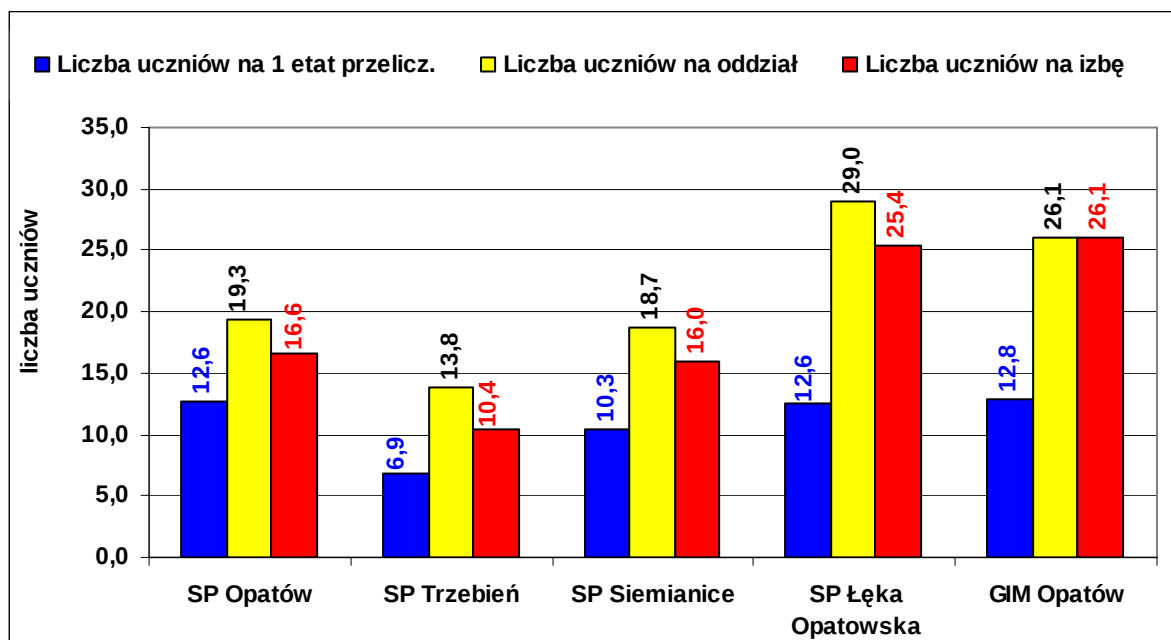
- 1) Zespół Szkół w Łęce Opatowskiej, w skład którego wchodzi:
 - a) Szkoła Podstawowa w Łęce Opatowskiej
 - b) Publiczne Przedszkole Samorządowe w Łęce Opatowskiej
 - c) Zamiejscowy Oddział Przedszkolny w Piaskach
- 2) Zespół Szkół w Opatowie, w skład którego wchodzi:
 - a) Szkoła Podstawowa w Opatowie
 - b) Publiczne Przedszkole Samorządowe w Opatowie
- 3) Zespół Szkół w Siemianicach, w skład którego wchodzi:
 - a) Szkoła Podstawowa w Siemianicach
 - b) Publiczne Przedszkole Samorządowe w Siemianicach
 - c) Publiczne Przedszkole Samorządowe w Rakowie
- 4) Szkoła Podstawowa w Trzebieniu
- 5) Gimnazjum w Opatowie.

Ważniejsze dane na temat funkcjonowania szkół podstawowych oraz gimnazjum, podległych Gminnemu Zespołowi Placówek Oświatowych, przedstawiono w tabeli 2.21. Według danych GAPO, w roku szkolnym 2003/2004 (stan na 1 września 2003 r.) do szkół podstawowych uczęszczało 514 uczniów. Uczniami gimnazjum było 235 osób. Największymi szkołami – ze względu na liczbę uczniów – są Szkoła Podstawowa w Łęce Opatowskiej oraz Gimnazjum w Opatowie. We wszystkich szkołach na terenie gminy nauka odbywa się w systemie jednoklasowym. Najlepiej wyposażoną szkołą jest zmodernizowane w latach 1999–2000 Gimnazjum w Opatowie, które posiada 8 pracowni przedmiotowych, świetlicę, stołówkę oraz salę gimnastyczną.

Tabela 2.21. Podstawowe dane o szkołach podstawowych i gimnazjach w gminie Łęka Opatowska

Wyszczególnienie	Szkoły podstawowe				Gimnazjum Opatów
	Opatów	Trzebień	Siemianice	Łęka Opatowska	
Liczba uczniów ogółem, stan w dniu 1.09.2003	116	83	112	203	235
w tym liczba dzieci w oddziałach "0"		8		26	
Liczba zmian	1	1	1	1	1
Liczba nauczycieli dydaktycznych w etatach przeliczeniowych (wraz z nauczycielami w oddziałach "0")	9,17	12	10,83	16,11	18,34
Liczba oddziałów	6	6	6	7	9
Liczba pomieszczeń do nauczania	7	8	7	8	9
w tym: pracownie przedmiotowe	1	1	1	1	8
Świetlica					1
Stołówka					1
Sala gimnastyczna					1
Biblioteka	1	1	1	1	1
Liczba książek w bibliotece	7.856	7.856	2.540	7.486	8.215
Liczba uczniów biorących udział w olimpiadach przedmiotowych (REJON I WOJEWÓDZTWO, KRAJ)		2		14	
Budżet szkoły: wydatki ogółem (wraz z oddziałami "0") [zł]	496.388	458.465	497.206	716.872	774.052

Źródło: Dane GZPO w Łęce Opatowskiej

Wykres 2.17. Warunki nauczania w szkołach w gminie Łęka Opatowska

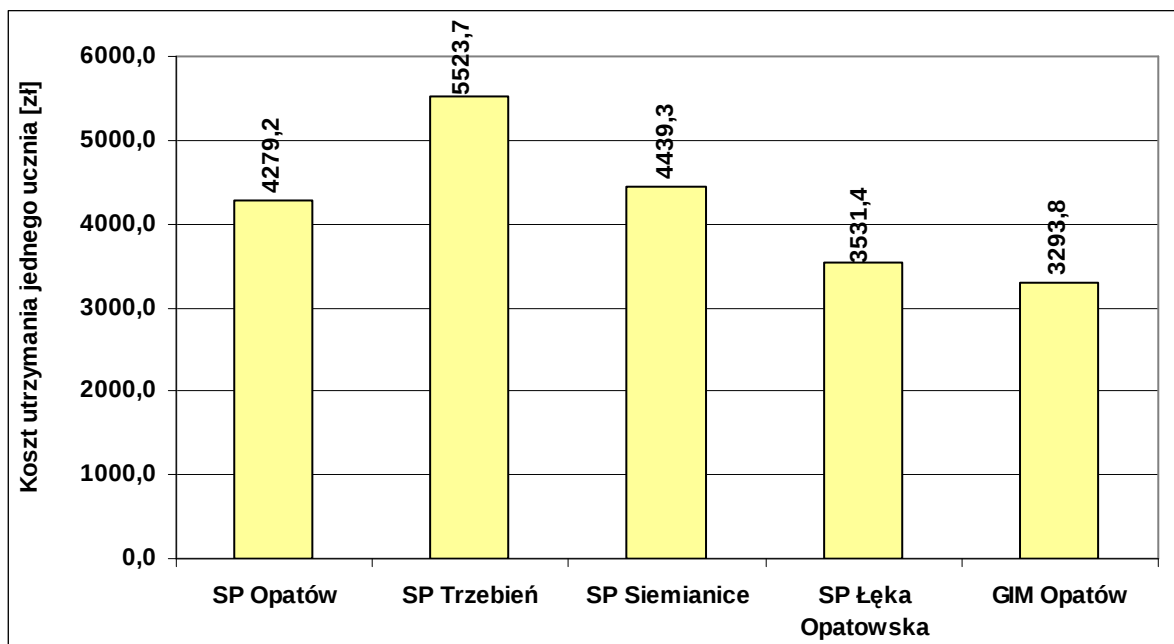
Źródło: Opracowano na podstawie danych tabeli 2.21.

Wpływ na jakość procesu kształcenia ma – oprócz wyposażenia – liczba uczniów, przypadających na jeden oddział, na jedną izbę oraz jeden etat przeliczeniowy nauczyciela. Szkoły najmniej liczne (tj. SP Opatów, SP Trzebień oraz SP Siemianice) zapewniają lepszy

dostęp do nauczyciela dzięki małej przeciętnej liczbie uczniów na klasę. Zdecydowanie liczniejsze oddziały mają Szkoła Podstawowa w Łęce Opatowskiej oraz Gimnazjum w Opatowie, choć liczba uczniów, przypadająca na jeden etat nauczycielski jest porównywalna ze szkołami mniejszymi (por. wykres 2.17).

Koszty utrzymania jednego ucznia są odwrotnie proporcjonalne do wielkości szkoły. Koszt ten waha się – w zależności od liczebności szkoły – w przedziale od 3,3 do 5,5 tys. zł na jednego ucznia rocznie. Wysokie koszty utrzymania małych szkół nie idą w parze z ich dobrym wyposażeniem w pomoce dydaktyczne.

Wykres 2.18. Koszt utrzymania jednego ucznia w gminie Łęka Opatowska

Źródło: Opracowano na podstawie danych tabeli 2.21.

Ważniejsze dane na temat funkcjonowania przedszkoli samorządowych w gminie Łęka Opatowska przedstawiono w tabeli 2.22.

Tabela 2.22. Podstawowe dane o przedszkolach samorządowych w gminie Łęka Opatowska

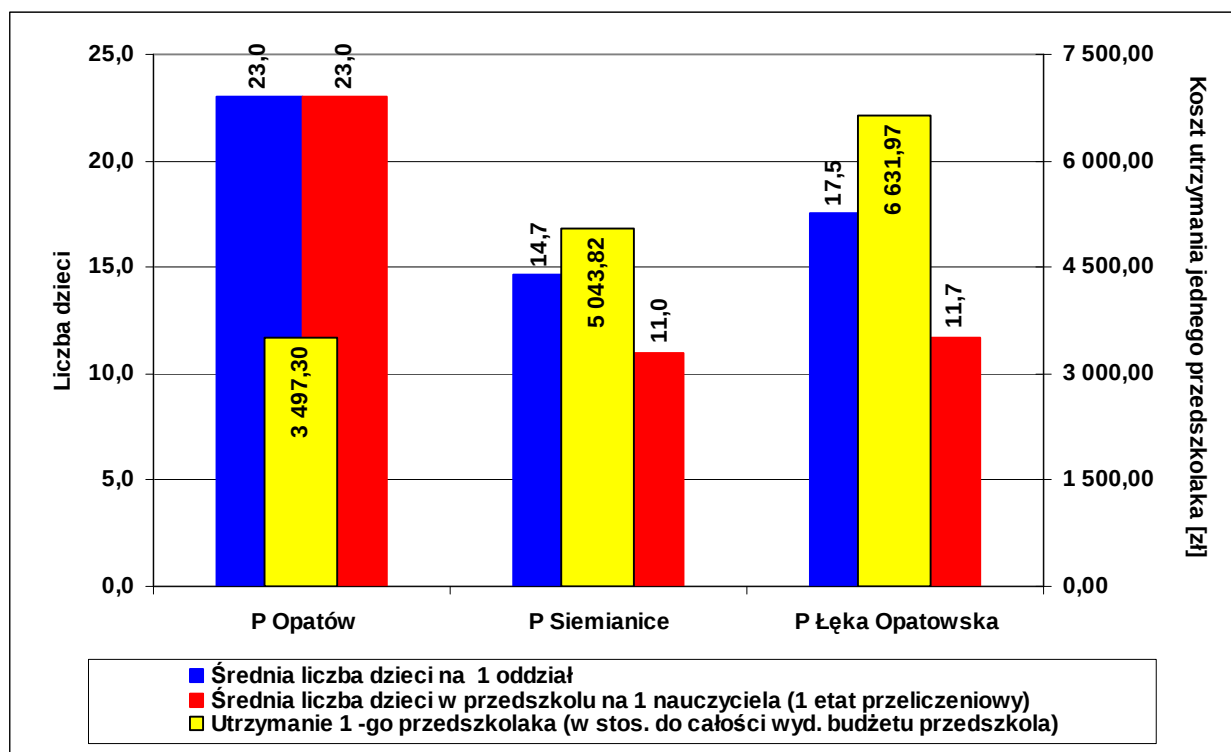
Wyszczególnienie	Przedszkola		
	Opatów	Siemianice	Łęka Opatowska
Liczba miejsc	34	60	64
Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola (średnia w danym roku)	46	44	35
w tym liczba dzieci w wieku lat 6	21	22	26
Liczba oddziałów dla dzieci	2	3	2
Liczba etatów przeliczeniowych dydaktycznych	2	4	3
Liczba etatów przeliczeniowych pracowników administracji i obsługi	2	3	2
Wydatki z budżetu przedszkola ogółem [zł]	160.876	221.928	232.119

Źródło: Dane GZPO w Łęce Opatowskiej

Gmina Łęka Opatowska utrzymuje 158 miejsc w publicznych przedszkolach samorządowych. Według danych GZPO w roku szkolnym 2003/2004 uczęszczało do nich 125 dzieci, w tym 69 w

wieku 6 lat. Koszty utrzymania jednego dziecka są zróżnicowane. Są one – podobnie jak w przypadku szkół – ujemnie skorelowane z liczebnością przedszkola i wahają się w przedziale od 3,5 do 6,6 tys. zł na jednego przedszkolaka rocznie.

Wykres 2.19. Warunki opieki w przedszkolach w gminie Łęka Opatowska

Źródło: Dane GZPO w Łęce Opatowskiej

Gminna Biblioteka Publiczna w Łęce Opatowskiej z siedzibą w Opatowie pełni zadania centrali gminnej sieci bibliotek publicznych. Służy zaspokajaniu potrzeb kulturalnych, oświatowych i informacyjnych gminy Łęka Opatowska oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury. Do szczegółowego zakresu działania Biblioteki należy:

- gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych, służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspokajaniu potrzeb informacyjnych edukacyjnych i samokształceniowych
- udostępnianie zbiorów na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz i prowadzenie wymiany międzybibliotecznej
- pełnienie funkcji ośrodka informacji bibliotecznej i bibliograficznej
- organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów ludziom chorym i niepełnosprawnym
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci i organizacjami w zakresie rozwijania czytelnictwa, zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności gmin.

Działalność swoją na terenie gminy Biblioteka prowadzi w trzech placówkach:

- w siedzibie GBP w Opatowie
- w Filii Bibliotecznej w Łęce Opatowskiej
- w Filii Bibliotecznej w Siemianicach.

W placówkach bibliotecznych zgromadzono księgozbiór z różnych dziedzin wiedzy i dla różnych odbiorców o liczbie 27.616 woluminów ogółem; z tego:

- literatura piękna dla dzieci i młodzieży – 7.267 woluminów, co stanowi 26,3% ogółu zbiorów
- literatura piękna dla dorosłych – 13.082 woluminów, co stanowi 47,4% ogółu zbiorów
- literatura popularno-naukowa – 7.267 woluminów, co stanowi 26,3% ogółu zbiorów.

Zarejestrowano 911 czytelników, co stanowi 17,6% w stosunku do liczby mieszkańców gminy.

Tabela 2.23. Czytelnicy według wieku

Liczba czytelników ogółem	Do lat 15	16-19	20-24	25-44	45-60	Pow. 60 lat
911	403	188	85	147	68	20

Źródło: Dane GBP w Łęce Opatowskiej

W ciągu minionego roku czytelnicy ci odwiedzili placówki biblioteczne ogółem 6.826 razy i wypożyczyli 18.910 woluminów (por. tabela 2.24.).

Tabela 2.24. Struktura wypożyczeń do domu

Wypożyczenia ogółem	Literatura piękna dla dzieci i młodzieży	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura popularno naukowa	Przeciętna wypożyczeń na 1 czytelnika	Przeciętna wyłożyczeń na 100 mieszkańców	% wypożyczeń literatury popularnonaukowej	Czasopisma bieżące
18.910	8.039	8.515	2.356	20,8	365,6	12,5	1.301

Źródło: Dane GBP w Łęce Opatowskiej

Tabela 2.25. Udostępnianie księgozbioru na miejscu

Książki udostępnione na miejscu	Czasopisma bieżące udostępnione na miejscu	Liczba udzielonych informacji	Liczba odwiedzin w czytelniku
1.273	569	1.750	1.076

Źródło: Dane GBP w Łęce Opatowskiej

Upowszechnianie czytelnictwa odbywa się poprzez prowadzenie różnych form pracy kulturalno-oświatowej, takich jak:

- lekcje biblioteczne
- konkursy
- dyskusje i pogadanki nad książką.

Organizowane są wystawy książek i czasopism z okazji stałych obchodów rocznic literackich i historycznych. GBP współpracuje również z Biblioteką Powiatową w Kępnie, organizując wspólnie między innymi wystawy o tematyce regionalnej. Dużą popularnością cieszyły się zorganizowane wspólnie wystawy pt. "Gmina Łęka Opatowska w wydawnictwach" i "Śladami zabytków Gminy Łęka Opatowska".

Na infrastrukturę społeczną poprawiającą poziom życia mieszkańców składają się ponadto:

- Domy Ludowe zlokalizowane w 10 wsiach
- 2 LZS-y i UKS
- 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym 3 jednostki o dużej sprawności bojowej:
 - o OSP w Łęce Opatowskiej w krajowym systemie przeciwpożarowym
 - o OSP w Opatowie w powiatowym systemie przeciwpożarowym

- o OSP w Siemianicach
- bezpieczeństwo publiczne zabezpiecza Rewir Dzielnicowych w Opatowie (do 2001 r. Komisariat Policji w Opatowie)
- 2 ośrodki zdrowia:
 - o w Łęce Opatowskiej, obsługiwany przez jednego lekarza medycyny ogólnej, zarejestrowanych jest 2.885 osób
 - o w Opatowie obsługiwany przez jednego lekarza internistę, zarejestrowanych jest 1.850 osób
- od roku 2005 będzie apteka w Opatowie
- Spółdzielczy Bank Ludowy, O/Kępno, filia w Łęce Opatowskiej
- stacja benzynowa w Opatowie
- 3 placówki pocztowo-telekomunikacyjne.

2.6.3. Grupy społeczne wymagające wsparcia

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej Państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Na mocy Uchwały Gminnej Rady Narodowej z dnia 27.02.1990 r. Nr X/39/90 Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej powołał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS). GOPS jest jednostką budżetową Gminy Łęka Opatowska. Obszarem działania ośrodka jest teren, obejmujący gminę Łęka Opatowska. Siedzibą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest Urząd Gminy Łęka Opatowska. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania, wynikające z ustawy o pomocy społecznej¹.

Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach, odpowiadających godności człowieka. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej winny doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje w tym zakresie z organizacjami społecznymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, stowarzyszeniami charytatywnymi, fundacjami oraz osobami fizycznymi i prywatnymi. Pomoc społeczna udzielana jest na wniosek osoby zainteresowanej po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, stwierdzającego sytuację materialną, rodzinną, finansową i życiową osób i rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne, zadania zlecone oraz zadania, wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, bądź innych ustaw, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin po zapewnieniu odpowiednich środków.

W ramach **zadań zleconych** udzielane są następujące formy pomocy:

- zasiłki stałe dla osób sprawujących opiekę nad dzieckiem wymagającym opieki i pielęgnacji
- zasiłki stałe wyrównawcze
- renty socjalne
- pomoc finansowa przyznawana z tytułu ochrony macierzyństwa
- zasiłki okresowe gwarantowane dla osób, które utraciły prawo do zasiłku dla bezrobotnych i samotnie wychowują dziecko do lat 7-miu

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 nr 64 poz. 593 z późn. zm.).

- zasiłki okresowe przyznawane z braku możliwości zatrudnienia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby
- zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne dla osób nie posiadających uprawnień z innych źródeł
- pomoc finansowa dla kombatantów oraz niektórych osób będących ofiarami represji wojennych
- składki na ubezpieczenie społeczne.

W ramach **zadań własnych** gminy udzielana jest pomoc:

- w formie zasiłków jednorazowych
- w naturze (opał, żywność)
- finansowa z tytułu zdarzenia losowego
- w formie usług opiekuńczych
- w formie dożywiania dzieci w Szkołach Podstawowych i Gimnazjum.

Każda forma pomocy udzielana jest po ustaleniu kryterium dochodowego rodziny, która złoży wniosek o pomoc, po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania.

Pomoc społeczna przysługuje, o ile miesięczny dochód netto z miesiąca poprzedzającego datę złożenia wniosku nie przekroczy kryterium dochodowego, ustalonego przepisami ustawy o pomocy społecznej przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z okoliczności, powodujących trudną sytuację, tj.: choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, klęska żywiołowa i ekologiczna, potrzeba ochrony macierzyństwa, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

GOPS prowadzi usługi opiekuńcze dla osób starszych, chorych, niepełnosprawnych. Zatrudnia 4 opiekunki z odpowiednim przygotowaniem. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Gmina określa, w drodze uchwały, szczególne zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze.

Ośrodek Pomocy Społecznej oferuje osobom i rodzinom pomoc w formie **pracy socjalnej**. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych zmierza do tego, aby wzmocnić u podopiecznych poczucie odpowiedzialności za swój byt, swojej rodziny i nie pogłębiać zależności od pomocy społecznej.

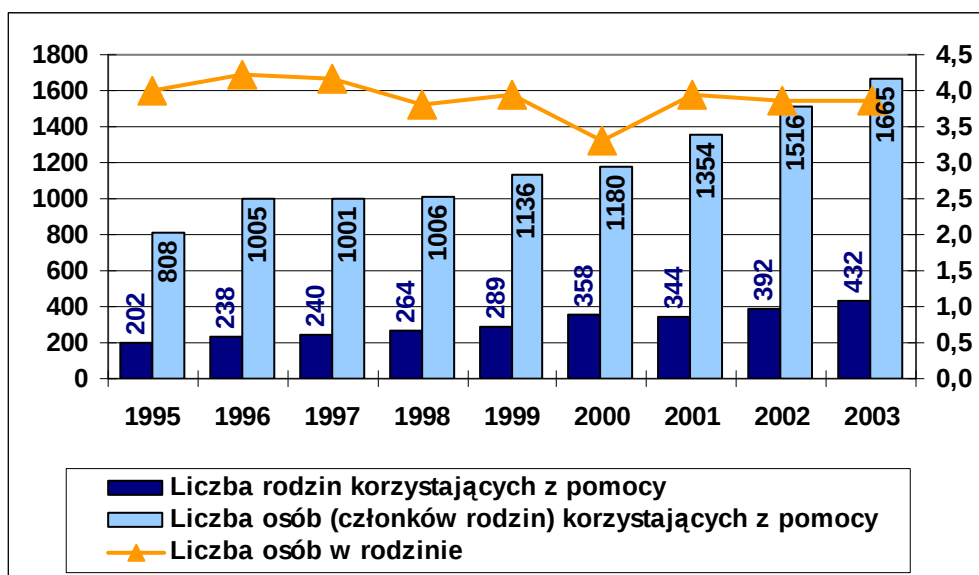
W ramach swojej działalności w celu rozwiązywania problemów rodzinnych Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z:

- Powiatowym Urzędem Pracy
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
- Sądem Powiatowym (kuratorzy społeczni i zawodowi)
- Prokuraturą
- Pedagogami szkolnymi
- Komisariatem Policji
- Warsztatami Terapii Zajęciowej
- Środowiskowym Domem Pomocy Społecznej
- Organizacjami pozarządowymi
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z danych GOPS za lata 1995 – 2003 wynika stale rosnąca liczba świadczeniobiorców. Wzrost ten spowodowany jest po pierwsze zmieniającą się ustawą o pomocy społecznej (nakładanie nowych zadań), po drugie pogarszającą się sytuacją ekonomiczną ludności. Charakterystycznym

parametrem tego procesu jest także zmniejszająca się wielkość przeciętnej rodziny, korzystającej ze świadczeń ośrodka. Tendencje w zakresie zmian liczby świadczeniobiorców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęce Opatowskiej przedstawia wykres 2.20.

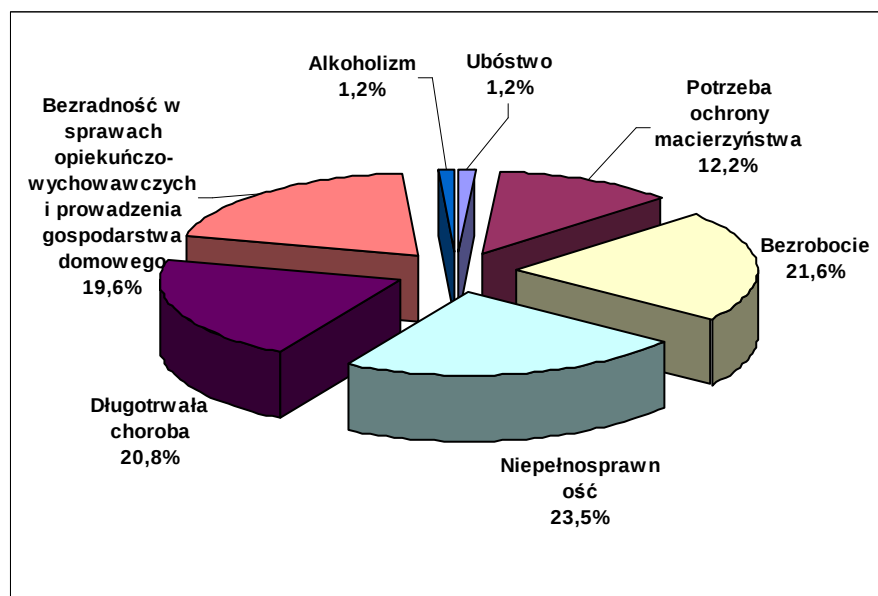
Wykres 2.20. Liczba świadczeniobiorców GOPS w latach 1995 - 2003

Źródło: Sprawozdanie GOPS w Łęce Opatowskiej

Powodami przyznania pomocy społecznej przez GOPS były niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Relatywnie niewielkie znaczenie w przyznawaniu pomocy społecznej miały takie czynniki, jak ubóstwo, czy alkoholizm. Strukturę powodów powodujących trudną sytuację życiową ze względu na liczbę rodzin objętych pomocą przedstawiono na wykresie 2.21.

Wykres 2.21. Struktura udzielonej pomocy społecznej według powodów przyznania pomocy

Źródło: Sprawozdanie GOPS w Łęce Opatowskiej

Syntetyczną informację na temat liczby wykroczeń na terenie gminy w 2003 roku przedstawiono w tabeli 2.26. Poziom przestępczości w gminie, z punktu widzenia liczby czynów przeciw życiu i

mieniu, nie stanowi poważnego problemu. W strukturze wykroczeń i przestępstw dominują wykroczenia drogowe, stanowiące ponad 46% czynów niedozwolonych. Na kolejnych miejscach uplasowały się wykroczenia przeciwko łądowi i porządkowi (20-procentowy udział), kradzieże (16%) w tym kradzieże z włamaniem (5,9 punktów procentowych), podejmowane interwencje domowe (około 10%) oraz pozostałe, takie jak: przestępstwa przeciwko życiu, uchyłanie się od płacenia alimentów oraz znęcanie się nad rodziną (łącznie blisko 6%).

Tabela 2.26. Przestępczość w gminie Łęka Opatowska

Wyszczególnienie	2003
Kradzieże	13
Kradzieże z włamaniem	7
Przestępstwa przeciwko życiu	3
Znęcanie się nad rodziną	1
Uchyłanie się od płacenia alimentów	3
Wykroczenia przeciwko łądowi i porządkowi	24
Wykroczenia drogowe	55
Podejmowane interwencje domowe	12
Ogółem	118
Liczba mieszkańców w tysiącach	5,1
Interwencje domowe na tys. mieszkańców	2,4
Wykroczenia drogowe na tys. mieszkańców	10,8
Kradzieże na tys. mieszkańców	2,5
Kradzieże z włamaniem na tys. mieszkańców	1,4

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Kępnie, Rewir Dzielnicowych w Łęce Opatowskiej.

2.6.4. Identyfikacja problemów

Ludność gminy Łęka Opatowska cechuje niski poziom wykształcenia. Na ten stan składa się mała liczba osób z wykształceniem wyższym i średnim oraz znaczna liczba osób z wykształceniem podstawowym lub bez wykształcenia. Taka struktura demograficzna nie sprzyja rozwojowi przedsiębiorczości w gminie oraz może powodować w przyszłości znaczne obciążenie budżetu gminy wydatkami socjalnymi.

Problem stanowi również sytuacja mieszkaniowa w gminie. Oprócz mniejszej niż przeciętna liczby mieszkań na 1.000 mieszkańców, na negatywną ocenę sytuacji mieszkaniowej wpływa brak niektórych udogodnień, takich jak kanalizacja sanitarna, czy gaz ziemny.

Ostatnie lata przyniosły poprawę sytuacji edukacyjnej gminy. Zamknięto trzy niepełne szkoły podstawowe, ograniczając naukę do zakresu klas 1 – 3. Gmina utrzymuje rozbudowaną sieć szkół podstawowych, co generuje wysokie koszty utrzymywania systemu. Wynikają one z relatywnie wysokich kosztów utrzymania jednego ucznia w szkołach małych. Szkoły podstawowe cechuje słabe wyposażenie w pracownie przedmiotowe, co utrudnia podnoszenie jakości procesu dydaktycznego.

Jako gmina wiejska, Łęka Opatowska dysponuje wyłącznie podstawową opieką medyczną. Warunkiem poprawy istniejących warunków jest stworzenie rozwiązań dających dostęp mieszkańcom do specjalistycznych usług medycznych z wykorzystaniem istniejącej bazy materialnej.

Na terenie gminy wzrasta liczba osób, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Główne przyczyny powstawania trudnej sytuacji życiowej, uzasadniającej udzielenie pomocy, wiążą się z

sytuacją zdrowotną świadczeniobiorców (długotrwałe choroby, niepełnosprawność) oraz z sytuacją ekonomiczną (bezrobocie, bezradność w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego). Stosunkowo rzadko – według danych GOPS – powodem udzielenia pomocy są patologie społeczne, takie jak alkoholizm czy ubóstwo. W obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy - do redukcji świadczeń socjalnych – mógłby doprowadzić zdecydowany rozwój gospodarczy gminy.

3. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

3.1. Lista zadań poprawiających sytuację społeczno-gospodarczą gminy Łęka Opatowska

3.1.1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Do zmiany struktury gospodarczej gminy przyczynią się następujące działania:

- wykorzystanie walorów turystycznych (krajobrazowych) gminy do rozwoju sektora usług rynkowych (głównie usług hotelarskich i gastronomicznych)
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w celu dywersyfikacji branż działalności wytwórczej
- stworzenie warunków do rozwoju przetwórstwa produktów rolnych
- ze względu na dużą ilość gospodarstw o mniejszym areale (tj. do 5 ha) istotne jest dążenie do zmiany struktury produkcji rolnej, która doprowadzi do specjalizacji gospodarstw
- szansą zmian w środowisku wiejskim jest dążenie do rozwoju gospodarstw agroturystycznych jako alternatywnego źródła dochodów społeczności wiejskiej
- rozwojowi agroturystyki powinna sprzyjać produkcja zdrowej żywności (odstąpienie od stosowania chemicznych środków ochrony roślin)
- wspieranie powstawania grup producentów rolnych.

3.1.2. Zmiany w sposobie użytkowania terenu

Utrzymaniu przyrodniczo-krajobrazowych walorów gminy sprzyjać będzie:

- częściowe zalesienie gleb o niskiej przydatności rolniczej.

3.1.3. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury

Rozwojowi systemu komunikacji i infrastruktury będzie sprzyjać realizacja następujących zadań:

- poprawa jakości (nawierzchni i szerokości) dróg
- budowa chodników dla pieszych i ścieżek rowerowych
- doprowadzenie gazociągu na teren gminy.

3.1.4. Poprawa stanu środowiska naturalnego

Dążąc do poprawy stanu środowiska naturalnego należy podjąć następujące działania proekologiczne:

- budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Łęka Opatowska i Opatów
- budowa kanalizacji deszczowej w większych miejscowościach
- budowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Opatów
- utworzenie systemu rejestracji indywidualnych urządzeń gospodarki wodnej i ściekowej
- wprowadzenie systemu kontroli opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- wdrożenie systemu sortowania odpadów w miejscu ich powstawania
- upowszechnienie systemu recyklingu surowców wtórnych (makułatury, szkła, tworzyw sztucznych, aluminium i in.)

- dążenie do zmniejszenia spalania węgla kamiennego na rzecz paliw czystych ekologicznie, tj. gaz ziemny i olej opałowy.

3.1.5. Poprawa stanu środowiska kulturowego

Mając na względzie utrzymanie obiektów dziedzictwa kulturowego należy:

- promować walory turystyczne gminy
- dokonać rewitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym budynku starej szkoły w Łęce Opatowskiej.

3.1.6. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców

Poprawie warunków życia mieszkańców sprzyjać będzie:

- zwiększenie dostępności usług wychowania przedszkolnego w Opatowie – budowa przedszkola samorządowego
- budowa ekranów dźwiękochłonnych na terenach zabudowanych wzdłuż drogi krajowej nr 11
- zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego
- budowa gazowej sieci rozdzielczej na terenie gminy
- poprawa dostępności do opieki zdrowotnej.

3.1.7. Rozwój zasobów ludzkich

Istotnymi zadaniami z zakresu przeciwdziałania bezrobociu powinny być:

- pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości
- zmiana form pomocy społecznej
- szkolenia dla osób bezrobotnych
- prowadzenie robót publicznych przez gminę
- dokształcanie rolników z wykorzystaniem infrastruktury szkolnej.

Rozwojowi zasobów ludzkich w długim horyzoncie czasowym sprzyjać będą:

- poprawa kultury fizycznej dzieci i młodzieży poprzez budowę sal gimnastycznych przy szkołach podstawowych
- podniesienie jakości kształcenia poprzez wyposażenie pracowni przedmiotowych w szkołach podstawowych w niezbędne pomoce dydaktyczne oraz rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych

3.2. Lista zadań do realizacji według hierarchii ważności

Hierarchizację zadań przyjętych do realizacji przeprowadzono dla zadań współfinansowanych z budżetu gminy Łęka Opatowska. Zadania ujęte w budżecie są efektem wyboru dokonanego na podstawie zgłaszanych propozycji m.in. przez radnych, sołtysów i mieszkańców.

Z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Łęka Opatowska wynikają następujące priorytety:

- ochrona zasobów środowiska naturalnego i rozwój infrastruktury technicznej
- rozbudowa urządzeń infrastruktury społecznej
- zachowanie środowiska kulturowego
- aktywizacja gospodarcza gminy
- poprawa warunków życia mieszkańców.

Selekcja zadań/inwestycji w gminie Łęka Opatowska odbywała się według trzech grup kryteriów syntetycznych, do których zaliczono: kryteria ogólne, kryteria szczegółowe oraz kryteria finansowe. Następnie kryteria syntetyczne podzielono na dziewięć kryteriów elementarnych (tzw. analitycznych), ułatwiających dokonanie oceny:

I grupa „kryteria ogólne” obejmuje cztery kryteria elementarne:

1. *Stan przygotowania zadania inwestycyjnego* (jeśli zadanie rozpoczęte - faza w jakiej proces inwestycyjny się znajduje, np. wykonane dokumentacje, uzyskanie wstępnych uzgodnień, pozwoleń, opinii, zakupienie gruntu pod zabudowę, rozstrzygnięcie przetargu, itp.)
2. *Konieczność realizacji inwestycji*, wynikająca z podjętych decyzji, zarządzeń, przepisów, zobowiązań (podstawa prawna – ustawa, uchwała, rozporządzenie)
3. *Powiązanie z innymi zadaniami inwestycyjnymi* (czy dana inwestycja jest uzależniona od realizacji innego zadania inwestycyjnego, czy powinna być realizowana po zakończeniu innych prac)
4. *Zgodność z przyjętymi programami i strategią rozwoju gminy/powiatu/województwa.*

II grupa „kryteria szczegółowe” podzielona została na trzy kryteria analityczne:

5. *Korzyści z inwestycji:*
 - o charakterze społecznym (należy określić korzyści dla mieszkańców z realizacji zadania inwestycyjnego oraz zasięg terytorialny jej oddziaływania, np. liczba mieszkańców lub wielkość obszaru jaki zamieszkują beneficjenci)
 - o charakterze gospodarczym (wpływ danej inwestycji na atrakcyjność inwestycyjną, wpływ na eliminację problemów, np. bezrobocia na terenie gminy)
6. *Wpływ na środowisko naturalne* pod kątem eliminacji problemów ekologicznych i spełniania wymagań prawnych
7. *Poparcie społeczne* (pozycja zadania w hierarchii mieszkańców, opinia mieszkańców na temat pilności, konieczności realizacji zadania).

III grupa „kryteria finansowe” obejmuje dwa kryteria o charakterze elementarnym:

8. *Źródła finansowania inwestycji* (rodzaj, jeśli istnieje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania to, z jakim stopniem pewności, czy istnieje możliwość współfinansowania i w jakim zakresie)
9. *Wpływ na budżet gminy* (wzrost dochodów i wydatków w związku z zakończeniem realizacji inwestycji i oddaniem obiektu do eksploatacji, chodzi o bezpośredni wpływ na budżet gminy, np. dodatkowe wpływy z opłat lokalnych, koszty dodatkowego zatrudnienia, zakupu wyposażenia, usług, itp.).

Przy dokonywaniu oceny kierowano się niżej przedstawionymi zasadami punktacji poszczególnych zadań – nadawaniu im priorytetów kolejności realizacji:

1. Ocena dokonywana jest w oparciu o przygotowane klucze analityczne ocen.
2. Każdemu zadaniu są przyznawane punkty w zmiennej skali od 0 do 1/2/3 odrębnie w odniesieniu do każdego kryterium (porównaj arkusz oceny inwestycji).
3. W celu wskazania priorytetów gminy w ocenie inwestycji poszczególnym kryteriom przypisano zróżnicowane wagi, sumujące się do 100 (porównaj arkusz oceny inwestycji).
4. Warunki, według których przyznaje się punkty są odmienne dla każdej grupy kryteriów ze względu na różny charakter każdej z tych grup.
5. Jeśli zadanie nie spełnia wymienionych kryteriów przyznaje się mu 0 pkt.

Przyjęto następujące *klucze analityczne (KA) do oceny kryteriów elementarnych:*

1. KA *Stan przygotowania zadania:*
 - a) zadanie kontynuowane (faza realizacji) – 2 pkt.
 - b) zadanie w fazie przygotowawczej (oznacza, że rozpoczęcie realizacji zadania może nastąpić w dowolnym z następnych lat) – 1 pkt.
 - c) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.
2. KA *Konieczność realizacji zadania:*
 - a) zadanie wynika z ustaw, uchwał, rozporządzeń i zarządzeń lub z protokołów zebrań wiejskich - 2 pkt.
 - b) zadanie wynika z zobowiązań ustnych – 1 pkt.
 - c) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.
3. KA *Powiązanie z innymi zadaniami:*
 - a) inwestycja jest warunkiem realizacji innego ważnego zadania inwestycyjnego – 2 pkt.
 - b) inwestycja jest powiązana z realizacją innego wnioskowanego zadania – 1 pkt.
 - c) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.
4. KA *Zgodność ze strategią:*
 - a) zadanie jest w pełni zgodne z najważniejszymi celami strategicznymi – 2 pkt.
 - b) zadanie realizuje pozostałe cele strategiczne – 1 pkt.
 - c) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.
5. KA *Korzyści z inwestycji:*
 - a) korzyści odniosą nie tylko mieszkańcy jednej wsi lub inwestycja przyczynia się do eliminacji dotkliwego problemu gospodarczego – 2 pkt.
 - b) korzyści z inwestycji są znacznie mniejsze – 1 pkt.
 - c) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.
6. KA *Wpływ na środowisko:*
 - a) inwestycja eliminuje dotkliwy problem ekologiczny lub przyczynia się do wypełnienia wymagań prawnych – 1 pkt.
 - b) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.
7. KA *Poparcie społeczne:*
 - a) inwestycja posiada poparcie większości mieszkańców z terenu, którego dotyczy – 2 pkt.
 - b) inwestycję popiera mniejsza część mieszkańców z terenu, którego dotyczy – 1 pkt.
 - c) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.
8. KA *Źródła finansowania:*
 - a) istnieje możliwość pozyskania bezzwrotnych środków na finansowanie inwestycji. Środki te pokrywają od 50% do 75% kosztów realizacji zadania – 3 pkt.
 - b) istnieje możliwość pozyskania bezzwrotnych środków na finansowanie inwestycji. Środki te pokrywają mniej niż 50% kosztów realizacji zadania – 2 pkt.
 - c) istnieje możliwość pozyskania kredytów preferencyjnych na finansowanie realizacji zadania (pod warunkiem, że nie ma możliwości otrzymania bezzwrotnych środków) – 1 pkt.
 - d) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.
9. Wpływ na budżet gminy:
 - a) pozytywny wpływ na budżet (saldo dodatnie) – 2 pkt.
 - b) wpływ zrównoważony (saldo zerowe) – 1 pkt.
 - c) zadanie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

Ocenę kolejności realizacji poszczególnych inwestycji dokonano w oparciu o wzorcowy arkusz oceny inwestycji, zaprezentowany w tabeli 3.1.

Tabela 3.1. Arkusz oceny inwestycji

Nazwa zadania: XXX

Kryteria syntetyczne	Kryteria elementarne	Wagi	Punktacja	Punktacja ważona
I. Kryteria ogólne	1. Stan przygotowania zadania inwestycyjnego	10		
	2. Konieczność realizacji inwestycji	10		
	3. Powiązanie z innymi zadaniami inwestycyjnymi	15		
	4. Zgodność z przyjętymi programami i strategią	10		
II. Kryteria szczegółowe	5. Korzyści z inwestycji	10		
	6. Wpływ na środowisko naturalne	15		
	7. Poparcie społeczne	5		
III. Kryteria finansowe	8. Źródła finansowania inwestycji	15		
	9. Wpływ na budżet gminny	10		
Punktacja ważona ogółem				

Zgodnie z przyjętymi priorytetami (celami strategicznymi) gminy, do oceny kolejności wykonywania wybrano następujące inwestycje (w porządku alfabetycznym):

- A. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Opatów
- B. Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Opatów wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Łęce Opatowskiej
- C. Budowa przedszkola samorządowego w miejscowości Opatów
- D. Budowa sali gimnastycznej w miejscowości Siemianice
- E. Rewitalizacja budynku starej szkoły w Łęce Opatowskiej.

Hierarchię zadań inwestycyjnych gminy Łęka Opatowska, przewidzianych do współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej (w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego), przedstawiono w tabeli 3.2.

Tabela 3.2. Zestawienie ocen dla poszczególnych zadań

Kryteria elementarne	Zadanie				
	B	A	C	D	E
1. Stan przygotowania zadania inwestycyjnego	20	10	10	0	0
2. Konieczność realizacji inwestycji	20	20	10	0	20
3. Powiązanie z innymi zadaniami inwestycyjnymi	30	15	0	0	0
4. Zgodność z przyjętymi programami i strategią	20	20	20	10	0
5. Korzyści z inwestycji	20	20	10	10	0
6. Wpływ na środowisko naturalne	15	15	0	0	0
7. Poparcie społeczne	10	10	10	5	0
8. Źródła finansowania inwestycji	45	45	15	45	45
9. Wpływ na budżet gminny	0	10	10	0	0
Punktacja ważona ogółem	180	165	85	70	65
Kolejność realizacji inwestycji (numer zadania)	1	2	3	4	5

Pierwszeństwo realizacji mają inwestycje z największą liczbą punktów. Gmina określając kolejność realizacji wybranych inwestycji szczególny nacisk położyła na kompleksowość przeprowadzanych inwestycji (powiązanie z innymi inwestycjami), wpływ na środowisko naturalne oraz możliwość i prawdopodobieństwo pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania.

Zgodnie z przyjętymi zasadami oceny kolejności wykonywania inwestycji w gminie przyjęto następującą kolejność realizacji projektów inwestycyjnych:

1. Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Opatów wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Łęce Opatowskiej
2. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Opatów
3. Budowa przedszkola samorządowego w miejscowości Opatów
4. Budowa sali gimnastycznej w miejscowości Siemianice
5. Rewitalizacja budynku starej szkoły w Łęce Opatowskiej.

Kolejne zadania przewidziane do realizacji w ramach poszczególnych priorytetów to:

- doprowadzenie gazociągu na teren gminy
- budowa kanalizacji deszczowej w większych miejscowościach
- utworzenie systemu rejestracji indywidualnych urządzeń gospodarki wodnej i ściekowej
- wprowadzenie systemu kontroli opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- wdrożenie systemu sortowania odpadów w miejscu ich powstawania
- upowszechnienie systemu recyklingu surowców wtórnych (makulatury, szkła, tworzyw sztucznych, aluminium i in.)
- dążenie do zmniejszenia spalania węgla kamiennego na rzecz paliw czystych ekologicznie, tj. gaz ziemny i olej opałowy
- budowa ekranów dźwiękochłonnych na terenach zabudowanych wzdłuż drogi krajowej nr 11
- zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego
- budowa gazowej sieci rozdzielczej na terenie gminy
- poprawa jakości (nawierzchni i szerokości) dróg
- budowa chodników dla pieszych i ścieżek rowerowych
- promowanie walorów turystycznych gminy
- poprawa dostępności do opieki zdrowotnej
- podniesienie jakości kształcenia poprzez wyposażenie pracowni przedmiotowych w szkołach podstawowych w niezbędne pomoce dydaktyczne oraz rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych
- wykorzystanie walorów turystycznych (krajobrazowych) gminy do rozwoju sektora usług rynkowych (głównie usług hotelarskich i gastronomicznych)
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w celu dywersyfikacji branż działalności wytwórczej
- stworzenie warunków do rozwoju przetwórstwa płodów rolnych
- ze względu na dużą ilość gospodarstw o mniejszym areale (tj. do 5 ha) istotne jest dążenie do zmiany struktury produkcji rolnej, która doprowadzi do specjalizacji gospodarstw
- dążenie do rozwoju gospodarstw agroturystycznych jako alternatywnego źródła dochodów społeczności wiejskiej
- rozwojowi agroturystyki powinna sprzyjać produkcja zdrowej żywności (odstąpienie od stosowania chemicznych środków ochrony roślin)
- wspieranie powstawania grup producentów rolnych
- częściowe zalesienie gleb o niskiej przydatności rolniczej

- pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości
- zmiana form pomocy społecznej
- szkolenia dla osób bezrobotnych
- prowadzenie robót publicznych przez gminę
- dokształcanie rolników z wykorzystaniem infrastruktury szkolnej

4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

4.1. Planowane projekty i/lub zadania inwestycyjne w okresie 2004-2006

W latach 2004 – 2006 zaplanowano realizację następujących projektów i zadań inwestycyjnych w gminie Łęka Opatowska:

- *Budowa oczyszczalni w miejscowości Opatów wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Łęce Opatowskiej*
- *Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Opatów*
- *Budowa przedszkola samorządowego w miejscowości Opatów.*

Opis poszczególnych zadań w układzie: nazwa planowanego działania, określenie kryteriów kolejności realizacji, zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego, etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji, oczekiwane rezultaty, instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu, nakłady do poniesienia przedstawiono w poniższych zestawieniach (zadania 1-3).

W Gminie Łęka Opatowska będą również realizowane inne zadania inwestycyjne ujęte w "Wieloletnim planie inwestycyjno - gospodarczym gminy Łęka Opatowska na lata 2003 - 2006" (załącznik do Uchwały Rady Gminy Łęka Opatowska Nr IX/46/2003) w miarę wzrostu dochodów własnych zwłaszcza z podatków lokalnych

Zadanie 1Nazwa planowanego działania

Budowa oczyszczalni w miejscowości Opatów wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Łęce Opatowskiej

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Realizacja zadania przewidziana jest na lata 2004 – 2006 ponieważ zadanie to jest zgodne z priorytetem I gminy – *ochrona zasobów środowiska naturalnego i rozwój infrastruktury technicznej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęka Opatowska, Strategią rozwoju gminy Łęka Opatowska na lata 2001–2010, Wieloletnim Programem Inwestycyjnym Gminy Łęka Opatowska na lata 2003 – 2006 oraz Programem ochrony środowiska dla Gminy Łęka Opatowska*.

Etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji

Zadanie inwestycyjne będzie polegało na wykonaniu następujących działań:

1. Przygotowanie inwestycji (opracowanie analizy wykonalności inwestycji, sporządzenie projektu technicznego, przygotowanie kosztorysu i inne prace) – 2004 rok
2. Realizacja inwestycji – lata 2005 – 2006.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.1. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 1

	Wyszczególnienie	2004	2005	2006	SUMA
1.	Środki własne	64.632	951.526	309.584	1.325.742
2.	Środki gminnych funduszy celowych				
3.	Środki spółek gminnych				
4.	Kredyty i pożyczki preferencyjne				
5.	Kredyty i pożyczki komercyjne				
6.	Obligacje komunalne				
7.	Dotacje z funduszy celowych (poza-gminnych), w tym z funduszy unijnych – ERDF, ESF, EAGGF, SAPARD		3.048.474	928.752	3.977.226
8.	Inne dotacje, subwencje				
9.	Budżet centralny				
10.	Współfinansowanie (w tym partnerstwo publiczno-prywatne)				
11.	Inne				
	RAZEM	64.632	4.000.000	1.238.336	5.302.968

Inwestycja jest planowana do realizacji etapowo i będzie rozłożona w czasie na okres 3 lat objętych Planem. Władze samorządowe zakładają możliwość finansowania omawianej inwestycji ze źródeł zewnętrznych, przede wszystkim ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zgodnie z posiadanymi informacjami udział środków zewnętrznych z ERDF zaplanowano na poziomie 75%.

Oczekiwane rezultaty

Wskaźniki służące do mierzenia efektów realizacji projektu w przypadku finansowania z funduszy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:

DLA OCZYSZCZALNI**Produkty:**

- liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków – 1 szt.

Rezultaty:

- liczba gospodarstw/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię - 136 szt. (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)
- liczba osób korzystających z oczyszczalni – 518 os. (wskaźnik będzie mierzony w etapach równoległe z rozwojem sieci)
- powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do oczyszczalni - 507 ha (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)

Oddziaływanie:

- ilość ścieków oczyszczanych – 400 m³/doba (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami – docelowo 800 m³)
- liczba utworzonych miejsc pracy (w okresie 2 lat) na obszarze oddziaływania inwestycji zdefiniowanym przez beneficjenta – 20 etatów
- liczba nowych przedsiębiorstw utworzonych w ciągu 2 lat od zakończenia projektu na terenach inwestycyjnych na obszarze oddziaływania inwestycji zdefiniowanym przez beneficjenta - 6 szt.

DLA KANALIZACJI**Produkty:**

- długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej – 6,43 km
- liczba wybudowanych przyłączy (przykanalików) - 122 szt. (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)

Rezultaty:

- liczba gospodarstw/budynków obsługiwanych przez kanalizację - 136 szt. (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)
- liczba osób korzystających z kanalizacji – 518 os. (wskaźnik będzie mierzony w etapach równoległe z rozwojem sieci)
- powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacyjnej - 507 ha

Oddziaływanie:

- ilość ścieków odprowadzanych – 72,5 m³/doba
- liczba utworzonych miejsc pracy (w okresie 2 lat) na obszarze oddziaływania inwestycji zdefiniowanym przez beneficjenta - 10 szt.
- liczba nowych przedsiębiorstw utworzonych w ciągu 2 lat od zakończenia projektu na terenach inwestycyjnych na obszarze oddziaływania inwestycji zdefiniowanym przez beneficjenta - 2 szt.

Zadanie 2Nazwa planowanego działania

Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Opatów

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Realizacja zadania przewidziana jest na lata 2006 – 2007 ponieważ zadanie to jest zgodne z priorytetem I gminy – *ochrona zasobów środowiska naturalnego i rozwój infrastruktury technicznej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęka Opatowska, Strategią rozwoju gminy Łęka Opatowska na lata 2001–2010, Wieloletnim Programem Inwestycyjnym Gminy Łęka Opatowska na lata 2003 – 2006 oraz Programem ochrony środowiska dla Gminy Łęka Opatowska*.

Etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji

Zadanie inwestycyjne będzie polegało na wykonaniu następujących działań:

1. Przygotowanie inwestycji (opracowanie analizy wykonalności inwestycji, sporządzenie projektu technicznego, przygotowanie kosztorysu i inne prace) – 2005 rok
2. Realizacja inwestycji – lata 2006 – 2007.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej.

Nakłady do poniesienia**Tabela 4.2. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 2**

	Wyszczególnienie	2006	2007	SUMA
1.	Środki własne	500.000	1.125.000	1.625.000
2.	Środki gminnych funduszy celowych			
3.	Środki spółek gminnych			
4.	Kredyty i pożyczki preferencyjne			
5.	Kredyty i pożyczki komercyjne			
6.	Obligacje komunalne			
7.	Dotacje z funduszy celowych (poza-gminnych), w tym z funduszy unijnych – ERDF, ESF, EAGGF, SAPARD	1.500.000	3.375.000	4.875.000
8.	Inne dotacje, subwencje			
9.	Budżet centralny			
10.	Współfinansowanie (w tym partnerstwo publiczno-prywatne)			
11.	Inne			
	RAZEM	2.000.000	4.500.000	6.500.000

Inwestycja jest planowana do realizacji etapowo i będzie rozłożona w czasie – na okres 2 lat. Władze samorządowe zakładają możliwość finansowania omawianej inwestycji ze źródeł zewnętrznych, przede wszystkim ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zgodnie z posiadanymi informacjami udział środków zewnętrznych z ERDF zaplanowano na poziomie 75%.

Oczekiwane rezultaty

Wskaźniki służące do mierzenia efektów realizacji projektu w przypadku finansowania z funduszy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:

Produkty:

- długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej – 15,7 km
- liczba wybudowanych przyłączy (przykanalików) - 358 szt. (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)

Rezultaty:

- liczba gospodarstw/budynków obsługiwanych przez kanalizację - 358 szt. (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)
- liczba osób korzystających z kanalizacji – 950 os. (wskaźnik będzie mierzony w etapach równoległe z rozwojem sieci)
- powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacyjnej - 1342 ha

Oddziaływanie:

- ilość ścieków odprowadzanych – 133 m³/doba
- liczba utworzonych miejsc pracy (w okresie 2 lat) na obszarze oddziaływania inwestycji zdefiniowanym przez beneficjenta - 15 szt.
- liczba nowych przedsiębiorstw utworzonych w ciągu 2 lat od zakończenia projektu na terenach inwestycyjnych na obszarze oddziaływania inwestycji zdefiniowanym przez beneficjenta - 3 szt.

Zadanie 3Nazwa planowanego działania

Budowa przedszkola samorządowego w miejscowości Opatów

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Realizacja zadania przewidziana jest na lata 2006 – 2007 ponieważ zadanie to jest zgodne z priorytetem II gminy – *rozbudowa urządzeń infrastruktury społecznej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęka Opatowska, Strategią rozwoju gminy Łęka Opatowska na lata 2001–2010, Wieloletnim Programem Inwestycyjnym Gminy Łęka Opatowska na lata 2003 – 2006 oraz Programem ochrony środowiska dla Gminy Łęka Opatowska.*

Etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji

Zadanie inwestycyjne będzie polegało na wykonaniu następujących działań:

1. Przygotowanie inwestycji (opracowanie analizy wykonalności inwestycji, sporządzenie projektu technicznego, przygotowanie kosztorysu i inne prace) – 2005 rok
2. Realizacja inwestycji – lata 2006 – 2007.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej.

Nakłady do poniesienia**Tabela 4.3. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 3**

	Wyszczególnienie	2006	2007	SUMA
1.	Środki własne	750.000	500.000	1.250.000
2.	Środki gminnych funduszy celowych			
3.	Środki spółek gminnych			
4.	Kredyty i pożyczki preferencyjne			
5.	Kredyty i pożyczki komercyjne			
6.	Obligacje komunalne			
7.	Dotacje z funduszy celowych (poza-gminnych), w tym z funduszy unijnych – ERDF, ESF, EAGGF, SAPARD			
8.	Inne dotacje, subwencje			
9.	Budżet centralny			
10.	Współfinansowanie (w tym partnerstwo publiczno-prywatne)			
11.	Inne			
	RAZEM	750.000	500.000	1.250.000

Inwestycja jest planowana do realizacji etapowo i będzie rozłożona w czasie – na okres 2 lat. Inwestycja zostanie w całości sfinansowana z środków budżetu gminy.

Oczekiwane rezultaty

Inwestycja nie jest finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Określono wskaźniki służące do mierzenia efektów realizacji projektu dla potrzeb oceny realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy:

Produkty:

- liczba wybudowanych obiektów – 1 szt.

Rezultaty:

- liczba miejsc w przedszkolu - 75 szt.
- liczba oddziałów w przedszkolu - 3 szt (w tym liczba oddziałów „zerowych” 1 szt.)

Oddziaływanie:

- liczba dzieci uczęszczających do przedszkola - 50 os.

4.2. Planowane projekty i/lub zadania inwestycyjne w następnych latach – projekty długoterminowe

W latach 2007 – 2013 zaplanowano realizację następujących projektów i zadań inwestycyjnych w gminie Łęka Opatowska:

- *Budowa sali gimnastycznej w miejscowości Siemianice*
- *Rewitalizacja budynku starej szkoły w Łęce Opatowskiej.*

Opis obu zadań w układzie: nazwa planowanego działania, określenie kryteriów kolejności realizacji, zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego, etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji, oczekiwane rezultaty, instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu, nakłady do poniesienia przedstawiono w poniższych zestawieniach (zadania 4-5).

Zadanie 4Nazwa planowanego działania

Budowa sali gimnastycznej w miejscowości Siemianice

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Realizacja zadania przewidziana jest na rok 2008 ponieważ zadanie to jest zgodne z priorytetem II gminy – rozbudowa urządzeń infrastruktury społecznej.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęka Opatowska, Strategią rozwoju gminy Łęka Opatowska na lata 2001–2010, Wieloletnim Programem Inwestycyjnym Gminy Łęka Opatowska oraz Programem ochrony środowiska dla Gminy Łęka Opatowska.*

Etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji

Zadanie inwestycyjne będzie polegało na wykonaniu następujących działań:

1. Przygotowanie inwestycji (opracowanie analizy wykonalności inwestycji, sporządzenie projektu technicznego, przygotowanie kosztorysu i inne prace) – 2007 rok
2. Realizacja inwestycji – rok 2008.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.4. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 4

	Wyszczególnienie	2008	SUMA
1.	Środki własne	325.000	325.000
2.	Środki gminnych funduszy celowych		
3.	Środki spółek gminnych		
4.	Kredyty i pożyczki preferencyjne		
5.	Kredyty i pożyczki komercyjne		
6.	Obligacje komunalne		
7.	Dotacje z funduszy celowych (poza-gminnych), w tym z funduszy unijnych – ERDF, ESF, EAGGF, SAPARD	975.000	975.000
8.	Inne dotacje, subwencje		
9.	Budżet centralny		
10.	Współfinansowanie (w tym partnerstwo publiczno-prywatne)		
11.	Inne		
	RAZEM	1.300.000	1.300.000

Inwestycja jest planowana do realizacji w 2008 roku. Władze samorządowe zakładają możliwość finansowania omawianej inwestycji ze źródeł zewnętrznych, przede wszystkim ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zgodnie z posiadanymi informacjami udział środków zewnętrznych z ERDF zaplanowano na poziomie 75%.

Oczekiwane rezultaty

Wskaźniki służące do mierzenia efektów realizacji projektu w przypadku finansowania z funduszy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:

Produkty:

- liczba wybudowanych obiektów – 1 szt.
- powierzchnia wybudowanej sali gimnastycznej – 541,63 m²
- powierzchnia zabudowana – 552,61 m²
- kubatura sali gimnastycznej – 3.504 m³
- powierzchnia boiska w sali gimnastycznej- 288 m²
- liczba miejsc dla publiczności (na balkonie) - 50 szt.

Rezultaty:

- liczba uczniów korzystających z sali gimnastycznej – 112 os.
- liczba osób korzystających z sali gimnastycznej - 600 os.

Oddziaływanie:

- liczba osób, które kończą na miejscu szkołę podstawową - 19 os./rok

Zadanie 5Nazwa planowanego działania

Rewitalizacja budynku starej szkoły w Łęce Opatowskiej

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Realizacja zadania przewidziana jest na rok 2009 ponieważ zadanie to jest zgodne z priorytetem III gminy – *zachowanie środowiska kulturowego*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęka Opatowska, Strategią rozwoju gminy Łęka Opatowska na lata 2001–2010, Wieloletnim Programem Inwestycyjnym Gminy Łęka Opatowska oraz Programem ochrony środowiska dla Gminy Łęka Opatowska*.

Etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji

Zadanie inwestycyjne będzie polegało na wykonaniu następujących działań:

1. Przygotowanie inwestycji (opracowanie analizy wykonalności inwestycji, sporządzenie projektu technicznego, przygotowanie kosztorysu i inne prace) – 2008 rok
2. Realizacja inwestycji – 2009 rok.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.5. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 5

	Wyszczególnienie	2009	SUMA
1.	Środki własne	450.000	450.000
2.	Środki gminnych funduszy celowych		
3.	Środki spółek gminnych		
4.	Kredyty i pożyczki preferencyjne		
5.	Kredyty i pożyczki komercyjne		
6.	Obligacje komunalne		
7.	Dotacje z funduszy celowych (poza-gminnych), w tym z funduszy unijnych – ERDF, ESF, EAGGF, SAPARD	1.350.000	1.350.000
8.	Inne dotacje, subwencje		
9.	Budżet centralny		
10.	Współfinansowanie (w tym partnerstwo publiczno-prywatne)		
11.	Inne		
	RAZEM	1.800.000	1.800.000

Inwestycja jest planowana do realizacji w 2009 roku. Władze samorządowe zakładają możliwość finansowania omawianej inwestycji ze źródeł zewnętrznych, przede wszystkim ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zgodnie z posiadanymi informacjami udział środków zewnętrznych z ERDF zaplanowano na poziomie 75%.

Oczekiwane rezultaty

Wskaźniki służące do mierzenia efektów realizacji projektu w przypadku finansowania z funduszy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:

Produkty:

- liczba projektów z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego – 1 szt.
- powierzchnia zmodernizowanego budynku - 580 m²

Rezultaty:

- uzyskana powierzchnia biurowa/użytkowa - 580 m²

Oddziaływanie:

- liczba osób, które kończą gimnazjum w gminie - 85 os./rok
- liczba obsługiwanych placówek oświatowych - 8 szt. (z tego 1 gimnazjum, 4 szkoły podstawowe oraz 3 przedszkola)

5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/POWIATU/WOJEWÓDZTWA

5.1. Powiązanie Planu Rozwoju Lokalnego z innymi dokumentami

5.1.1. Cele strategiczne rozwoju gminy Łęka Opatowska

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska na lata 2004 – 2006 jest spójny z następującymi dokumentami planistycznymi i analitycznymi gminy Łęka Opatowska:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęka Opatowska* (Uchwała Rady Gminy Łęka Opatowska nr XII/85/99 z 30 grudnia 1999 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy)
- *Strategię Rozwoju gminy Łęka Opatowska na lata 2001 - 2010* (Uchwała Rady Gminy Łęka Opatowska nr XXIII/145/2001 z 31 stycznia 2001 roku w sprawie uchwalenia strategii rozwoju gminy)
- *Programem Ochrony Środowiska dla gminy Łęka Opatowska z 2004 roku* (Uchwała Rady Gminy Łęka Opatowska nr/...../2004 z 30 czerwca 2004 roku w sprawie uchwalenia programu ochrony środowiska dla gminy).

Część zadań zapisanych w Planie jest zgodna ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęka Opatowska*. Zapisano w nim m.in. podjęcie następujących działań:

1. z zakresu zaopatrzenia w wodę:
 - rozbudowa sieci wodociągowej z doprowadzeniem wody do wsi i przysiółków
2. z zakresu gospodarki ściekowej:
 - budowa kanalizacji sanitarnej, przepompowni ścieków, rurociągu tłoczego w Opatowie, Łęce Opatowskiej, Siemianicach
 - budowa oczyszczalni ścieków w Opatowie (lub/oraz w Rakowie, Biadaszkach, Siemianicach).

W *Strategii Rozwoju gminy Łęka Opatowska* określono następujące strategiczne kierunki działania zbieżne z Planem:

- *poprawa stanu środowiska przyrodniczego* (w ramach 2 problemu gminy polegającego na braku sieci kanalizacji oraz sieci gazowej, a także na konieczności uporządkowania gospodarki śmieciowej)
- *podniesienie poziomu nauczania w szkołach* (w ramach 3 problemu gminy polegającego na konieczności podniesienia poziomu nauczania, rozwijania kształcenia wieloprofilowego, z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy oraz doposażenia szkół w pomoce dydaktyczne)
- *stworzenie atrakcyjnych warunków dla rozwoju agroturystyki oraz ciągłe dbanie o wygląd i upiększanie gminy* (w ramach 4 problemu gminy polegającego na konieczności zwiększenia tempa rozwoju infrastruktury służącej turystyce i rekreacji).

W *Programie Ochrony Środowiska gminy Łęka Opatowska* za 5 obszar strategiczny gminy uznano *ochronę wód*, w ramach którego jako kierunek działania przyjęto *ochronę zasobów wodnych*. Zadania ekologiczne prowadzące do realizacji tego kierunku to m.in.:

- budowa sieci kanalizacyjnej

- budowa gminnej oczyszczalni ścieków w kierunku spełnienia wymagań obowiązującego prawa oraz dyrektyw UE.

Gmina posiada Wieloletni Program Inwestycyjny, w którym zapisano w/w inwestycje (Uchwała nr XI/55/2003 Rady Gminy Łęka Opatowska z dnia 27 sierpnia 2003 roku w sprawie przyjęcia wieloletniego programu inwestycyjnego gminy Łęka Opatowska na lata 2003 – 2006).

5.1.2. Cele strategiczne rozwoju powiatu kępińskiego

Zapisy Planu mają również odzwierciedlenie w *Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Kępińskiego* z 2000 roku. W strategii zapisano bowiem m.in. następujące cele i zadania strategiczne:

1. w sferze ekologicznej:

- celem strategicznym jest: *Ochrona środowiska i bioróżnorodności ze szczególnym uwzględnieniem obszarów prawnie chronionych i cennych przyrodniczo*
- do celów i zadań szczegółowych zaliczono m.in.:
 - poprawę stanu środowiska przyrodniczego np. przez budowę sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków oraz objęcie zalesieniem gruntów niskiej bonitacji
 - ochronę zasobów wód podziemnych
 - wspieranie działań podejmowanych przez gminy w kierunku modernizacji oraz budowy oczyszczalni ścieków z systemem kolektorów doprowadzających ścieki

2. w sferze oświaty:

- celem strategicznym jest: *Dostosowanie struktury szkolnictwa i oferty programowej do warunków gospodarczych oraz wymogów rynku pracy i rynków unijnych*
- do celów i zadań szczegółowych zaliczono m.in.:
 - poprawę warunków funkcjonowania szkolnictwa
 - poprawę bazy dydaktycznej, szczególnie sportowej szkół.

3. w sferze kultury i sztuki:

- celem strategicznym jest: *Ochrona dziedzictwa historyczno-kulturowego i rozwijanie działalności kulturalnej.*

Postanowienia zawarte w Planie są spójne także z Programem Ochrony Środowiska powiatu kępińskiego z 2003 roku. Aby utrzymać jakość wód w powiecie kępińskim prowadzone będą bowiem działania mające na celu polepszenie procesu uzdatniania wody oraz budowa wodociągów i wymiana wyeksploatowanej sieci wodociągowej, w tym:

- budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

5.1.3. Cele strategiczne rozwoju województwa wielkopolskiego

Zadania określone w Planie są zbieżne ze *Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego* z 2000 roku (uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 10 lipca 2000 roku nr XXVI/386/2000 w sprawie Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego). Do generalnych celów rozwoju województwa zaliczono:

- *zapewnienie mieszkańcom warunków do podwyższania poziomu życia*, ma to nastąpić m.in. po zastosowaniu następujących działań:

- zapewnienie warunków do satysfakcjonującego bytu materialnego, w tym: żywienia, mieszkania, przebywania w zdrowym środowisku, leczenia i wypoczynku
- zapewnienie warunków rozwoju duchowego, w tym: kształcenia, kultury, podróży, dostępu do informacji, rozwoju różnych form aktywności społecznej
- *zwiększanie konkurencyjności gospodarki w stosunku do innych regionów Europy*, ma to nastąpić m.in. po zastosowaniu następujących działań:
 - rozwój w oparciu o oszczędne, racjonalne wykorzystywanie posiadanych zasobów i walorów
 - przebudowa, a w znacznej części budowa nowego zaplecza infrastrukturalnego.

Cele te zostały uszczegółowione w poszczególnych programach strategicznych województwa.

W ramach Programu Wieś i Rolnictwo, dążąc do:

- istotnej poprawy jakości przestrzeni produkcyjnej i wzrostu wewnętrznej integracji władze województwa wspierają m.in.:
 - programy sanitacji wsi (zaopatrzenie w wodę, uzdatnianie oczyszczanie ścieków, kanalizacja)
- dostosowania potencjału, struktury i organizacji terenów wiejskich w województwie do wyzwań XXI w. i wymagań jednoczącej się Europy władze województwa wspierają m.in.:
 - przygotowanie i wdrożenie programu ochrony krajobrazu kulturowego wsi wielkopolskiej.

W ramach Programu Ochrona Środowiska w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego zapisano m.in. następujące działania:

- uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez modernizację kanalizacji
- rozbudowa sieci kanalizacyjnych w celu odciążenia dociążenia istniejących oczyszczalni ścieków
- budowa oczyszczalni wraz z kanalizacją obejmujących powyżej 2000 RLM z jednej lub kilku jednostek osadniczych.

Ponadto w ramach Programu Edukacja w strategii województwa zapisano stałe monitorowanie sytuacji w zakresie systemu edukacji.

Wykonanie zapisanych w Planie zadań pozwoli na rozpoczęcie budowy kompleksowej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w gminie oraz rozwiązanie problemu oczyszczania ścieków. Wpłynie to na poprawę środowiska naturalnego w gminie oraz powiecie. Dbanie o poprawę stanu środowiska jest niezbędne z punktu widzenia konieczności zachowania walorów środowiskowych i przyrodniczych województwa wielkopolskiego dla przyszłych pokoleń, co zostało nawet zapisane w jego strategii rozwoju. Rozwiązanie problemów gospodarki ściekowej pozwoli gminie wykorzystać środowiskowe walory w kierunku promowania produkcji zdrowej żywności, rozwoju agroturystyki i ogólnego ożywienia gospodarczego. Wpłynie to także na wzrost jakości życia mieszkańców oraz obniżenie w przyszłości kosztów związanych z rewaloryzacją zdegradowanego środowiska.

Poprawa bazy placówek wychowania przedszkolnego oraz bazy dydaktycznej szkół podstawowych jest wskazana ze względu na dążenie władz gminy, powiatu oraz województwa do podnoszenia jakości kształcenia i polepszania warunków życia mieszkańców. Budowa przedszkola w Opatowie odciąży rodziców, którzy będą się mogli skupić m.in. na podnoszeniu swoich kwalifikacji zawodowych. Z kolei budowa sali gimnastycznej w Siemianicach polepszy nie tylko warunki prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, będzie także bodźcem do

powstawania klubów sportowych i aktywnego spędzania czasu wolnego. Wpłynie więc na wzrost sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych.

Rewitalizacja starego budynku szkoły podstawowej w Łęce Opatowskiej jest zgodna z ogólnoswiatowymi tendencjami ratowania obiektów dziedzictwa kulturowego. Wpisuje się również w strategię województwa wielkopolskiego.

5.2. Zadania finansowane ze środków własnych oraz zewnętrznych, w tym przedakcesyjnych

Zadania zapisane w programie Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska, na współfinansowanie których gmina ubiega się o środki z budżetu UE są powiązane z dotychczas wykonanymi zadaniami finansowanymi z dochodów budżetowych gminy. W 2003 roku poniesiono następujące nakłady finansowe:

- sporządzono dokumentację geodezyjną i projekt rozbudowy sieci wodociągowej w Opatowie
- zakupiono nieruchomości pod oczyszczalnię ścieków (częściowo koszty pokryto z przychodów Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), doprowadzono przyłącze energetyczne
- wyposażono klasy w szkole podstawowej w miejscowości Trzebień.

Gmina realizuje zadania współfinansowane ze środków przedakcesyjnych. Ze środków Programu SAPARD refundowane są:

- Rozbudowa stacji wodociągowej wraz z ujęciem wody w Mariance Siemieńskiej (refundacja z Programu SAPARD wynosi około 45% wartości brutto zadania)
- Modernizacja drogi gminnej Łęka Opatowska – Szalonka (refundacja z Programu SAPARD wynosi około 49% wartości brutto zadania)

5.3. Zgodność planowanych do realizacji w latach 2004 – 2006 zadań z priorytetami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) jest jednym z sześciu programów operacyjnych, które posłużą do realizacji Narodowego Planu Rozwoju Podstaw Wsparcia Wspólnoty na lata 2004 - 2006 (NPR/PWW). ZPORR rozwija cele NPR, określając priorytety i kierunki polityki regionalnej państwa w pierwszym okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Realizacja tej polityki w ramach ZPORR będzie współfinansowana z funduszy strukturalnych.

Celem ZPORR jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarstwu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Wzrost konkurencyjności należy rozumieć jako oddziaływanie na zmiany struktury gospodarczej i poprawę sytuacji wszystkich regionów w Polsce względem regionów europejskich, w zakresie produktywności gospodarki, wydajności pracy, tworzenia i absorpcji innowacji, wykształcenia mieszkańców, dochodów ludności oraz ilości i jakości infrastruktury technicznej, a więc tych czynników, które decydują obecnie o sile gospodarek państw i regionów.

Przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów należy rozumieć jako podjęcie działań interwencyjnych w ograniczonej liczbie i przestrzennie grupie obszarów: wiejskich,

koncentracji przemysłów restrukturyzowanych oraz degradacji społeczno-ekonomicznej przestrzeni miejskiej, poprzemysłowej i powojkowej, o najmniejszych możliwościach rozwojowych oraz najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej.

Realizacja strategicznego celu ZPORR sprzyjać będzie wzrostowi gospodarczemu, przekształceniom strukturalnym regionów, wzrostowi urbanizacji, zwiększeniu mobilności przestrzennej ludności oraz zwiększeniu poziomu wiedzy i dostępu do najnowocześniejszych technologii społeczeństwa i podmiotów gospodarczych. Osiągnięcie wyżej wymienionego celu odbywać się będzie poprzez realizację poszczególnych priorytetów i działań programu.

Zgłaszany do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego projekt musi być zgodny z przynajmniej jednym z priorytetów i działań ZPORR. Wyróżniamy następujące priorytety, działania i poddziałania:

PRIORYTET 1: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów

Działanie 1.1. Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego

Poddziałanie 1.1.1. Infrastruktura drogowa

Poddziałanie 1.1.2. Infrastruktura transportu publicznego

Działanie 1.2. Infrastruktura ochrony środowiska

Działanie 1.3. Regionalna infrastruktura społeczna

Poddziałanie 1.3.1. Regionalna infrastruktura edukacyjna

Poddziałanie 1.3.2. Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia

Działanie 1.4. Rozwój turystyki i kultury

Działanie 1.5. Infrastruktura Społeczeństwa Informacyjnego

Działanie 1.6. Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach

PRIORYTET 2: Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach

Działanie 2.1. Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnych rynków pracy i możliwości kształcenia ustawicznego

Działanie 2.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych przez programy stypendialne

Działanie 2.3. Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa

Działanie 2.4. Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi

Działanie 2.5. Promocja przedsiębiorczości

Działanie 2.6. Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy

PRIORYTET 3: Rozwój lokalny

Działanie 3.1. Obszary wiejskie

Działanie 3.2. Obszary restrukturyzowane

Działanie 3.3. Zdegradowane obszary miejskie, poprzemysłowe, powojkowe.

Poddziałanie 3.3.1. Rewitalizacja obszarów miejskich.

Poddziałanie 3.3.2. Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych

Działanie 3.5. Lokalna infrastruktura społeczna

Poddziałanie 3.5.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa

Poddziałanie 3.5.2 Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia

własnoręcznie przez osobę upoważnioną do składania wniosku

PRIORYTET 4: Pomoc techniczna

Działanie 4.1. Wsparcie procesu wdrażania ZPORR - wydatki limitowane

Działanie 4.2. Wsparcie procesu wdrażania ZPORR - wydatki nielimitowane

Działanie 4.3. Działania informacyjne i promocyjne

Gmina Łęka Opatowska w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej 2004-2006 zamierza podjąć kilka inwestycji wpisujących się w priorytety i działania ZPORR. Szczegółowe działania, które planuje podjąć gmina współfinansowane w ramach regionalnej polityki strukturalnej Unii Europejskiej zestawiono w tabeli 5.1.

Tabela 5.1. Zgodność projektów gminy z priorytetami ZPORR

Numer i nazwa działania	Nazwa zadania	Lata		
		2004	2005	2006
PRIORYTET 1: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów				
1.2. Infrastruktura ochrony środowiska	Budowa oczyszczalni w miejscowości Opatów wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Łęce Opatowskiej	x	x	x
PRIORYTET 3: Rozwój lokalny				
3.1. Obszary wiejskie	Budowa oczyszczalni w miejscowości Opatów wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Łęce Opatowskiej 2004 - 2006	x	x	x
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Opatów 2006 - 2007	-	-	x
	Rewitalizacja budynku starej szkoły w Łęce Opatowskiej 2008 rok	-	-	-
3.5. Lokalna infrastruktura społeczna	Budowa przedszkola samorządowego w miejscowości Opatów 2006 - 2007	-	-	x
	Budowa sali gimnastycznej w miejscowości Siemianice 2007 rok	-	-	-

Uwaga: x oznacza, że zadanie jest objęte Planem w danym roku.

6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

W efekcie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska na lata 2004 - 2006 w znacznej mierze skanalizowane zostaną największe jednostki osadnicze, tj. miejscowości Opatów oraz Łęka Opatowska. Kanalizacja sanitarna zakończona zostanie gminną oczyszczalnią ścieków bytowych. Realizacja dwóch komplementarnych zadań, tj. *Budowa oczyszczalni w miejscowości Opatów wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Łęce Opatowskiej* oraz *Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Opatów*, poprawi warunki ochrony środowiska naturalnego (gleb i wód podziemnych oraz powierzchniowych), przyczyni się do rozwoju infrastruktury technicznej na terenie gminy. W przyszłości przewidziana jest również kanalizacja mniejszych miejscowości leżących na terenie gminy, które do chwili skanalizowania będą odprowadzać ścieki do oczyszczalni w Opatowie za pomocą taboru asenizacyjnego. Budowa oczyszczalni ścieków w Opatowie obniży koszty opróżniania zbiorników bezodpływowych ze względu na skrócenie drogi wywozu nieczystości (dotychczas ścieki wywożone są do oczyszczalni w Kępnie) oraz niższe koszty oczyszczania 1 m³.

W rezultacie realizacji kolejnych zadań przewidzianych Planem rozwoju lokalnego gminy Łęka Opatowska, tj. *Budowa przedszkola samorządowego w miejscowości Opatów* oraz *Budowa sali gimnastycznej w miejscowości Siemianice* nastąpi rozbudowa urządzeń infrastruktury społecznej. Inwestycje te konieczne są dla poprawy warunków edukacyjnych na terenie gminy.

Realizacja piątego zadania Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska na lata 2004 – 2006, tj. *Rewitalizacja budynku starej szkoły w Łęce Opatowskiej* oprócz sprzyjania zachowaniu środowiska kulturowego poprawi warunki funkcjonowania administracji samorządowej w zakresie edukacji przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego oraz nauczania na poziomie gimnazjum.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska na lata 2004 - 2006 przedstawiono w syntetycznej formie w tabelach 6.1. – 6.3.

Tabela 6.1. Oczekiwane wskaźniki produktu po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska

Wskaźniki produktu	Zadanie 1	Zadanie 2	Zadanie 3	Zadanie 4	Zadanie 5	Zadania razem
długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km]	6,43	15,7	x	x	x	22,13
kubatura sali gimnastycznej [m ³]	x	x	x	3,504	x	3,504
liczba miejsc dla publiczności (balkon) [szt.]	x	x	x	50	x	50
liczba nowych obiektów [szt.]	x	x	1	1	x	2
liczba projektów z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego [szt.]	x	x	x	x	1	1
liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.]	1	x	x	x	x	1
liczba wybudowanych przyłączy (przykanalików) [szt.]	122	358	x	x	x	480
powierzchnia boiska w sali gimnastycznej [m ²]	x	x	x	288	x	288
powierzchnia wybudowanej sali gimnastycznej [m ²]	x	x	x	541,63	x	541,63
powierzchnia zabudowana sali [m ²]	x	x	x	552,61	x	552,61
powierzchnia zmodernizowanego budynku [m ²]	x	x	x	x	580	580

Uwaga: Znakiem „x” oznaczono wskaźniki, które nie dotyczą danego zadania.

Tabela 6.2. Oczekiwane wskaźniki rezultatu po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska

Wskaźniki rezultatu	Zadanie 1	Zadanie 2	Zadanie 3	Zadanie 4	Zadanie 5	Zadania razem
liczba gospodarstw/budynków obsługiwanych przez kanalizację [szt.] (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)	136	358	x	x	x	494
liczba gospodarstw/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię [szt.] (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)	136	x	x	x	x	136
liczba miejsc w przedszkolu [szt.]	x	x	75	x	x	75
liczba oddziałów w przedszkolu [szt] (w tym liczba [szt.] oddziałów „zerowych”)	x	x	3 (1)	x	x	3 (1)
liczba osób korzystających z kanalizacji [os] (wskaźnik będzie mierzony w etapach równoległe z rozwojem sieci)	518	950	x	x	x	1.468
liczba osób korzystających z oczyszczalni [os.] (wskaźnik będzie mierzony w etapach równoległe z rozwojem sieci)	518	x	x	x	x	518
liczba osób korzystających z sali gimnastycznej [os.]	x	x	x	600	x	600
liczba uczniów korzystających z sali gimnastycznej [os.]	x	x	x	112	x	112
powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do oczyszczalni [ha]	507	x	x	x	x	507
powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacyjnej [ha]	507	1342	x	x	x	1849
uzyskana powierzchnia biurowa/użytkowa [m ²]	x	x	x	x	580	580

Uwaga: Znakiem „x” oznaczono wskaźniki, które nie dotyczą danego zadania.

Tabela 6.3. Oczekiwane wskaźniki oddziaływania po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska

Wskaźniki oddziaływania	Zadanie 1	Zadanie 2	Zadanie 3	Zadanie 4	Zadanie 5	Zadania razem
ilość ścieków oczyszczanych [m ³ /doba] (wskaźnik będzie mierzony wraz z kolejnymi przyłączeniami)	400	x	x	x	x	400
ilość ścieków odprowadzanych [m ³ /doba]	72,5	133	x	x	x	205,5
liczba dzieci uczęszczających do przedszkola [os.]	x	x	50	x	x	50
liczba nowych przedsiębiorstw utworzonych w ciągu 2 lat od zakończenia projektu na terenach inwestycyjnych na obszarze oddziaływania inwestycji zdefiniowanym przez beneficjenta [szt.]	8	3	x	x	x	11
liczba obsługiwanych placówek oświatowych [szt.]	X	X	x	x	8	8
liczba osób, które ukończyły na miejscu szkołę podstawową [os./rok]	X	X	x	x	19	19
liczba osób, które ukończyły gimnazjum w gminie [os./rok]	X	X	x	x	85	85
liczba utworzonych miejsc pracy (w okresie 2 lat) na obszarze oddziaływania inwestycji zdefiniowanym przez beneficjenta [szt.]	30	15	x	x	x	45

Uwaga: Znakiem „x” oznaczono wskaźniki, które nie dotyczą danego zadania.

7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006 (OBLIGATORYJNIE) I NA NASTĘPNE PLANOWANE LATA (FAKULTATYWNIE)

W tabeli 7.1. przedstawiono zestawienie inwestycji, przewidzianych do wykonania w Planie Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska. Tabele i wykresy przedstawiane w tym rozdziale są wynikiem obliczeń dokonanych w programie MAFI (Model Analizy Finansowo-Inwestycyjnej).

Tabela 7.1. Zestawienie inwestycji wg lat i źródeł finansowania

NAZWA INWESTYCJI	Koszt całkowity	Koszty do poniesienia w roku 2004	PLANOWANE ŚRODKI FINANSOWE				
			2005	2006	2007	2008	2009
Budowa oczyszczalni w m. Opatów wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Łęce Opatowskiej	5.302.968	64.632	4.000.000	1.238.336			
Środki własne			951.526	309.584			
Środki zewnętrzne (w tym strukturalne)			3.048.474	928.752			
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Opatów	6.500.000			2.000.000	4.500.000		
Środki własne				500.000	1.125.000		
Środki zewnętrzne (w tym strukturalne)				1.500.000	3.375.000		
Budowa przedszkola samorządowego w miejscowości Opatów	1.250.000			750.000	500.000		
Środki własne				750.000	500.000		
Środki zewnętrzne (w tym strukturalne)							
Budowa Sali gimnastycznej w miejscowości Siemianice	1.300.000					1.300.000	
Środki własne						325.000	
Środki zewnętrzne (w tym strukturalne)						975.000	
Rewitalizacja budynku starej szkoły w Łęce Opatowskiej	1.800.000						1.800.000
Środki własne							450.000
Środki zewnętrzne (w tym strukturalne)							1.350.000

Wyszczególnienie	Razem	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Inwestycje ogółem	16.152.968	64.632	4.000.000	3.988.336	5.000.000	1.300.000	1.800.000
finansowane z:							
Środki własne			951.526	1.559.584	1.625.000	325.000	450.000
Środki zewnętrzne (w tym strukturalne)			3.048.474	2.428.752	3.375.000	975.000	1.350.000

Z analizy finansowo-inwestycyjnej wynika, iż faktyczne nakłady na realizację inwestycji są większe niż własne możliwości finansowe gminy Łęka Opatowska. Jest to spowodowane tym, że zaplanowane działania inwestycyjne w nadchodzących latach są realizowane nie tylko ze środków własnych, ale w dużej mierze przy założeniu finansowania zewnętrznego, przede wszystkim z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

W celu umożliwienia realizacji inwestycji planowanych w najbliższych latach konieczne będzie znalezienie dodatkowych środków na ich finansowanie. Plan zakłada finansowanie wkładu własnego, oprócz własnych środków, także z kredytów komercyjnych.

Już istniejące oraz konieczne do zaciągnięcia zobowiązania zostały ujęte w tabeli 7.2. Ich wpływ na całość budżetu gminy i wskaźniki zadłużenia zaprezentowano w tabelach 7.2. i 7.3. oraz na wykresach 7.1. - 7.5. zamieszczonych poniżej.

Tabela 7.2. Projekcja przepływów finansowych

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody:		5.856.074	6.359.272	6.874.053	7.234.984	8.146.004	11.353.282	10.899.657	12.067.235	9.935.801	10.487.064	9.316.852	9.500.235	9.687.286	9.878.079	10.072.687
Subwencje, dotacje, środki pozabudżetowe		3.411.224	3.568.008	4.369.611	4.645.812	4.553.783	7.689.217	7.162.310	8.255.141	6.047.466	6.520.961	5.271.427	5.373.902	5.478.427	5.585.042	5.693.789
Subwencje ogólne z budżetu państwa		2.575.860	2.955.357	3.522.830	3.979.152	4.191.082	4.274.904	4.360.402	4.447.610	4.536.562	4.627.293	4.719.839	4.814.236	4.910.521	5.008.731	5.108.906
Dotacje i środki pozabudżetowe na zad. bież.		735.364	503.509	698.781	666.660	358.666	365.839	373.156	380.619	388.232	395.996	403.916	411.994	420.234	428.639	437.212
Środki na realizację inwestycji		100.000	109.142	148.000	0	4.035	3.048.474	2.428.752	3.375.000	975.000	1.350.000	0	0	0	0	0
dotacje z budżetu państwa		100.000	9.142	0	0	4.035	3.048.474	2.428.752	3.375.000	975.000	1.350.000	0	0	0	0	0
środki pozabudżetowe		0	100.000	148.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dochody własne gminy		2.444.850	2.791.264	2.504.442	2.589.172	3.592.221	3.664.065	3.737.347	3.812.094	3.888.336	3.966.102	4.045.424	4.126.333	4.208.859	4.293.037	4.378.897
Podatki i opłaty lokalne		1.242.191	1.422.061	1.487.069	1.506.981	1.874.683	1.912.177	1.950.420	1.989.429	2.029.217	2.069.802	2.111.198	2.153.421	2.196.490	2.240.420	2.285.228
Udziały we wpływach z podatku dochodowego		668.429	775.404	456.237	517.338	1.071.263	1.092.688	1.114.542	1.136.833	1.159.570	1.182.761	1.206.416	1.230.544	1.255.155	1.280.258	1.305.864
Dochody z majątku gminy		192.392	182.936	136.395	131.004	147.700	150.654	153.667	156.740	159.875	163.073	166.334	169.661	173.054	176.515	180.045
Pozostałe dochody		341.838	410.863	424.741	433.849	498.575	508.547	518.717	529.092	539.674	550.467	561.476	572.706	584.160	595.843	607.760
Wydatki bieżące:		5.184.852	5.975.110	6.562.630	6.589.394	7.258.161	7.403.324	7.551.391	7.780.419	7.966.067	8.123.196	8.283.468	8.446.946	8.613.692	8.783.774	8.957.258
Wynagrodzenia (z narzutami)		3.646.547	3.880.930	4.057.542	4.344.219	4.914.605	5.012.897	5.113.155	5.215.418	5.319.727	5.426.121	5.534.643	5.645.336	5.758.243	5.873.408	5.990.876
Pozostałe wydatki rzeczowe		1.538.305	2.094.180	2.505.088	2.245.175	2.343.556	2.390.427	2.438.236	2.487.000	2.536.740	2.587.475	2.639.225	2.692.009	2.745.849	2.800.766	2.856.782
Wolne Środki		671.222	384.162	311.423	645.590	887.843	3.949.958	3.348.266	4.286.816	1.969.734	2.363.867	1.033.383	1.053.290	1.073.594	1.094.304	1.115.429
Obsługa zadłużenia		0	0	430.537	473.427	211.121	379.052	369.991	625.305	1.119.494	1.281.383	1.230.472	1.050.936	1.006.775	553.114	77.250
raty kapitałowe		0	0	375.000	448.255	173.100	302.033	302.033	527.033	947.033	1.107.033	1.107.033	957.033	957.033	537.033	75.000
odsetki od kredytów/pożyczek		0	0	55.537	25.172	38.021	77.019	67.958	98.272	172.461	174.350	123.439	93.903	49.742	16.081	2.250
Wolne środki na inwestycje		671.222	384.162	-119.114	172.163	676.722	3.570.906	2.978.275	3.661.511	850.240	1.082.485	-197.088	2.354	66.819	541.191	1.038.179

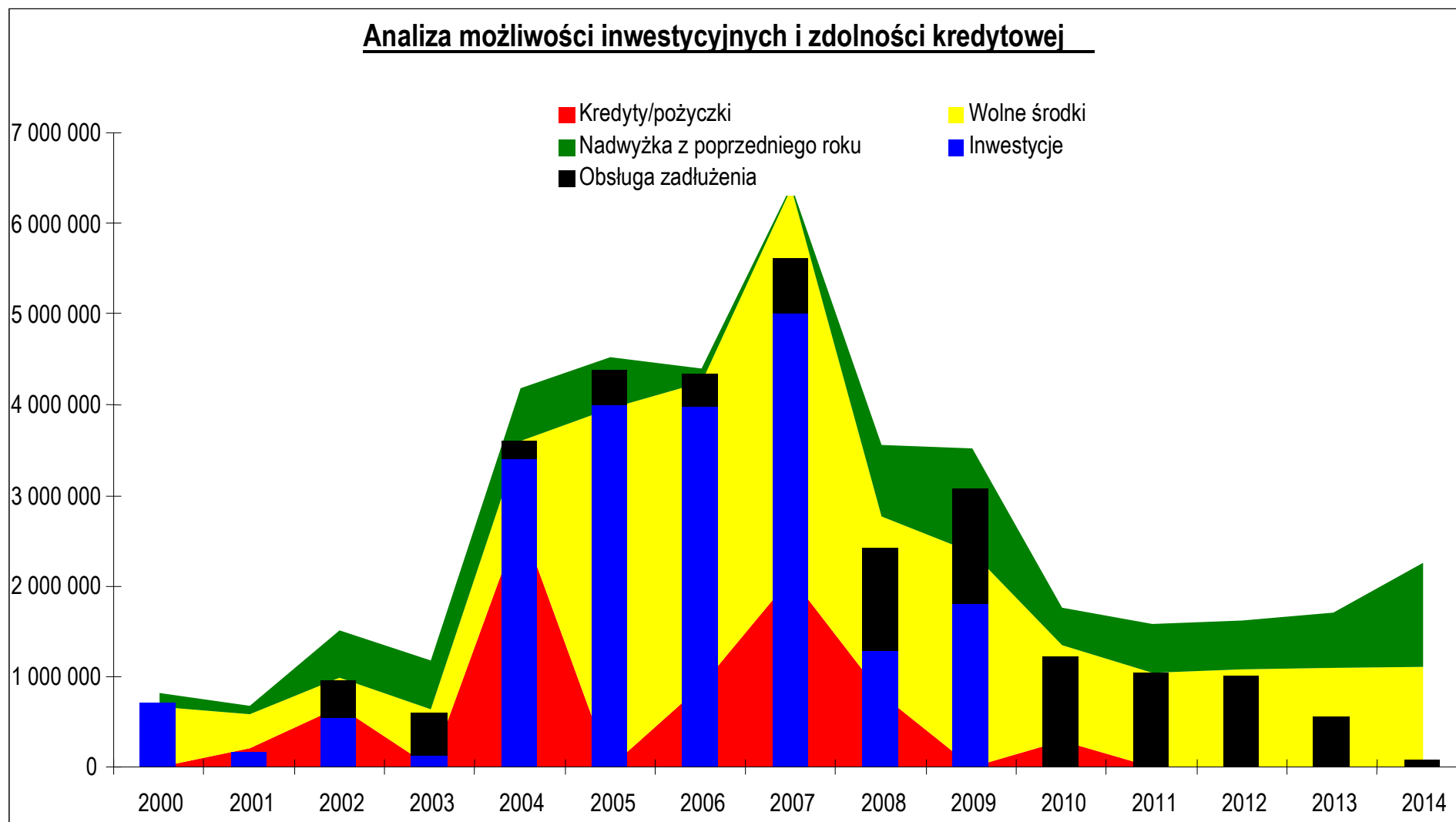
Tabela 7.2. Projekcja przepływów finansowych – ciąg dalszy

			2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Inwestycje (bez odsetek w trakcie realizacji)			710.056	169.967	533.755	128.946	3.395.043	4.000.000	3.988.336	5.000.000	1.300.000	1.800.000	0	0	0	0	0
	Środki własne							951.526	1.559.584	1.625.000	325.000	450.000	0	0	0	0	0
	Dotacje zewnętrzne (w tym strukturalne)							3.048.474	2.428.752	3.375.000	975.000	1.350.000	0	0	0	0	0
Wolne środki po inwestycjach			-38.834	214.195	-652.869	43.217	-2.718.321	-429.094	-1.010.061	-1.338.489	-449.760	-717.515	-197.088	2.354	66.819	541.191	1.038.179
Kredyty/pożyczki otrzymane			0	205.356	666.144	0	2.718.300	0	900.000	2.100.000	800.000	0	300.000	0	0	0	0
Roczne przepływy gotówki netto			-38.834	419.551	13.275	43.217	-21	-429.094	-110.061	761.511	350.240	-717.515	102.912	2.354	66.819	541.191	1.038.179
Stan środków pieniężnych na koniec roku			101.733	521.284	534.559	577.776	577.755	148.661	38.600	800.112	1.150.352	432.837	535.748	538.102	604.921	1.146.112	2.184.291
	1999 rok	140.567															
Nadwyżka/deficyt budżetowy			-52.173	154.333	-260.536	490.804	-2.545.200	-50.042	-640.070	-713.184	669.734	563.867	1.033.383	1.053.290	1.073.594	1.094.304	1.115.429

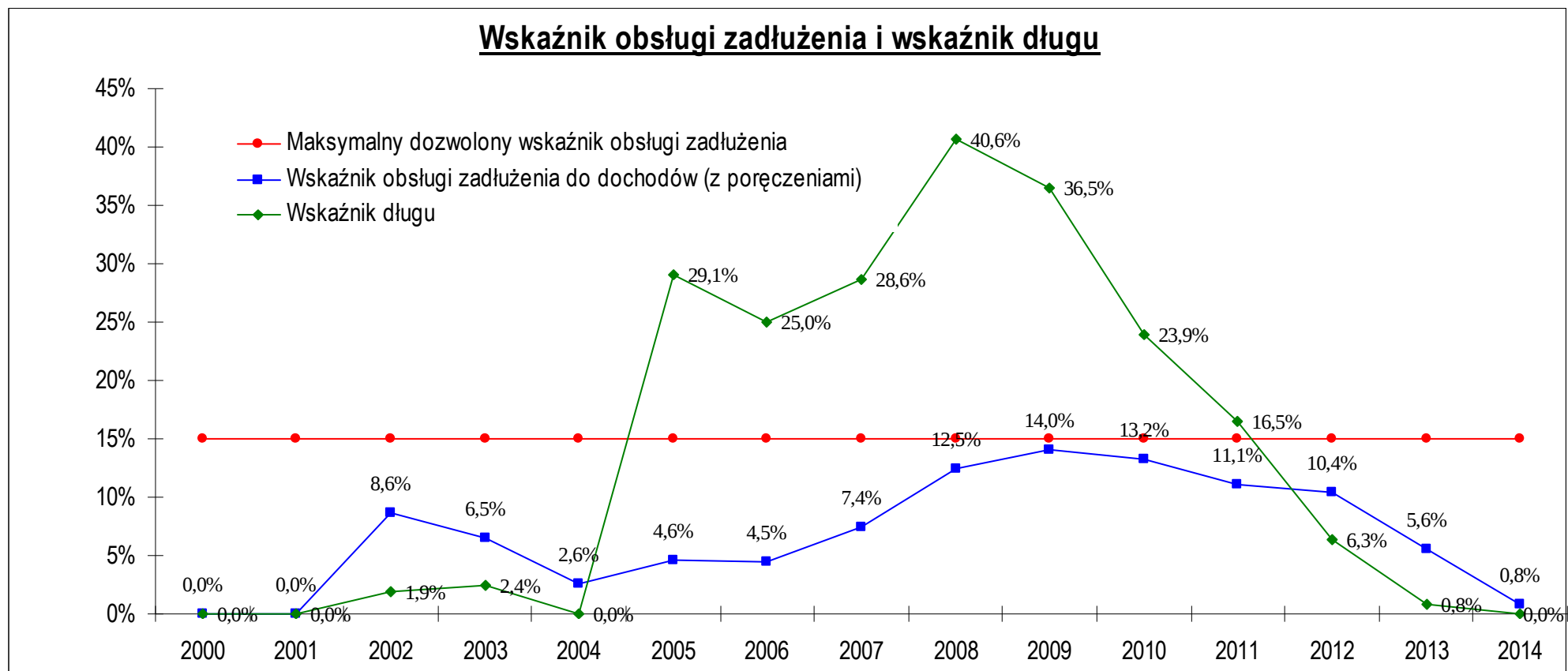
Tabela 7.3. Wskaźniki przepływów finansowych

WSKAŹNIKI	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obsługa obsługi zadłużenia do dochodów	0,0%	0,0%	8,4%	6,5%	2,6%	3,3%	3,5%	5,4%	11,3%	12,2%	13,2%	11,1%	10,4%	5,6%	0,8%
Wskaźnik długu do dochodów	0,0%	0,0%	1,8%	2,4%	0,0%	21,3%	19,4%	20,6%	36,6%	31,8%	23,9%	16,5%	6,3%	0,8%	0,0%
Dynamika dochodów		8,6%	8,1%	5,3%	12,6%	39,4%	-4,0%	10,7%	-17,7%	5,5%	-11,2%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Dynamika dochodów własnych		14,2%	-10,3%	3,4%	38,7%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Dynamika wydatków bieżących		15,2%	9,8%	0,4%	10,1%	2,0%	2,0%	3,0%	2,4%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Roczne przepływy gotówki jako % dochodów	-0,7%	6,6%	0,2%	0,6%	0,0%	-3,8%	-1,0%	6,3%	3,5%	-6,8%	1,1%	0,0%	0,7%	5,5%	10,3%
Stan środków pien. na koniec roku jako % dochodów	1,7%	8,2%	7,8%	8,0%	7,1%	1,3%	0,4%	6,6%	11,6%	4,1%	5,8%	5,7%	6,2%	11,6%	21,7%
Stan środków pien. na koniec roku jako % doch. wł.	4,2%	18,7%	21,3%	22,3%	16,1%	4,1%	1,0%	21,0%	29,6%	10,9%	13,2%	13,0%	14,4%	26,7%	49,9%
Wolne środki jako % dochodów	11,5%	6,0%	4,5%	8,9%	10,9%	34,8%	30,7%	35,5%	19,8%	22,5%	11,1%	11,1%	11,1%	11,1%	11,1%
Wolne środki jako % dochodów własnych	27,5%	13,8%	12,4%	24,9%	24,7%	107,8%	89,6%	112,5%	50,7%	59,6%	25,5%	25,5%	25,5%	25,5%	25,5%
Inwestycje jako % dochodów	12,1%	2,7%	7,8%	1,8%	41,7%	35,2%	36,6%	41,4%	13,1%	17,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Inwestycje jako % dochodów własnych	29,0%	6,1%	21,3%	5,0%	94,5%	109,2%	106,7%	131,2%	33,4%	45,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Inwestycje jako % wolnych środków	105,8%	44,2%	171,4%	20,0%	382,4%	101,3%	119,1%	116,6%	66,0%	76,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Inwestycje jako % wydatków ogółem	12,0%	2,8%	7,5%	1,9%	31,8%	34,8%	34,4%	38,8%	13,8%	17,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Obsługa zadłużenia jako % inwestycji	0,0%	0,0%	80,7%	367,2%	6,2%	9,5%	9,3%	12,5%	86,1%	71,2%					
Obsługa zadłużenia jako % wolnych środków	0,0%	0,0%	138,2%	73,3%	23,8%	9,6%	11,1%	14,6%	56,8%	54,2%	119,1%	99,8%	93,8%	50,5%	6,9%

Wykres 7.1. Analiza możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej gminy Łęka Opatowska

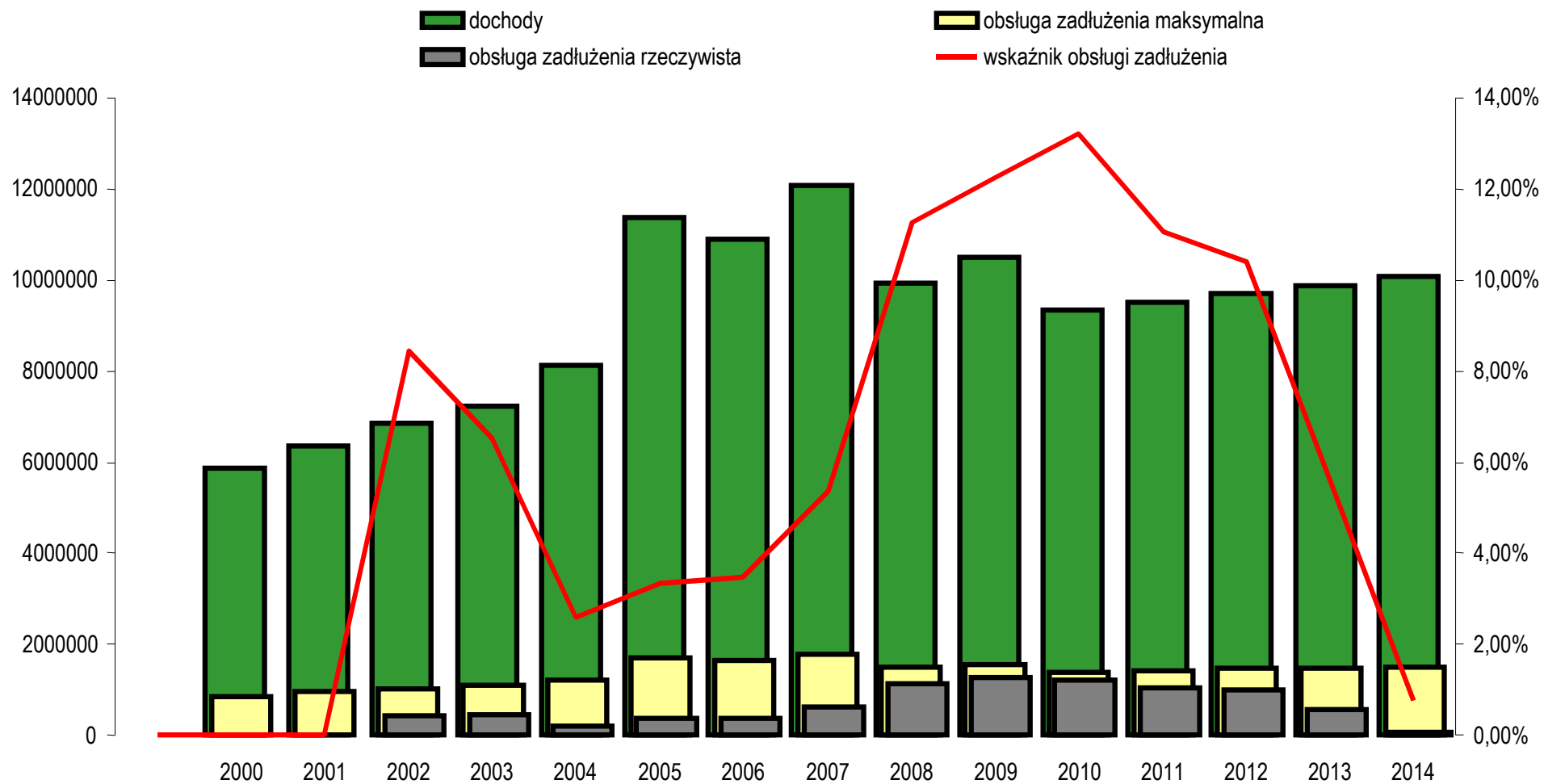

Wykres 7.2. Wskaźnik obsługi zadłużenia i wskaźnik długu

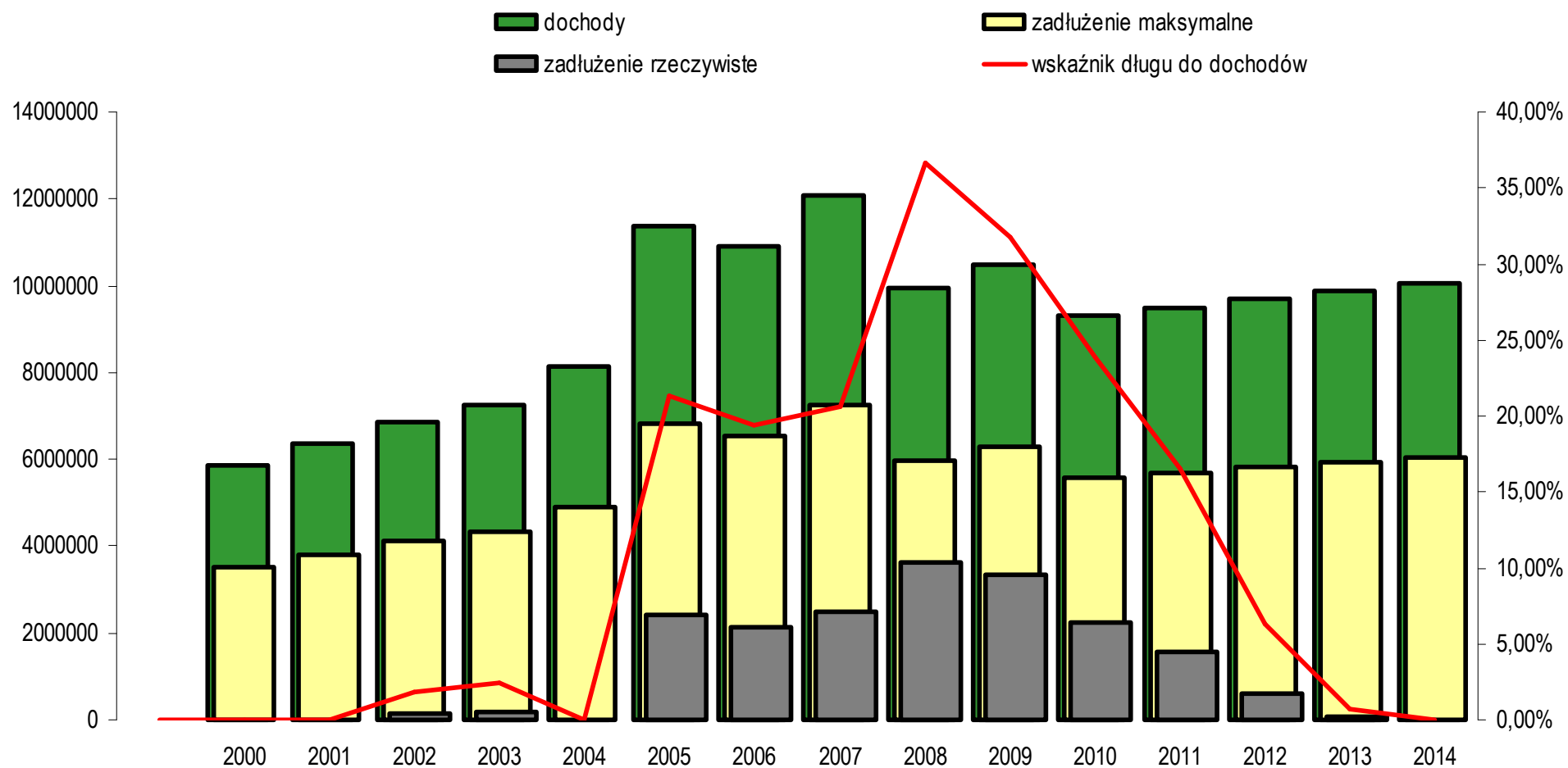

Wykres 7.3. Rzeczywista oraz maksymalna obsługa zadłużenia w stosunku do dochodów

Rzeczywista oraz maksymalna obsługa zadłużenia w stosunku do dochodów

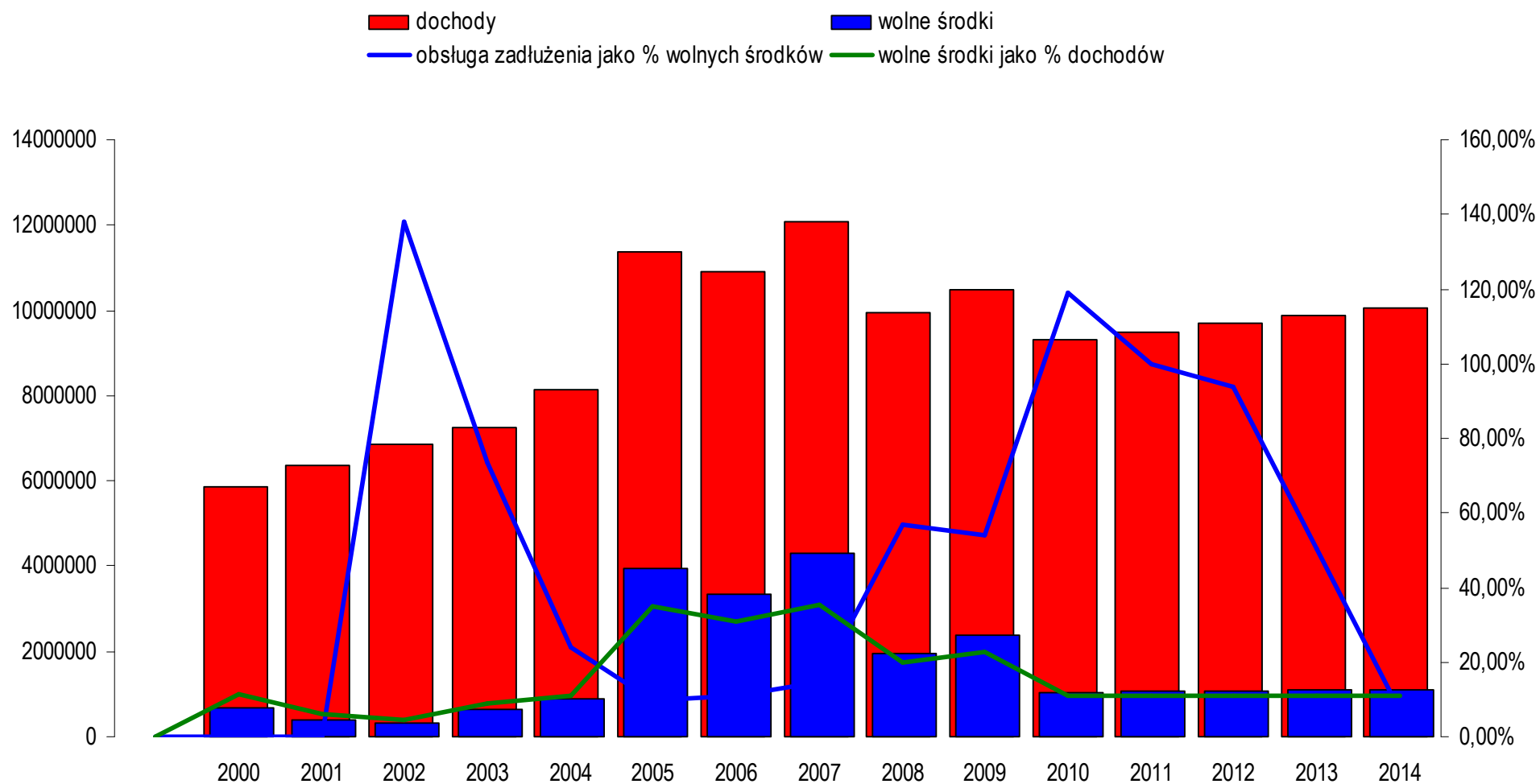

Wykres 7.4. Rzeczywista oraz maksymalna kwota zadłużenia na koniec roku w stosunku do dochodów

**Rzeczywista oraz maksymalna kwota zadłużenia na koniec roku
w stosunku do dochodów**

Wykres 7.5. Wskaźniki wolnych środków

Wskaźniki dotyczące wolnych środków

8. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Łęka Opatowska jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Unia Europejska nakłada na państwa członkowskie – beneficjentów korzystających ze środków finansowych funduszy strukturalnych – obowiązek przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu ramowym nr 1260/1999/WE z dnia 21 czerwca 1999 roku.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą odmiennych zasad wykorzystania danych środków finansowych.

8.1. Instytucja Zarządzająca Planem Rozwoju Lokalnego

Na podstawie zarządzenia nr 25/2004 Wójta Gminy Łęka Opatowska z dnia 20 maja 2004 roku w gminie Łęka Opatowska powołano Horyzontalny Zespół Zadaniowy ds. rozwoju lokalnego w składzie: Alina Brząkała – skarbnik, Halina Drobiną – inspektor ds. inwestycji, Paweł Kubiak – Referent Budownictwa. Zadaniem Zespołu jest opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego oraz przygotowanie raportów z jego realizacji i jego aktualizacji w latach kolejnych. Powołano także Pełnomocnika ds. rozwoju lokalnego, którego zadaniem będzie koordynacja prac Horyzontalnego Zespołu Zadaniowego ds. rozwoju lokalnego. Funkcję pełnomocnika pełni Pani Halina Drobiną.

Funkcję Instytucji Zarządzającej i Koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska pełni specjalnie powołany zespół pracowników Urzędu Gminy w Łęce Opatowskiej - Komisja do spraw rozwoju lokalnego (powołana uchwałą Nr XIX/91/2004 Rady Gminy Łęka Opatowska z dnia 31 maja 2004 roku). W skład Komisji wchodzi: Jerzy Flaczyk, Beata Gąszczak, Zdzisław Kłodnicki, Adam Kopis, Kazimierz Piszczalka oraz Andrzej Trąpczyński. Do udziału w posiedzeniach Komisji zapraszani będą przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego, członkowie w/w zespołu zadaniowego, niezależni eksperci oraz partnerzy społeczno-gospodarczy. Do zadań komisji należy opiniowanie Planu Rozwoju Lokalnego i rekomendowanie go Radzie Gminy oraz prowadzenie monitoringu planu i jego ocena.

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Do właściwej oceny Planu Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

8.2. Instytucja Wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego

Urząd Gminy w Łęce Opatowskiej jako instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego jest odpowiedzialny za:

- kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych – beneficjentów pomocy
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i z zapisami w Planie
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

9.1. System monitorowania planu rozwoju lokalnego

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Planu Rozwoju Lokalnego posiada Wójt Gminy Łęka Opatowska oraz Rada Gminy. Instytucja Zarządzająca (Komisja ds. rozwoju regionalnego) jest odpowiedzialna za monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

9.2. Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego

Skuteczność Planu Rozwoju Lokalnego będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Wójta Gminy Łęka Opatowska oraz Radę Gminy przy pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów określonych w poszczególnych programach operacyjnych i w wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej pt.: „Wskaźniki do projektów realizowanych w ramach ZPORR”.

9.3. Public Relations planu rozwoju lokalnego

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych jest:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu Gminy Łęka Opatowska
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach
- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Gminy
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu Rozwoju Lokalnego w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i technologii, m.in. takich jak: Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Wszelkie działania podejmowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Łęka Opatowska będą uwzględniały specyficzne potrzeby grup docelowych w kwestii informacji oraz użytych instrumentów w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności. Grupami docelowymi Planu są:

- społeczeństwo – bezpośredni beneficjent – kształtowanie i informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii Europejskiej, o wdrażaniu i wykorzystaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, co przyczyni się do poparcia dla inwestycji

- beneficjenci to osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy:
 - jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego
 - podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu terytorialnego
 - podmioty gospodarcze
 - organizacje zrzeszające przedsiębiorców
 - organizacje pozarządowe
 - inne organizacje społeczne
 - media.

Szczególnie istotną jest potrzeba kształtowania pozytywnego wizerunku Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Łęka Opatowska. Za jego pośrednictwem należy kształtować świadomość w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla jednostek samorządu terytorialnego, a od tego uzależnione jest wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej.

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją Planu Rozwoju Lokalnego będą stosowane m.in. następujące środki i instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty i prezentacje – propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych, o rezultatach wsparcia UE oraz upowszechniające wiedzę na ten temat
- wizytacje projektów, ekspozycje projektów – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie inicjatyw z wykorzystaniem środków unijnych
- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu Gminy Łęka Opatowska – odpowiedzialnych za spełnienie wymogów w tym zakresie
- serwisy internetowe – to szybkie i ogólnodostępne źródło informacji na temat możliwości pozyskania pomocy unijnej, zaś dla opinii publicznej będzie to kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach Planu Rozwoju Lokalnego i wsparciu ze środków Unii Europejskiej dla Gminy Łęka Opatowska
- publikacje, broszury informacyjne, plakaty, reklamy, materiały audiowizualne, ulotki – pozwalają w łatwy, przystępny i atrakcyjny sposób przekazywać wiedzę o Unii Europejskiej i dostępnej pomocy, a także o roli instytucji samorządowych w zarządzaniu tą pomocą
- współpraca z mediami – publikacje prasowe, artykuły, relacje, wiadomości w lokalnej i regionalnej telewizji oraz rozgłoszeniach radiowych, audycje, reklamy czy ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji Planu Rozwoju Lokalnego w szczególności w odniesieniu do opinii publicznej.

SPIS TABEL

Tabela 2.1. Struktura ludności gminy Łęka Opatowska według grup wiekowych w 2002 r.....	9
Tabela 2.2. Parametry klimatyczne gminy Łęka Opatowska.....	11
Tabela 2.3. Rejestr pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Łęka Opatowska	12
Tabela 2.4. Charakterystyka dróg na terenie gminy Łęka Opatowska.....	15
Tabela 2.5. Wykaz czynnych ujęć wód podziemnych na terenie gminy Łęka Opatowska	16
Tabela 2.6. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Łęka Opatowska	16
Tabela 2.7. Własność gruntów w gminie Łęka Opatowska	18
Tabela 2.8. Stan mienia komunalnego na dzień 30 września 2003 r.	19
Tabela 2.9. Rejestr zabytków zlokalizowanych na terenie gminy Łęka Opatowska	20
Tabela 2.10. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w gminie według branż.....	23
Tabela 2.11. Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów w 2002 r.....	27
Tabela 2.12. Zwierzęta gospodarskie w 2002 r.....	28
Tabela 2.13. Zatrudnienie w sektorach gospodarki.....	28
Tabela 2.14. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w gminie Łęka Opatowska.....	29
Tabela 2.15 Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci	34
Tabela 2.16. Ludność według głównego źródła utrzymania.....	35
Tabela 2.17. Wsie sołeckie na terenie gminy Łęka Opatowska.....	35
Tabela 2.18. Sytuacja mieszkaniowa w gminie Łęka Opatowska	36
Tabela 2.19. Mieszkania według okresu budowy budynku w gminie Łęka Opatowska	37
Tabela 2.20. Wyposażenie mieszkań w gminie Łęka Opatowska	38
Tabela 2.21. Podstawowe dane o szkołach podstawowych i gimnazjach w gminie Łęka Opatowska.....	39
Tabela 2.22. Podstawowe dane o przedszkolach samorządowych w gminie Łęka Opatowska	40
Tabela 2.23. Czytelnicy według wieku	42
Tabela 2.24. Struktura wypożyczeń do domu	42
Tabela 2.25. Udostępnianie księgozbioru na miejscu	42
Tabela 2.26. Przestępczość w gminie Łęka Opatowska.....	46
Tabela 3.1. Arkusz oceny inwestycji	52
Tabela 3.2. Zestawienie ocen dla poszczególnych zadań	52
Tabela 4.1. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 1	56
Tabela 4.2. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 2	58

Tabela 4.3. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 3.....	60
Tabela 4.4. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 4.....	63
Tabela 4.5. Nakłady do poniesienia na realizację zadania 5.....	65
Tabela 5.1. Zgodność projektów gminy z priorytetami ZPORR	72
Tabela 6.1.Oczekiwane wskaźniki produktu po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska.....	74
Tabela 6.2.Oczekiwane wskaźniki rezultatu po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska.....	75
Tabela 6.3.Oczekiwane wskaźniki oddziaływania po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy Łęka Opatowska.....	76
Tabela 7.1. Zestawienie inwestycji wg lat i źródeł finansowania.....	77
Tabela 7.2. Projekcja przepływów finansowych.....	79
Tabela 7.3. Wskaźniki przepływów finansowych.....	81

SPIS WYKRESÓW

Wykres 2.1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Łęka Opatowska.....	8
Wykres 2.2. Ludność gminy Łęka Opatowska według ekonomicznych grup wieku	10
Wykres 2.3. Struktura własności gruntów w gminie Łęka Opatowska	19
Wykres 2.4. Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów i formy instytucjonalno-prawnej na terenie gminy Łęka Opatowska	24
Wykres 2.5. Struktura użytków rolnych w gminie Łęka Opatowska.....	24
Wykres 2.6. Klasy bonitacyjne gruntów ornych w gminie Łęka Opatowska	25
Wykres 2.7. Odsetek gospodarstw rolnych według wielkości w gminie Łęka Opatowska.....	25
Wykres 2.8. Odsetek powierzchni gospodarstw rolnych według wielkości w gminie Łęka Opatowska	26
Wykres 2.9. Struktura zasiewów podstawowych ziemiopłodów	27
Wykres 2.10. Struktura aktywności zawodowej ludności w gminie Łęka Opatowska.....	30
Wykres 2.11. Struktura bezrobocia według czasu pozostawiania na bezrobociu	30
Wykres 2.12. Struktura wiekowa osób pozostających na bezrobociu	31
Wykres 2.13. Staż pracy osób pozostających na bezrobociu	31
Wykres 2.14. Struktura wykształcenia osób pozostających na bezrobociu	32
Wykres 2.15. Struktura wykształcenia ludności Łęka Opatowska	34
Wykres 2.16. Struktura budynków mieszkalnych według okresu budowy	37
Wykres 2.17. Warunki nauczania w szkołach w gminie Łęka Opatowska.....	39
Wykres 2.18. Koszt utrzymania jednego ucznia w gminie Łęka Opatowska	40
Wykres 2.19. Warunki opieki w przedszkolach w gminie Łęka Opatowska.....	41
Wykres 2.20. Liczba świadczeniobiorców GOPS w latach 1995 - 2003.....	45
Wykres 2.21. Struktura udzielonej pomocy społecznej według powodów przyznania pomocy ...	45
Wykres 7.1. Analiza możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej gminy Łęka Opatowska	82
Wykres 7.2. Wskaźnik obsługi zadłużenia i wskaźnik długu	83
Wykres 7.3. Rzeczywista oraz maksymalna obsługa zadłużenia w stosunku do dochodów	84
Wykres 7.4. Rzeczywista oraz maksymalna kwota zadłużenia na koniec roku w stosunku do dochodów	85
Wykres 7.5. Wskaźniki wolnych środków	86